

mla. Marko

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: VI

BROJ: 7 (57)

Subotica, srpanj (juli) 1999.

Cijena: 10,00 N. din.

POVRATAK U KUĆU OČEVU

Pogostimo se i proveselimo jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje,
izgubljen bijaše i nađe se! (Usp. Lk 15,23-24)

Bartolomé Esteban Murillo, Povratak izgubljenog sina, oko 1671. godine

ZNA OTAC VAŠ NEBESKI ŠTO VAM JE POTREBNO

Rat je završen. Ukinuto je ratno stanje. Nema više sirena, aviona, eksplozija... Bogu hvala i slava! Ali, što je s našim licima. Gle, kolike i kakve bore ZABRINUTOSTI. Da, puno je još suza, puno straha, puno tjeskobe, puno nemira u našim srcima. I bezbroj pitanja: Što će sada biti? Kako dalje? Hoćemo li konačno moći u miru raditi i zarađivati? Hoćemo li moći ovdje ostati i opstati?

Ima onih koji su izgubili svaku nadu. Ima i onih koji su već otišli i koji se spremaju otići. Ima i onih koji kažu VALJDA će sada biti bolje. Rijetki su oni - gotovo da ih i nema - koji kažu: SIGURNO će sada biti bolje...

Gdje smo u svemu tome mi kršćani?! Ondje gdje i drugi. Ista ili slična razmišljanja...

Pokušavam čuti i prenijeti vam ono što bi nam sada Isus rekao. "Ne bojte se ljudi... Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu" (usp. Mt 10,26-28). Govori se o obnovi zemlje. Nema prave obnove bez obnove duha. Stoga jedini strah u našim srcima mora biti strah od grijeha, od zla. Kao što mir počinje u srcu, tako i obnova počinje u srcu! Kad će nestati mržnje iz srca onih koji su izravno pogođeni ovim ratom? Kad će početi misliti misli mira oni koji plaču nad svojim poginulima i ranjenima, za svojim spaljenim i razrušenim domovima? Kad će iz srca ljudi potpuno nestati želja za osvetom? Kako će se izvući iz depresije? Kad će prestati piti bensedine? - Onda, kad pobjede zlo u sebi!

Naš sluga Božji o. Gerard divno je to zapazio: "Tko je u nevolji taj se želi riješiti nevolje... Tko je u najvećoj nevolji taj treba što bolje razmisliti kako će se nevolje riješiti. Svaki koji je u velikom grijehu treba razmisliti kako će se riješiti te najveće nevolje: grijeha." A na drugom mjestu kliče, vapi: "O, kad bi cijeli svijet se počeo iskreno ispovijedati sve bi gotovo nevolje nestale na svijetu..."

Neće biti istinske obnove naše zemlje bez prave DUHOVNE OBNOVE. Nema pravoga mira bez čistoga srca. I zato bi prva briga nas kršćana morala u ovom času biti: KAKO POSTATI BOLJI. Kako više ljubiti Boga i blišnjega.

Nažalost, mnogi nakon ovog rata misle samo na rješavanje tzv. egzistencijalnih problema: sačuvati život, kuću, imovinu; jesti, piti, više zarađivati, imati viši standard... A želje za duhovnim dobrima - ni traga ni glasa! Isus nas uči: "Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što ćete piti; ni za tijelo svoje: u što ćete se obući" (Mt 6,25). I potiče nas da promatramo ljiljane poljske i ptice nebeske za koje se tako čudesno brine Otac naš nebeski. Otac se čak toliko brine za nas da zna i broj vlasi na našoj glavi (usp. Mt 6,26-30; 10,30). I stoga nas Isus pita: "A tko od vas zabrinutošću može svojem stasu dodati jedan lakat?" (Mt 6,27). I prekora nas zbog naše malovjernosti. Naime, zna Otac naš nebeski što nam je sve potrebno. Zna da nam je potrebno i jelo i odijelo, i kuća i tjelesna sigurnost... Zato to ne trebamo iskati. To "pogani ištu" - kaže Isus. Ima nešto puno važnije što mi kršćani trebamo iskati: "Tražite stoga Kraljevstvo nebesko i pravednost njegovu, a SVE će vam se ostalo dodati" (Mt 6,33). I još jedna pouka: "Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se. Dosta je svakom danu zla njegova" (Mt 6,34).

Na ispitu je dakle naša vjera, naše pouzdanje u Gospodina, u njegovo vodstvo, u njegovu providnost. Rekao bi o. Gerard: "Majka drži dijete da mu ugodni. Bog drži svako stvorenje u krilu PROVIDNOSTI da mu ugodni. Dijete je najsigurnije ako spava u krilu; ako je nemirno može ispasti i slomiti vrat. Zato se smireno predajmo Bogu. Božja je Providnost velika milost koja nas vazda miluje čak i onda ako nas stavlja na kušnje... BOŽJA PROVIDNOST - NAŠA SIGURNOST".

Imamo li hrabrosti imati beskrajno povjerenje u Božju providnost? Imamo li hrabrosti tražiti najprije "Kraljevstvo nebesko" i onda vjerovati da će nam se SVE OSTALO nadodati? Tko bude imao hrabrosti, sigurno će svjedočiti radosno da mu je Bog doista SVE dao.

Krenimo dakle sljedećim putem u obnovu naše zemlje: prestanimo grijeh (zlo) činiti - ispovjedimo se ako je potrebno (najveća je nevolja i najveće zlo živjeti u grijehu) - prestanimo biti zabrinuti, imajmo povjerenja u Božju providnost, ali se brinimo snagom svog razuma i snagom tijela za ono što ćemo jesti i piti; kako ćemo saditi i graditi i raditi... Činimo to s ljubavlju pa bolja i ljepša budućnost neće biti iluzija.

Želim i molim sebi i vama da tako bude. Sretan vam početak duhovne obnove! Sretan vam početak obnove naše zemlje!

Vaš urednik

POVRATAK

"Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu - molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem - očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu." (Fil 4,6-7)

Otvorili smo prozore ovih lipanjkih večeri i duboko udišemo mirise ljeta, procvatih lipa, osluškajući noćnu tišinu. Noći nam nisu više ispresječane prodornim, zastrašujućim zvucima sirena. Snovi nam ponovno donose odmor i mir. U blaga predvečerja čuje se opet žamor zaigrane djece u parku, muzika s nečije terase, zujanje kosilice za travu... Život se vraća u naše domove, a iz grudi se uzdiže klik taj zahvale nebeskom Ocu.

Molilo se za mir ovih mjeseci na mnogim mjestima - u kršćanskim crkvama i u džamijama od Kotora do Subotice, u Rimskoj biskupiji na poticaj Svetoga Oca, liturgijama u Moskvi i Beogradu, na sv. euharistiji u Jeruzalemu... Slušala je Marija - Kraljica mira, ovog svibnja naše boli i vapaje. Pouzdavali smo se u njen zagovor kod Sina, u njeno veliko Majčinsko Srce, u njenu bezgraničnu Ljubav. Nije nas iznevjerila. Niti ostavila.

Na molitve nebeske Majci nanizali smo i ovog lipnja prošnje upućene Presvetom Srcu Njezina božanskog Sina. Isusovo Srce je preblando i milosti puno. Ono nas ljubi bratski odano, očinski brižno, majčinski nježno. I donosi nam MIR.

Nastavljamo moliti molitvu zahvale i prošnje za mir u srcima, za opraštanje među ljudima; a iznad svega za "povratak u Očevu kuću" - za OBRAĆENJE. Snaga molitve i potpuno pouzdanje u Božju providnost sačuvalo nas je u ovim teškim vremenima od pada u očaj i beznađe; spriječilo je da grijeh mržnje i proklinjanja zatruje našu dušu. I u trenucima kada su u našoj blizini padale bombe, molitvama smo od Gospodina isprosilili mir u srcima; sabranost riječi i djela u svakodnevicama. Za taj milosni dar zahvaljujemo Ocu toplom molitvom - zahvalnicom, pjesmom razdragane djece, ljepotom mladića i djevojaka, osmjesima staraca...

Ta MOLITVA je novi poziv i poticaj za povratak Ocu - Stvoritelju. Na pomirenje s Njim, na život u ljubavi i dobroti za MIR, LJEPOTU i RADOST budućih dana koji najavljuju zoru trećeg Kristovog tisućljeća.

Pridružite nam se!

Bernarda

Piše: Andrija Kopilović

4. 07. - 14. NEDJ. KROZ GOD.

Zah 9,9-10; Rim 8, 9.11-13; Mt 11,25-30

MIR SKRIVEN U SRCIMA PONIZNIH

Prorok Zaharija je mesijanski prorok. Glede slike koju nam opisuje u današnjem odlomku prvoga čitanja za naše prilike važno je uočiti da je u Izraelu mirotvorac jašio magarca a ratnik konja. Stoga prorok romantično opisuje Mesiju mirotvorca kao onog koji ulazi na magaretu, uz klicanje kćeri jeruzalemske. No, taj mirotvorac nije samo onaj koji stvarno donosi mir nego onaj koji liječi uzroke nemira. On će istrijebiti u narodu sve ono što uzrokuje nemir. Mesija, tj. Isus jest onaj koji skida s nas teret koji nas muči i objavljuje ljubav Očevu koja nas liječi, pa tako zapravo u nas stavlja novo srce. Novina toga srca jest da u njemu kraljuje Bog. Zato je mir koji se navješćuje današnje nedjelje rasterećenost od svega onoga što nas čini tjeskobnima, a našu savjest i srce smiruje u Bogu iz kojega onda crpimo strahovitu snagu za preporađanje svijeta, jer svaki mir dolazi iz čista srca i savjesti kao što je i svaki nemir plod nečijeg tamnog srca i prljave savjesti. Isus će u evanđelju pozvati to naše srce da uči od njega koji je krotka i ponizna srca. Tako ćemo naći spokoj dušama svojim.

11. 07. - 15. NEDJ. KROZ GOD.

Iz 55,10-11; Rim 8,18-23; Mt 13,1-23

PLODNOST BOŽJE RIJEČI

Izaija, kao najplodniji pisac Staroga zavjeta, ima nebrojene slike iz običnog života pretočene u snažnu poruku. Tako je danas cijela nedjelja označena plodnošću Božje riječi. Izaija se uvjerljivo poslužio slikom iz prirode. I rosa, i kiša donose zemlji blagoslov jer sjeme koje počiva u zemlji bez vlage i sunca ne može uroditi plodom. I riječ koju Bog šalje preko proroka ondašnjeg i sadašnjeg vremena također je poput dažda i kiše koja natapa srce slušača i ne vraća se "neobavljena posla" natrag proroku nego čini da posijana riječ donese ploda. Važno je zapaziti da riječ navjestitelja nije njegova nego Božja i zato je uvijek plodonosna. Kad bi bila ljudska ne bi bila potvrđena plodnošću. Stoga Bog očekuje od nas da riječ svakoga navjestitelja primimo kao Božju riječ i onda će zasigurno osnažena milošću kao rosom ili kišom u nama uroditi onim plodom koji je Bog zaželio uživati. Snaga riječi Božje je snaga od koje živi Crkva, za koju živi Crkva i po kojoj živi Crkva. No, i plodnost Božje riječi je jednako važna za svakog pojedinca jer bez nje nema života.

18. 07. - 16. NEDJ. KROZ GOD.

Mudr 12,13.16-19; Rim 8,26-27; Mt 13,24-43

BOŽJA ČOVJEČNOST

Knjiga Mudrosti je jedna od najtežih biblijskih knjiga ali i snažna i bogata onim što čovjeka stalno hrani kao neprolazna vrednota. Tako je našoj ljudskosti i danas iz te knjige pročitana i opomena i pouka. Nije pravednik čovjek koji gleda koliko se uzdigao nad grešnika, već je to čovjek koji je u svojoj biti čovječan. On u tom oponaša samoga Boga koji je bio blag i strpljiv sa svim protivnicima svoga naroda. Mi stalno upadamo u napast uspoređivanja, u napast prebrzoga suda i radi toga redovito u pogrešku krive osude. Čak i da je naš sud i pravedan i onda se kao kršćani moramo pitati da li smo pozvani taj sud izreći. Nikako ga, pak, ne smijemo drsko očitovati. Zasigurno osuda nikoga nije spasila a mnoge je upropastila. Bog jedini sudi pravedno a ipak nikada ne osuđuje nego sudom spašava jer nudi i oprostjenje, dokazuje i ljubav. Mi svojim sudovima redovito gubimo dimenziju ljubavi ali i pravednosti i stoga ne privlačimo nego odbijamo. Ostaje pitanje tko nas je postavio sucima da ljude koje Bog svojom taktikom poziva na obraćenje i opraštanje mi svojim sudovima udaljujemo od mogućnosti susreta s Bogom radi našeg drskog suđenja.

25. 07. - 17. NEDJ. KROZ GOD.

1 Kr 3,5.7-12; Rim 8,28-30; Mt 13,44-52

BOG IZNAĐ SVEGA I U SVEMU

Iz života kralja Salomona, jednog od najvećih kraljeva Staroga zavjeta, današnje čitanje opisuje njegov početak. Sličan je priči o "tri želje", koja je udomaćena do te mjere da je u naše vrijeme postala šalom. I on - Salomon - da bi pokazao svoju pripadnost Bogu morao je birati između više ponuda. Pred takvom ponudom on nije izgubio glavu. Očitovao je potpunu zrelost i životnu mudrost želeći da se u njegovom životu proslavi Bog time što je od Boga zatražio mudrost. Nije tražio ni dug život, ni bogatstvo ni pobjedu nad neprijateljima nego pravednost. Dobio je sadržajan život, realno bogatstvo i prijatelje. Našem bi vremenu ovaj odlomak trebalo izvikivati, kako kaže evanđelje, sa krovova kuća jer u hedonističkom vremenu je najviše stradala mudrost života. Potrošačko društvo nudi upravo ono što je Salomon odbio jer bi mu to zasigurno donijelo propast i ne bi ga nakon tri tisuće godina spominjali. Ali, jer je tražio od Boga ono što ne može uništiti ni vrijeme ni neprijatelj, ostao je uzor razboritog čovjeka za sva pokoljenja. Kako bi divno bilo kad bismo mi kao kršćani u srcu posjedovali mudrost života kao trajnu vrednotu po kojoj bi nas spominjali i stoljećima nakon naše smrti.

Iz sadržaja:

S Papom i Crkvom
do mira u SRJ4

Jubileji:

Deset godina biskupske službe biskupa Ivana6

Dijamantni jubilej svećeništva mons. Gere Lászla6

Srebrni jubilej svećeništva Željka Augustinova7

Marinko Stantić - naš novi đakon ..8

Tijelovo u Subotici9

Olujno nevrijeme u slici11

Papin boravak u Poljskoj13

Dan o. Gerarda u Somboru15

Maturanti "Paulinuma"21

"Zlatna harfa '99"23

Subotica pod suncobranom26

Eutanazija27

(Lako)virni28

Dominikanke31

In memoriam

Dr. Marin Šemudvarac32

Josip Bajić33

U sljedećem broju čitajte:

- * Proštenje na Bajskom groblju
- * Ređenje Željka Šipeka u subotičkoj katedrali

S PAPOM I CRKVOM DO MIRA U SRJ

PAPA JOŠ JEDNOM POZVAO NA MIR

Papa Ivan Pavao II. predvodio je slavlje svetkovine Presvetog Trojstva, 30. svibnja u Anconi... Papa je u tijeku slavlja još jednom pozvao na molitvu za mir na Kosovu i Jugoslaviji.

S najviše točke grada Ancone, Papa je glasno pozvao vjernike da se i dalje mole Mariji kako bi isprosila bitni i nezamjenjivi dar mira. "U tijeku mjeseca svibnja i vi ste redovno molili kronicu mira, pridružujući se tako vjernicima cijelog svijeta", rekao je Papa, obraćajući se vjernicima. Istaknuo je kako pred nasiljem, koje tako dugo traje, ne treba izgubiti povjerenje, nego treba nastaviti moliti za pučanstvo Kosova i Jugoslavije, koji su žrtve prilika obilježenih teškim porazom čovječanstva i to upravo u vrijeme kada obilježavamo pedesetu obljetnicu Povelje o ljudskim pravima." Iz ovoga grada vezanoga s Istokom ne mogu a da ne pogledam preko ovoga Jadranskog mora, koji je puteljkom nade za mnoge izbjeglice", rekao je Papa, ističući kako je Ancona pružila utočište mnogim izbjeglicama, te je dodao da se na Kosovu i Jugoslaviji nastavlja neumoljivo tlačenje naroda i nasilje, koje donosi brojne ljudske žrtve, strašna razaranja i štetu okolišu. "Ponavljam i danas poziv na pomirenje", rekao je Papa i izrazio uvjerenje da je posljednjih dana put k miru postao prohodniji... Izrazio je nadu da će čovječanstvo pronaći odvažnosti za pomirenje i da će nad raznovrsnim oblicima ponosa i laži prevladati dijalog, solidarnost i ljubav. Neka Bog rasvijetli savjesti odgovornih političara, kako bi prevladalo poštivanje ljudskih prava, rekao je Ivan Pavao II. nadodavši da svaki put kada trijumfira mržnja i nasilje, čovjek biva poražen.

VATIKANSKO IZASLANSTVO U SRBIJI, MAKEDONIJI I ALBANIJU

Visoko izaslanstvo Svete Stolicе koje su sačinjavali predsjednik Papinskog vijeća za Pravdu i mir nadbiskup Francois Xavier Nguyen Van Thuan, te tajnik biskup Diaruid Martin i podtajnik Giampaolo Crepaldi posjetili su za Tijelovo, 3. lipnja, tri balkanske metropole. Nadbiskup Van Thuan je posjetio Beograd, biskup Martin Makedoniju, a podtajnik Crepaldi Albaniju. Bila je to izričita želja Svetoga Oca. Oni su prenijeli katoličkim zajednicama u tim zemljama, kao i izbjeglicama i svim stanovnicima, Papinu poruku bratskog pomirenja i pravednog mira, te žive izraze njegove očinske blizine svima koji su pogođeni ratnim zbivanjima. Oni su tom prigodom, osim molitve s katolicima, imali susrete i s predstavnicima drugih kršćanskih zajednica te s predstavnicima vlade i humanitarnih organizacija.

ŽELIO BIH DA RIMSKA CRKVA PODIGNE ZAJEDNIČKU MOLITVU ZA MIR

Završavajući svibanjske pobožnosti, papa Ivan Pavao II, 31. svibnja, istaknuo je kako bi želio da molitva vjernika nadglasa pucnjavu i zvižduk bombi i granata na Kosovu. Za proslavu blagdana Tijelova pozvao je posebno vjernike svoje rimske biskupije da mu se pridruže u molitvi za mir na području Jugoslavije. Sveti će Otac i ove godine na Tijelovo predvoditi ophod s Presvetim od rimske katedrale svetog Ivana Lateranskog do bazilike Svete Marije Velike. "Želio bih da rimska Crkva podigne zajedničku molitvu za mir. Pozivam stoga sve: svećenike, redovnike i vjernike da mi se pridruže u četvrtak navečer da zajednički isprosimo dar mira za područje Balkana", rekao je Papa predvedeći u vatikanskim vrtovima završetak svibanjskih pobožnosti.

Beograd

PREMA PAPINOJ ŽELJI SLAVLJENA MISA ZA MIR NA BALKANU

Prema želji pape Ivana Pavla II. u Beogradu je na Tijelovo, 3. lipnja, slavljena misa za mir na Balkanu. Misno slavlje predvodio je posebni

Papin izaslanik predsjednik Papinskog vijeća za pravdu i mir nadbiskup Francois Xavier Nguyen Van Thuan uz koncelebraciju apostolskog nuncija u Beogradu mons. Santosa Abrila y Castella i beogradskih svećenika u crkvi Krista Kralja. U ime odsutnoga nadbiskupa Franca Perka gost je, kao i nazočne diplomate iz šest veleposlanstava, na početku mise pozdravio generalni vikar beogradske nadbiskupije fra Leopold Rochmes. U pozdravu na početku mise nadbiskup Francois Xavier Nguyen Van Thuan istaknuo je Papinu prisutnost, ljubav i skrb za katolike na Balkanu koji trpe zbog blizine rata. Zatim je pročitano i kratko pismo kojim ga Sveti Otac šalje u Beograd s porukom mira... Nadbiskup Van Thuan iskusio je 35-godišnji rat u Vijetnamu, a zatim i 13 godina komunističkog zatvora. U njegov pectoral (križ na prsima) ugrađen je drveni križić koji je sam izradio u zatvoru. Uspomena iz zatvora je i lančić za taj križ, koji je morao sastaviti za četiri sata od komadića žice za struju. Na kraju mise nadbiskup Nguyen Van Thuan otpjevao je okupljenim vjernicima pjesmu Blaženoj Djevici Majci od utjehe, koju su vijetnamski katolici pjevali u doba ratnih stradanja.

Iz propovijedi mons. Van Thuana

IDITE BRZO NA BALKAN

Ekscelencijo apostolski nuncije, Preuzvišene ekscelencije diplomati, Prečasni mons. generalni vikaru, predraga braćo i sestre u Kristu,

"Ovo je povijesni dan." Želio bih vam reći prije svega razlog svoje prisutnosti danas među vama, na blagdan Tijelova: Sveti Otac Ivan Pavao II. je pozvao Rimsku Crkvu da mu se pridruži kako bi prinosili zajedničku i intenzivnu molitvu za mir na Balkanu. Sveti Otac nam je rekao na nedavnom prijemu: "Idite brzo na Balkan!" Prihvativši taj njegov prijedlog, dolje potpisani predsjednik Papinskog savjeta za pravdu i mir, njegova ekscelencija mons. Francois-Xavier Nguyen Van Thuan, sekretar njegova ekscelencija mons. Diaruid Martin, i podsekretar mons. Giampaolo Crepaldi, otišli smo "ja u Beograd, drugi u Makedoniju i treći u Albaniju da bismo katoličkim zajednicama, izbjeglicama i narodima pogođenima u konfliktu prenijeli poruku bratskog pomirenja i pravednog mira i Papino živo suosjećanje i njegovu očinsku blizinu".

"Ljubio ih je sve do kraja" (Iv 13,1)

Svetkovina Tijelova koju danas slavimo, podsjeća nas na tajnu Isusove ljubavi. Sveti Ivan nam govori da je "Isus ljubio svoje učenike sve do kraja". On je ustanovio sakrament Euharistije da bi mogao ostati među nama "u sve dane do svršetka svijeta". Sveti Otac želi biti Kristov svjedok. Želi biti prisutan među svima, prije svega među onima koji trpe tjelesno ili u duši. Moje siromašne riječi ne uspijevaju opisati svu Papinu ljubav i svu njegovu brigu, i ostavljam, dakle, da on sam govori vašem srcu.

"Uvijek je čas za mir"

Sveti Otac je želio napraviti sve što je bilo moguće da bi spriječio konflikte koji su prouzrokovani tom "nepovratnom avanturom", gledajući sve zlo s velikom zabrinutošću zbog žrtava i posljedica koje dolaze zbog tih konflikata za Europu i za cijeli svijet. On je vapio: "Papa je s narodom koji trpi, i svima ponavlja: uvijek je čas za mir! Nikada nije prekasno da se susretnemo i dogovoramo."

"Evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta"

Svaki dan osjećamo kako treperi srce Svetog Oca kad govori vjernicima, mladima, diplomatima, cijeloj Crkvi u svojoj poruci "Urbi et Orbi": "To strašno vrijeme za Balkan, za Europu i za svijet poziva srce i inteligenciju." Njegove riječi pokazuju sve njegovo suosjećanje: "Previše krvi i previše prolivenih suza vidjeli su narodi balkanskih zemalja u ovom dvadesetom stoljeću, neka konačno dođe dan očekivanog mira."

"Zajednička i intenzivna molitva"

Patnja i strepnja izmučenog očinskog srca su praćene sa žarom stalnog zazivanja: "Baš u vrijeme boli treba da molitva postane više intenzivna, baš u vrijeme boli treba da molitva kršćana bude ustrajna." U mjesecu svibnju Papa je prinio posebnu molitvu Mariji, Kraljici mira "da bi proširila srca onih koji imaju u rukama sudbinu naroda, da bi im dala hrabrost za nadahnute inicijative za pravo zajedničko dobro".

"Prava povijesna i pravna rješenja"

Sveti Otac je pokazao put prema miru. Potrebno je da se proširi geografija dijaloga i da se suze prostori konflikata: "Od srca preporučujem da se što prije utiša oružje i da započne dijalog i pregovori, da bi konačno - s doprinosom svih - postigli pravedan i stabilan mir na cijelom području Balkana."

"Nada: moguća je drugačija povijest"

Predraga braćo i sestre u Kristu, onaj koji se danas nalazi tu ispred vas, dolazi iz jedne daleke zemlje, Vijetnama, iz jednog naroda koji je patio zbog rata punih 35 godina. Prekjučer i jučer gledajući Beograd ponovno sam doživljavao ruševine svoje zemlje. Ja razumijem, i s vama dijelim vaše patnje. Donosim vam poruku mira, ljubavi, očinske blizine Svetog Oca, okrenutog prema Beogradu, i cijelom Balkanu. U jedinstvu sa Svetim Ocem i s Rimskom Crkvom, ja vam danas kažem: "Draga braćo i sestre, u ovo tragično vrijeme, cijela Crkva vam je blizu, zazivajući od Gospodina mir u poštivanju povijesti i prava... Moguća je tolerantnost, poštovanje, suradnja među ljudima i narodima, ljubav - moguća je drugačija povijest. Jedna budućnost nade za sve. AMEN."

Oproštaj na kraju mise

Prije nego vas pozdravim, želim vam zajamčiti

- PAPA VAS NIJE ZABORAVIO!
- PAPA VAS SVE NOSI U SRCU!
- PAPA ŽELI BITI MEĐU VAMA U SATIMA TAME, U TRENUCIMA ŽEĐI, BEZ VODE... I ŽELI VAM SVIMA PRJE SVEGA PRAVOG I TRAJNOG MIRA.
- SVA CRKVA MOLI ZA VAS I SA VAMA.
- MOGUĆA JE DRUGAČIJA POVIJEST. MOGUĆA JE NADA U BUDUĆNOST ZA SVE!

BISKUP SOPI POZDRAVLJA DOLAZAK NATO-a I ŽALI ZBOG ODLASKA SRBA S KOSOVA

Skopsko-prizrenski pomoćni biskup za vjernike Albance Marko Sopi pozdravio je dolazak NATO-vih snaga na Kosovo, ističući kako se nada da će te snage doprinijeti poboljšanju stanja u regiji. U telefonskome razgovoru za američku katoličku novinsku agenciju CNS, biskup Sopi, kojemu je sjedište u Prizrenu, rekao je kako nastoji povećati razumijevanje i snošljivosti među katolicima, pravoslavnima i muslimanima u gradu i okolici. To je ujedno bio i prvi biskupov telefonski razgovor nakon više mjeseci prekinutih telefonskih linija. Jedina informacija o biskupu Sopiju, koji je sve vrijeme bio u Prizrenu,

bila je ona koju je crkvenim vlastima dala Jugoslavenska vojska sredinom svibnja, rekavši kako je biskup dobro. "Nije mi bilo zabranjeno putovati, ali nisam puno putovao jer je bilo preopasno. Osobno mi život nikada nije bio u opasnosti, što se ne može reći za živote ostalih svećenika", rekao je biskup Sopi, dodajući kako je cijelo vrijeme sukoba zajedno s vjernicima molio za mir i poticao ih da se međusobno pomažu. Svećenici i redovnice bili su vrlo zauzeti u pomaganju vjernicima, posebno starima i bolesnima, a primijećeno je da je upravo u najteže doba bilo najviše ljudi na misama. Katolička Crkva će i dalje na Kosovu raditi na razumijevanju i snošljivosti među ljudima, jer se jedino tako može postići trajni mir, istaknuo je biskup Sopi. On je izrazio i svoje razočaranje što srpsko stanovništvo napušta Kosovo...

KATOLIČKI BISKUP UHIĆEN PROSVJEDUJUĆI PROTIV NATO INTERVENCIJE

Sadašnji detroitski biskup Thomas J. Gumbleton pozvao je američkog predsjednika Billa Clintona da zaustavi bombardiranje SR Jugoslavije. Obraćajući se 200-orici prosvjednika koji su se okupili ispred Bijele kuće biskup je rekao kako američko vodstvo NATO bombardiranja "krši moralna načela svake religijske tradicije" te ga optužio da vodi rat protiv "naroda Srbije".

Budući da taj prosvjedni skup nije bio zakonski reguliran, biskup i još dvadesetak prosvjednika je uhićeno nakon što su pokušali predati pismo predsjedniku Clintonu. Nakon kratkoga zadržavanja svi su pušteni. Biskup se osvrnuo i na vrijeme kada će NATO postrojbe doći na Kosovo upozorivši kako će one biti izložene mogućim terorističkim napadima. Sve što nam kažu podsjeća me na Irak, upozorio je detroitski biskup.

U NATO-VU NAPADU UBIJEN PRAVOSLAVNI SVEĆENIK

U NATO-vu bombardiranju poginuo je pravoslavni svećenik Milivoje Ćirić, objavljeno je iz srpskopравoslavne patrijarhije u Beogradu, a prenosi "Kathpress". Svećenik je poginuo u nedjelju 30. svibnja, u napadu na most u Vavarinu u južnoj Srbiji. Isti izvor tvrdi kako je, osim svećenika, na mostu poginulo još jedanaest osoba, među kojima su bila i djeca. Vavarin se nalazi nedaleko Kruševca, a napad se dogodio za vrijeme svečane duhovske liturgije. Zrakoplovi NATO-a pogodili su most na Moravi u središtu mjesta koji se nalazi stotinjak metara od crkve. Svećenik je, kako su priopćili pravoslavni izvori, izišao iz crkve kako bi pomogao ozlijeđenima, a zatim je uslijedio još jedan napad u kojemu je poginuo. U napadu je i sama crkva teže oštećena, a NATO je priopćio kako je most gađan jer je važna prometnica za opskrbu jugoslavenske vojske.

/Prema IKI priredio: A. Anišić/

Foto: Reuters

JUBILEJI:

DESET GODINA BISKUPSKE SLUŽBE i DIJAMANTNI JUBILEJ SVEĆENIŠTVA

Svećenici triju subotičkih dekanata okupili su se 11. lipnja u župnoj crkvi Srca Isusova u Bačkim Vinogradima, na proslavi 60 godina svećeništva mons. **Lászla Gere**. Svečanu koncelebriranu misu predvodio je, po želji slavljenika, subotički biskup **dr. János Péntzes**. Na početku misnog slavlja okupljene je pozdravio domaći župnik mons. **István Koncz**, čestitajući biskupu Péntzesu 10. obljetnicu pastirske službe, a mons. Gereu dijamantnu obljetnicu svećeništva.

U prigodnoj propovijedi **mr. Andrija Kopilović** podsjetio je na dobroću i revnost mons. Gere koji se uvijek trudio biti dosljedan, pravedan i nadasve pun razumijevanja prema svakom svećeniku i vjerniku. Propovjednik je također podsjetio na važnost slavlja Srca Isusova koje je uzor i znak vjernosti i ljubavi prema čovjeku.

BISKUP SUBOTIČKI - IVAN

U petak, 18. lipnja ove godine navršilo se deset godina biskupske službe biskupa **dr. Ivana Péntzesa**. Toga dana oko svog biskupa okupili su se svećenici grada i okolice, predvođeni generalnim vikarom **mons. Belom Stantićem**. Biskupa su uz svećenike i redovnike, pozdravili i zahvalili mu za deset godina pastirskog služenja, dvoje mladih: **Željka** i **Boris** - na hrvatskom i mađarskom jeziku. Bilo je to kratko podsjećanje na događaj njegovog biskupskog imenovanja i biskupskog posvećenja uz iskreno čestitanje u ime vjernika grada.

Desetogodišnje biskupsko služenje našega biskupa Ivana, **mr. Andrija Kopilović** na spomenutom slavlju prikazao je ovako:

"Kako ne vidjeti da nam je Bog u biskupu Ivanu dao čovjeka oko kojega se osjećamo ugodno radi njegove dobrote. Kako ne zaželjeti milost da nam Bog podari poštivati tu dobroću a ne iskorištavati je, zahvaljivati za nju i ostati potaknut njome da budemo pastiri okupljeni u zajedništvo koje je utemeljeno na milosti a učinjeno obvezatnim riječima Pisma: 'Ako je Bog tako ljubio nas i mi smo dužni ljubiti jedni druge'. /.../ Našem nadpastiru zaželimo od Boga i život i zdravlje a napose milosne darove da može i dalje voditi ovu biskupiju logikom dobrote i ljubavi, jedinstva i povezanosti pastira i stada, koja je utemeljena na Duhu a ne na slovu, na ljubavi a ne na zapovijedi."

60 GODINA SVEĆENIŠTVA MONS. GERE LÁSZLA

Mons. Lászlo Gere rođen je 3. svibnja 1916. godine. Studij teologije pohađao je u Sarajevu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1939. u Subotici. Na službi kapelana bio je u Temerinu, u subotičkim župama sv. Jurja i sv. Terezije, gdje je biskupu Budanoviću bio kapelan čak 14 godina. Najveći dio svog svećeničkog služenja proveo je u župi Rođenja Blažene Djevice Marije (1958-1998). U mirovini je godinu dana, te sada živi u svećeničkom domu u Subotici.

Uz navedene službe mons. Gere vršio je i mnoge druge odgovorne službe u subotičkoj biskupiji. Bio je generalni vikar biskupije, član više biskupijskih vijeća, biskupijski savjetnik, dekan, predsjednik ženidbenog suda subotičke biskupije, prosinodalni ispitivač... Radi svog neumornog i nesebičnog rada odlikovan je titulom papinskog kapelana (1969), papinskog prelata (1978) te papinskog protonotara (1992) s pravom nošenja križa (pektoral) i prstena.

I umirovljeni svećenik je svećenik

Prigodom odlaska u mirovinu mons. Gere dao je vjerskom mjesečniku "Hitélet" sljedeću izjavu:

"Kada sam se opraštao od vjernika u crkvi Male Gospe u Subotici, više njih me je upitalo kamo ću poći, da li ću dobiti mirovinu i što ću raditi. U Subotici postoji "Josephinum" - dom za bolesne i stare svećenike koji u njemu žive. O mirovini se stara crkveni zakonik. Dolično izdržavanje pripada svakom svećeniku, pa tako i umirovljenom.

Svaki svećenik je dužan naviještati evanđelje, krštavati, po ovlasti krizmati, pričešćivati, ispovijedati, dijeliti sakramente bolesnicima, vjenčavati, misiti i moliti božanski Časoslov. I umirovljeni svećenik je svećenik. 'Ti si svećenik dovijeka' (Ps 110) odnosi se i na umirovljenika. Dakle, i on može sve to činiti ako mu dopuštaju zdravstvene sile. Međutim, barem dnevno misiti i izmoliti božanski Časoslov - to čini svaki svećenik. To za mene znači biti u mirovini." /Hitélet 5/99, str. 10/

Zakoniku je dao srce

Na proslavi dijamantne mise u prigodnoj propovijedi, preč. **Andrija Kopilović**, ovako je ocijenio jubilarčev život i rad: "Šezdeset godina on se dnevno naslanja na Kristove grudi i pije s izvora spasenja euharistijske ljubavi. Kao svećenik Isusa Krista 60 godina je u njemu prisutan Dobri učitelj svih ljudi i pastir naših duša. /.../ Slavimo dijamantni jubilej svećenika koji je cio život proveo s crkvenim zakonikom u ruci a ostao je jedan od najomiljenijih svećenika naše biskupije. Jednostavno, znao je ne poreći zakonik, ali mu dati srce. Nije se služio njime da sudi nego da spašava... Zaželimo mons. Gereu da uživa plodove dobrote svoga srca i veliku milost koju mu je Bog dao kroz duge godine svećeništva... Neka moli napose za svećenike da nas Isus učini osjetljivim pastirima za ovo vrijeme kada više nego ikada moramo biti pastiri po Srcu Isusovu za izgubljeni dio njegova stada." /Zv/

Kao mladomisnik u Vajskoj

- Svećenički poziv zavolio još kao četvorogodišnji ministrant!
- Srebrni jubilej - svečana misa 4. srpnja bit će u stvari molitva da bude više Hrvata svećenika iz naših šokačkih sela
- Blaženije je davati nego primati
- Mnogo mu znači slika kako sv. Franjo skida Isusa s križa

Mlada misa u parku pored Vajštanske crkve... Svijeta tušta i tma, hlad ispod procvjetalih starih lipa... cijela Vajska i Bođani, i iz drugih mjesta, došli su prisustvovati slavlju. Ta ne dešava se svaki dan - njihov mještanin Željko Augustinov, prvi od tri sina Pavla i Marice Augustinov, sin iz dobrostojeće obitelji mesarske, slavi svoju Mladu misu... Prethodne je večeri padala kiša, dan ugodan, lijep, kao naručen za ovu prigodu ... Ručak za preko 500 zvanica u domu Augustinovih... Tu su i kumovi - obitelj Ištakov. Svi su se radovali da je njihov Željko ostvario svoju želju i želju obitelji - postao svećenikom... Od toga dana do danas, točno 4. srpnja (jula) bit će već punih 25 godina, a kao i u svačijem ovozemaljskom životu - sve kao da je bilo jučer!

Željko Augustinov, naš jubilarac, sada je župnik u župi Svetog Lovre u Sonti. Rođen je 21. ožujka 1948. godine u Vajskoj od oca Pavla Augustinova i majke Marice rođene Šimunović. Rastao je u obitelji s još dva mlađa brata, Tomislavom i Ivicom. Obitelj je bila dobrostojeća materijalno, ali i katolički bila je uzorna. Poznato je bilo svakome da se mesarska radnja, sada pokojnog Pavla Augustinova, zatvarala nedjeljom u 10 sati. To zato da bi svi ukućani stigli na misu u 11... Od obrtnika, isto je važno u Vajskoj i u obitelji pekara Pavla - drugi nisu htjeli ili nisu imali vremena ići na misu... I tih dana, kao što je pravilo, još dječak Željko se žarko zaljubio - u svećenički poziv.

- Kad sam imao četiri i po godine... bilo je to dok je kod nas u selu bio župnik Ivan Topalić, počeo sam ministrirati. Već tada sam želio mise držati kao moj župnik koji mi je onako malenom bio tada velikim uzorom.

I dan po dan listao se poput knjige, a želja se ispunjavala ne sama od sebe, već upornošću i svakodnevnim nastojanjem da se cilj i ostvari. Nakon završene osnovne

škole u Vajskoj, Željko se u Subotici, 1963. godine, upisuje u Klasičnu vjersku gimnaziju "Paulinum". Bila je njegova generacija prva u Paulinumu... Njih trinaestorica: dva Mađara, dva Albanca i ostalo Hrvati. Samo je Željko Augustinov ostao od sviju njih na putu svoga zvanja - ostalih 12 iz te generacije razišli su se svojim putovima.

Naš je sugovornik 1967. završio dakle navedenu školu s odličnim uspjehom i upisao se na Bogosloviju u Rijeci. Pitamo zašto.

- Poznato je da je tih godina bila velika navala na Bogosloviju u Zagrebu, pa su otvorene Bogoslovije na Rijeci, Splitu i Zadru...

Studij je završio u predviđenom roku i na Petrovo 1974. godine u subotičkoj je katedrali zaređen za svećenika... Onda slijedi već spomenuta Mlada misa, pa služba u više mjesta u Bačkoj. O tim mjestima on nam je pripovijedao sam.

- Nakon Mlade mise bio sam četiri godine kapelan u Monoštoru. Župnik je tada bio sada već pokojni Ivan Vizentaner. Potom sam od 1978. do 1986. punih osam godina bio župnik u Futogu, u župi Srca Isusova... Radio sam tu u sedam sela i pet crkava... Svake nedjelje u tri crkve... Futog je imao dvije, potom Petrovac, Rumenka, Kisač, a imali smo vjernika i u Begeču i Magliču. I ta su mjesta pripadala Futogu... Poslije Futoga, od 1986. bio sam župnik u Bačkom Bregu punih pet godina. Od 1991. pa narednih sedam u Baču, u Sonti... Kad si mlad sve ti je lijepo i ništa nije teško... Futog je recimo imao svega stotinjak vjernika... Ali posla...

DRŽI ME LJUBAV PREMA BOGU I VJERNICIMA

Prisjeća se da je još kao mladomisnik dvije nedjelje bio u Sonti na ispomoći kad je bio bolestan tadašnji župnik Jakov Grunčić. Zanimljivo je spomenuti samo da je tada bio na sprovodu tadašnjeg zvonara, a ovih dana, eto nakon 25 godina, sahranjena je, isto u njegovoj pratnji, žena spomenutog zvonara...

- Primjetno je da volite raditi u šokačkim selima, ili je to slučajnost? - pitamo gospodina Augustinova.

- Ja sam Hrvat, Šokac... Volim Hrvate Šokce i ne želim raditi u drugim župama, a imao sam i tu sriću, kaže nam uz osmijeh, da i dobijem te župe... Pašić kaže da su Šokci tvrdoglavi, a ja da su iskreni, teško ih je povesti ali kada se oduševi i pokrenu i dušu bi dali svoju! To me i drži sve ove godine - ljubav prema Bogu i vjernicima.

- Primijetio sam da je mekan prema siromasima. Pitamo ga o tome.

- Blaženije je davati nego primati... Gvardijan samostana u Baču o. Leopold je govorio: nemoj nikad pitati zašto išće, već daj ako možeš... On zna zašto išće... No, to što mi možemo sada dati ništa je prema onome što bi se trebalo i moglo.

Tolike godine "iza" jesu godine upornosti, ali i kušnje. Pitamo o tome našeg jubilarca.

- Dok sam išao u školu za svećenike, moje roditelje nisu posebno zvali na saslušanja... Uz smijeh obrazlaže: valjda su se bojali - mama i moj ujak su imali veliki jezik... No, i društvo i Crkva bili su u previranju, i još su. Mi smo tu na granici... Ja sam bio u Baču dok je bio bombardiran Vukovar... Sad sam ovdje na granici i nije nikakva tajna da smo posebno ugroženi. Želim ovdje živjeti i ljude hrabriti u vjeri. Bilježimo, usprkos

Braća i roditelji na Željkovom ređenju

ovakvom stanju, blagi porast vjernika i pričesnika na misama... Žalim što ima malo svećenika Hrvata Šokaca... Da se stalno razvija kršćanska svijest u školama, našim domovima, imali bismo više svećenika. Ova jubilara moja misa koju obilježavam 4. srpnja ove godine, bit će u stvari molitva svih prisutnih da imamo više svećenika...

Dotakli smo se i nečega što ga oduševljava godinama... Riječ je o jednoj slici koju nosi u sebi.

- Mnogo mi znači, kaže naš sugovornik, ona slika kako sv. Franja skida Isusa s križa. Htio mu je reći, jer je Franjo bio velika "ljudina": "Za mene više ne moraš visiti"... U tom kontekstu rečeno, ponekad požalim što nisam fratar, ali ističem - ponekad...

Oduševljeno govori o slavenskim svecima i preporoditeljima - Ćirilu i Metodu.

- Oporuka im je znakovita i njih dvoje su velikani našeg bivstvovanja, naše pismenosti i naše kulture. Zahvaljujući njima, mi jesmo Slaveni, jer "slovimo", dakle govorimo svojim jezikom... Jedan od njih dvoje kad je umirao, kao oporuku svojem bratu rekao je otprilike ovo: "Ja padam u lijehu, na tebi je da nastaviš...!"

Crkva u Hrvata ide u 21. vijek, i mi s njom, ali uz jedno novo svjetlo koje mora biti znakovito i za nas Hrvate, katolike u Bačkoj. Riječ je o Stepincu. Pitali smo o tome gospodina Augustinova.

- Stepinac jest svetac! Tolike su ga godine blatili, najgore sve na njega istresali... A on je bio i ostao čovjek za sva vremena i cijelu Crkvu! Njegov životni stav će biti ideal ne samo za svećenike i biskupe, već za sve vjernike. Treba se zamisliti kako on, jedan biskup, okružen Nijemcima, spašava ljude, spašava Židove, spašava čovjeka i to ne samo riječima s oltara već doista ih spašava djelom! Njegovo svjetlo je veliko i s njim idemo jasnije u novi kršćanski vijek...

Slušao sam jednom kolosa naše hrvatske poezije Vinka Nikolića. On je u svojoj mladosti pohađao sjemenište, ali je odustao jer je smatrao da svećenik mora biti svet svaki dan i svaki čas... Tek mnogo godina kasnije saznajem, kao potpisnik ovih redova, da je biti svećenik zvanje koje traje dan i noć i u kojem, kao Kristov učenik i sluga, daješ ono što ova ozbiljna služba traži i zahtijeva: darovanje sebe drugima. Naš sugovornik i za koji dan slavjenik srebrnog jubileja - 25. godišnjice svećeništva, Željko Augustinov znao je to odmah, ali i sada nakon tolikih godina iskustva. Želimo mu sretno slavlje i nadalje dobro zdravlje. Oni koji su ga odmah zavoljeli u Sonti kažu: neka mu ovo bude posljednja šokačka župa. Uz smiješak, on nam to komentira: "A, ima još šokačkih župa u kojima nisam bio župnik..."

... Neka mu bude,
po volji Tvojoj, Gospodine!

Josip Brdarić

MARINKO STANTIĆ - NAŠ NOVI ĐAKON

U prekrasnoj novosagrađenoj župnoj crkvi Srca Marijina na Jordanovcu u Zagrebu, 12. lipnja ove godine sveti red đakonata primio je naš bogoslov **Marinko Stantić**. Ređenje je upriličeno u Zagrebu zbog ratnih događanja u našoj zemlji. Na ređenju je boravilo samo nekoliko članova Marinkove najbliže rodbine i lijepi broj svećenika, bogoslova, časnih sestara, studenata i ostalih vjernika koji potječu sa naših prostora. Marinkovo ređenje upriličeno je u crkvi koja se nalazi u neposrednoj blizini bogoslovije na kojoj je on proveo punih 6 godina. Na dan kada je Marinko bio ređen ta crkva slavila je svoje proštenje. Sveti red đakonata Marinko je primio po rukama mons. **Giulia Einaudia**, nuncija u Republici Hrvatskoj.

Početkom ove godine sve je bilo dogovoreno kako bi Marinko primio red đakonata u svojoj župnoj crkvi Srca Isusova u Tavankutu u nedjelju 27. lipnja ove godine. Budući da se nije moglo nazrijeti svršetak rata u našoj zemlji, dogovoreno je da Marinko bude ređen u Zagrebu.

Marinko Stantić rođen je 4. travnja 1974. godine u Tavankutu od roditelja Antuna i Jozefe Ištvančić. Marinko je treće dijete svojih roditelja. Ima dvije starije i jednu mlađu sestru. Pučku školu završio je u rodnom mjestu. Srednju školu pohađao je u Subotici i završio zanat za bravara. Poslije završenog zanata donosi odluku krenuti za svećenika. Biskup ga je poslao u Zagreb na doškolavanje i kasnije na Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu. Poslije završenog dvogodišnjeg studija filozofije pohađao je četvorogodišnji studij teologije koji je ove godine uspješno završio i diplomirao.

Našem novom đakonu velečasnom Marinku Stantiću čestitamo i želimo obilježiti Božjeg blagoslova u njegovu daljem životu.

Župnik

SVETKOVINA PRESVETOGA SRCA ISUSOVA U APATINU

Svetkovina Presvetoga Srca Isusova svečano je proslavljena u petak 11. lipnja u tzv. "donjoj crkvi" posvećenoj Srcu Isusovu u Apatinu. Na misnom slavlju, koje je predvodio župnik **Jakob Pfeifer**, suslavio je župnik župe sv. Križa u Somboru **Lazar Novaković**. Misa je slavljena na hrvatskom jeziku, a pjevalo se na hrvatskome, njemačkom i mađarskom jeziku. Misnom slavlju bilo je nazočno i mnoštvo vjernika Roma, kojih u Apatinu živi oko 3 tisuće i uglavnom se izjašnjavaju katolicima. /IKA/

MJESEČNA DUHOVNA OBNOVA REDOVNICA

Redovnice triju redovničkih zajednica u našem gradu imaju zajedničku duhovnu obnovu jednom mjesečno. Ti susreti počinju u mjesecu listopadu a završavaju u lipnju. Tako su sestre 15. lipnja imale susret i misu zahvalnicu za protekle duhovne obnove.

Euharistijsko slavlje predvodio je p. **Ivan Holetić** koji je uvijek na raspolaganju sestrama za ispovijed, svetu misu ili predavanje. No, tijekom godine obdarili su nas svojim duhovnim iskustvom i naš pastor, biskup **dr. Ivan Pénczes**, p. **Mato Miloš**, karmelićanin iz Sombora, te p. **Božidar Nagy**, isusovac iz Osijeka.

Ovi susreti su prilika da se sestre osobno i zajednički osnaže za hod prema istom cilju.

s. Blaženka Rudić

TIJELOVO U SUBOTICI

Na svetkovinu Tijelova u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije pontifikalnu sv. misu služio je biskup **dr. Ivan Péntzes**. I ove godine katedrala je bila premala da primi sve vjernike tako da je pored katedrale bilo nazočno također mnogo vjernika. U sv. misi sudjelovali su svećenici, redovnici i redovnice grada, a posebno su bili zapaženi prvopričesnici i mladi u narodnim nošnjama kao i drugih 600 sudionika (skauti, trećoreci, članovi pogrebnog poduzeća "Funero" u svojim uniformama, crkveni barjaci...).

Na ovoj misi prisutnima su predstavljeni "bandaš" **Josip**

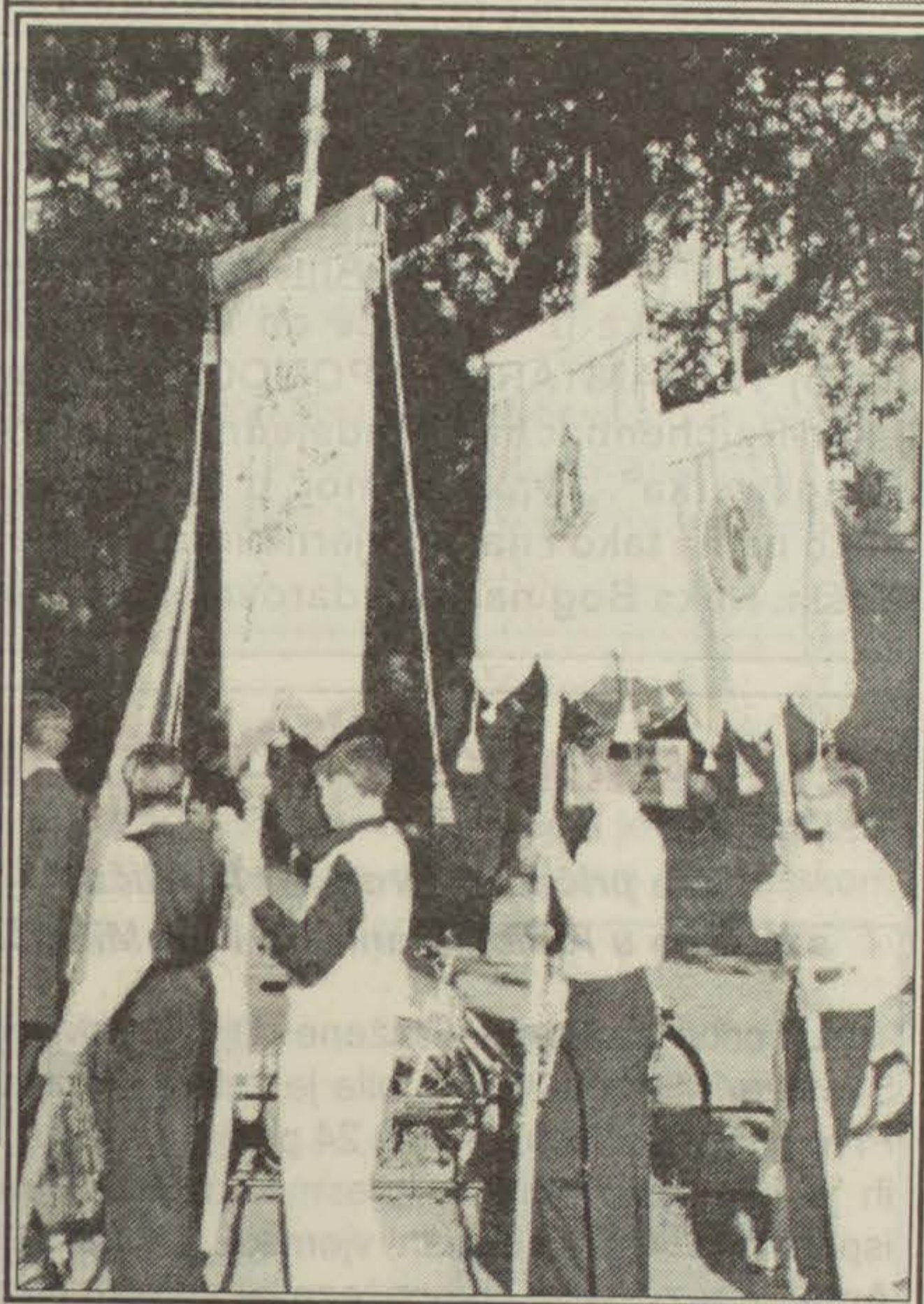
Francišković i "bandašica" **Željka Zelić**, koji će biti predvodnici ovogodišnjeg zahvalnog slavlja za žetvu "Dužijanca '99.". Na sv. misi i u ophodu poslije mise sudjelovali su također i predstavnici lokalne samouprave na čelu s **Mirkom Bajićem**, dopredsjednikom grada i **Imreom Kernom**, predsjednikom Izvršnog vijeća općine koji su predstavljali i odsutnog gradonačelnika **Józsefa Kaszu**.

Ophodu poslije sv. mise bilo je nazočno nekoliko tisuća Subotičana. Zbog ratnog stanja ophod je ove godine bio samo u parku oko katedrale a izostao je ophod ulicama grada.

Sv. misu biskup je prikazao za mir, pridružujući se tako sv. Ocu koji je pozvao sve katolike a osobito vjernike Rimske biskupije da toga dana na poseban način mole za mir na Kosovu i u SRJ. /Zv/

Ovogodišnji bandaš i bandašica

Barjake nose krizmanici iz sv. Roka

ANTUNOVO U BAČU

Tmurno jutro, kišovito dan i pljusak... ništa od svega toga nije spriječilo 13. 06. vjernike u Baču da dođu na proslavu Antunova koje se svake godine slavi u našem samostanu. Okupio se lijep broj vjernika iz Bača, ali i iz susjedne Selenče. Oltar sv. Antuna bio je po običaju ukrašen bijelim ljiljanima, mnogi su donosili posebno ljiljane na oltar i palili svijeće kako se to svake godine radi. Sv. misu je predvodio naš župnik **Miroslav Orčić**, a na kraju mise bio je blagoslov ljiljana i djece.

Ovo je bila prva sv. misa u MIRU i zato smo svi ponovno sretni i radostni.

Marizela Sič

PROŠTENJE U TAVANKUTU

Tavankutska crkva Srca Isusova slavi svoje proštenje uvijek u nedjelju poslije samoga blagdana. Tako se ove godine slavilo proštenje u nedjelju 13. lipnja, na spomendan sv. Antuna Padovanskog.

Na svečanu sv. misu došlo je mnogo župljana i gostiju. Prohladno i kišovito vrijeme nije nikoga smetalo. Svečanu svetu misu predvodio je katedralni župnik mons. **Stjepan Beretić**. On je održao i propovijed u kojoj je govorio o ljepoti ljubavi i smislu života. Posebno je podsjetio na ljepotu života u obitelji gdje se doživljava darežljivost roditelja u brojnijem potomstvu. Prije svečanog blagoslova predvoditelj svete mise posebno je čestitao i zahvalio župskom zboru koji je predивно pjevao i tako uljepšao ovo slavlje.

Na kraju svete mise mjesni župnik **Franjo Ivanković** zahvalio je mons. Beretiću na predvođenju svete mise i ujedno mu čestitao 25. obljetnicu svećeništva.

I.P.

SUSRET MINISTRANATA

Susreti raduju. Obradovali smo se kad smo čuli da će susret ministranata biti 29. 05. U dogovoreno vrijeme našli smo se zajedno - ministri župa Presvetog Trojstva i Sv. Križa.

Susret je imao bogat program. Započeli smo nogometom a nastavili odbojkom, šahom, pikadom... Interesantno je bilo natezanje konopca i skakanje u džakovima.

Naše katehiste su vatreno navijale s djevojčicama koje su došle bodriti igrače. Uzrast sudionika je bio od 7 godina do srednje škole i za svakoga je bilo po nešto.

Umorni, ali radosni, susret smo završili roštiljem koji je priredio vlč. **Josip Pekanović**.

To je bio prvi korak u našem upoznavanju. Nije nam bila važna pobjeda nego druženje. Željeli bismo mnogo više takvih druženja.

Ivica Dožanin, Sv. Križ - Sombor

ZAHVALA

Župnik preč. **Andrija Anišić** i sestre **Kćeri Milosrđa** župe sv. Roka iz Subotice od srca zahvaljuju na primljenoj **HUMANITARNOJ POMOĆI g. Alfonsu Vogelu iz Lahr-Reichenbacha**, predsjedniku "Katholisches Bildungswerka". Svaka pomoć u ovim teškim vremenima kako nama tako i našim vjernicima u potrebama dobro je došla. Neka Bog nagradi darovatelje svojim milostima.

"SALAŠARSKA DUŽIJANCA"

Tribina u Maloj Bosni

Temu lipanjske tribine u Maloj Bosni "Salašarska dužijanca" približio je prošlomjesečni predavač gospodin **Alojzije Stantić**. On je slušatelje na samom početku upoznao s "risom" i običajima vezanim za završetak "risa", a to je ujedno bio nastavak prošlomjesečne tribine. Objasnivši pojam dužijance, koja je proslava zahvale Bogu na darovanom kruhu, predavač je ispričao i kako je dužijanca počela. Salašarska dužijanca je dužijanca u malom. Bilo je riječi i o povijesti dužijance, sve do naših dana, ali i o njenom značaju u životu našeg naroda.

Pitanja i razgovor ni ovog puta nisu izostali.

Ova popularna tribina je zaključila ciklus predavanja pred ljetni odmor do jeseni, a organizatori se već pripremaju da bi teme i predavači bili još zanimljiviji.

Josip Skenderović

VELIKA RADOST U TRI ŽUPE

Prva pričest u Svetozar Miletiću, a Krizma u Riđici, Stanišiću i Sv. Miletiću

U crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Svetozar Miletiću 30. 05. bila je velika radost zbog Prve pričesti koju su primila 24 prvopričesnika. Iako ih je bilo malo, njihova pjesma, molitva i radost ispunili su srca prisutnih vjernika. Župnik **Egedi Antál** je razveselio prvopričesnike svojom propovijedi koja je zapravo bila razgovor s njima, a oduševljenje se vidjelo na njihovim licima.

U župama Riđica, Stanišić i Svetozar Miletić velik je dan bio 20. 06. kada je preuzvišeni biskup **dr. Ivan Pénzes** podijelio sakrament svete Potvrde. Evo i male statistike. O duhovnom životu u spomenute tri župe brine župnik Egedi Antál. Riđica ima oko 500 vjernika, a ove godine bilo je 11 krizmanika. U Stanišiću ima oko 1300 vjernika, krizmano je njih 8. U Svetozar Miletiću ima oko 3000 vjernika a sv. Potvrdu je primilo njih 94.

Krizmanici su i u ova nemirna vremena redovito dolazili na vjeronauk i sv. misu, čini se čak i revnosnije nego inače. Oko pripreme za ovaj divan događaj župniku je pomogla Ana Vujević.

Dolazak gospodina biskupa Ivana privukao je pažnju velikog broja vjernika. U sve tri župe crkve su bile pune svijeta. Došli su i oni koji rijetko idu u crkvu. Nadam se da su jednostavne biskupove riječi ulile snagu Duha Svetoga ne samo krizmanicima nego i ostalim vjernicima. U Sv. Miletiću biskup je primljen s mnogo topline jer ga se mnogi sjećaju kao dječaka a kasnije kao mladomisnika.

Lucia Tošaki

KRIZMANO 137 MLADIH SONĆANA

Ovogodišnja Krizma u crkvi sv. Lovre u Sonti bila je na blagdan Presvetog Trojstva. Tom je prigodom 137 mladih primilo ovaj sakrament kršćanske inicijacije. Teško je i slikom dočarati ovu svečanost. Župnik i krizmanici su se dogovorili da svečanost Potvrde bude obilježena kršćanskim srcem, ali i nečim što čini Sontu i činit će navijeke - nošnjom! Preljepom, očuvanom u bakinim sanducima gdje je brižno skrivena od svjetla i moljaca i tek, kao ovom prilikom, pokatkad izvađena i obučena na ponos rodu i predragom narodu kojem ova grana Šokaca iz Sonte pripada.

Skoro svi su se snašli za narodnu nošnju - i muško i žensko zasjalo je u odjeći svojih uja, strina, teta - ta nošnja je kao i rič šokačka - ljubomorno se čuva i mora se priznati - usprkos mnogo čemu - vrlo uspješno.

Svečanu sv. misu predvodio je preuzvišeni biskup subotički **dr. Ivan Pénzes** uz koncelebraciju njegova tajnika **Slavka Večerina**, svećenika iz Sonte **Jozu Miloša**, odžačkog župnika **Jakoba Pfeifera** i domaćeg župnika **Željka Augustinova**.

Josip Brdarić

SVETA ZEMLJA

*Jeruzalem, Jeruzalem, ostavi sada svoju žalost,
Jeruzalem, Jeruzalem, pjevaj slavi Boga svog.
Ustani, zasini jer dolazi svjetlost,
slava Božja nad tobom je sad.
Podigni oči, obazri se, sabiru se svi k tebi dolaze...*

Bila sam u Svetoj Zemlji!

Šesnaest hodočasnika iz Jugoslavije krenulo je 30. svibnja iz Budimpešte u ovoj Godini Boga Oca na hodočašće u Svetu Zemlju. Vođa nam je bio pater **Tadej Vojnović**, franjevac iz Novog Sada.

Sve što ću vam ovdje napisati tek je blijeda slika onoga što sam doživjela hodajući po doista "svetoj" zemlji.

Na ulasku u Jeruzalem molili smo psalam "Obradovah se kad mi rekoše hajdemo u dom Gospodnji". Molila sam ga puno puta, ali nikada kao tada. Srce nam je zatrepalo kad smo prolazili gradom i išli prema bazilici Svetog Groba gdje nam je pater rekao: "Sad stojite na najsvetijem mjestu na svijetu!". U tom času svi smo zanijemili a u očima jedni drugih vidjeli smo suze koje su govorile više od riječi. Za vrijeme sv. mise u istoj bazilici doživjela sam osobitu Božju blizinu a posebno za vrijeme propovijedi u kojoj je pater rekao: "Ništa u životu nije slučajno!" I zaista nije slučajno da sam i ja toga trenutka bila tamo. Shvatila sam da Bog sam bira program i pojedine ljude ma koliko nam to često nije jasno. Drugi snažni trenutak ovoga hodočašća bila je ispovijed nedaleko mjesta gdje je Isus bio raspet i umro na križu. Tu podno Njegova križa drugačije se čuju riječi: Ja te ljubim! Ja ti opraštam! Idi i ne griješi više. Tu na tom mjestu osjećaš veliko Božje srce koje ne osuđuje nego prašta i podiže. Bila je to za mene životna ispovijed. Doista, milost je hodati po Svetoj Zemlji tragovima Isusovim od Nazareta do Betelehema, preko brda Tabora do Jeruzalema, Kafarnauma, Tiberijade, Mrtvog mora, Genezaretskog jezera, Kane, Brda blaženstva, gore Karmel... Boraviti u svim tim mjestima gdje je Isus boravio bio je milosni trenutak za mene a vjerujem i za sve one koji su hodočastili tim putem. Posebno moram spomenuti rijeku Jordan. Tu smo obnovili svoje krštenje. Bio je to nezaboravan doživljaj.

Predugo bi trajalo nabranje svih divnih dana provedenih u Isusovoj domovini jer sve je tu divno, lijepo, očaravajuće i nezaboravno. Mogu još jednom ponoviti da sam presretna i zahvalna Bogu za sve što sam vidjela i doživjela na tom putu. Hvala i svima u grupi jer smo tih dana svi bili jedna velika obitelj, koja je ozarenih lica, opaljenih suncem i svetim zanosom doživjela divne trenutke u Isusovoj domovini. Hvala patru Tadeju koji je neumorno i stručno sve tumačio te bio uvijek raspoložen i prvi na cilju.

S. Silvana M.

SV. ANTUN OKUPIO MNOŠTVO ŠTOVATELJA

Uoči blagdana sv. Antuna, u utorak 12. 06, u franjevačkoj crkvi u Subotici, poznatijoj kao "staroj" crkvi, služena je dvojezična sv. misa za bolesnike na kojoj su sudjelovali mnogi štovatelji našeg najpopularnijeg sveca. Za ovu sv. misu bio je organiziran i prijevoz.

Na sam blagdan od samog jutra slavljene su sv. mise pa su crkvu punili vjernici u toku čitavoga dana. Jutarnju sv. misu u 6 sati služio je p. **Ivan Holetić** na hrvatskom jeziku, a svečanu

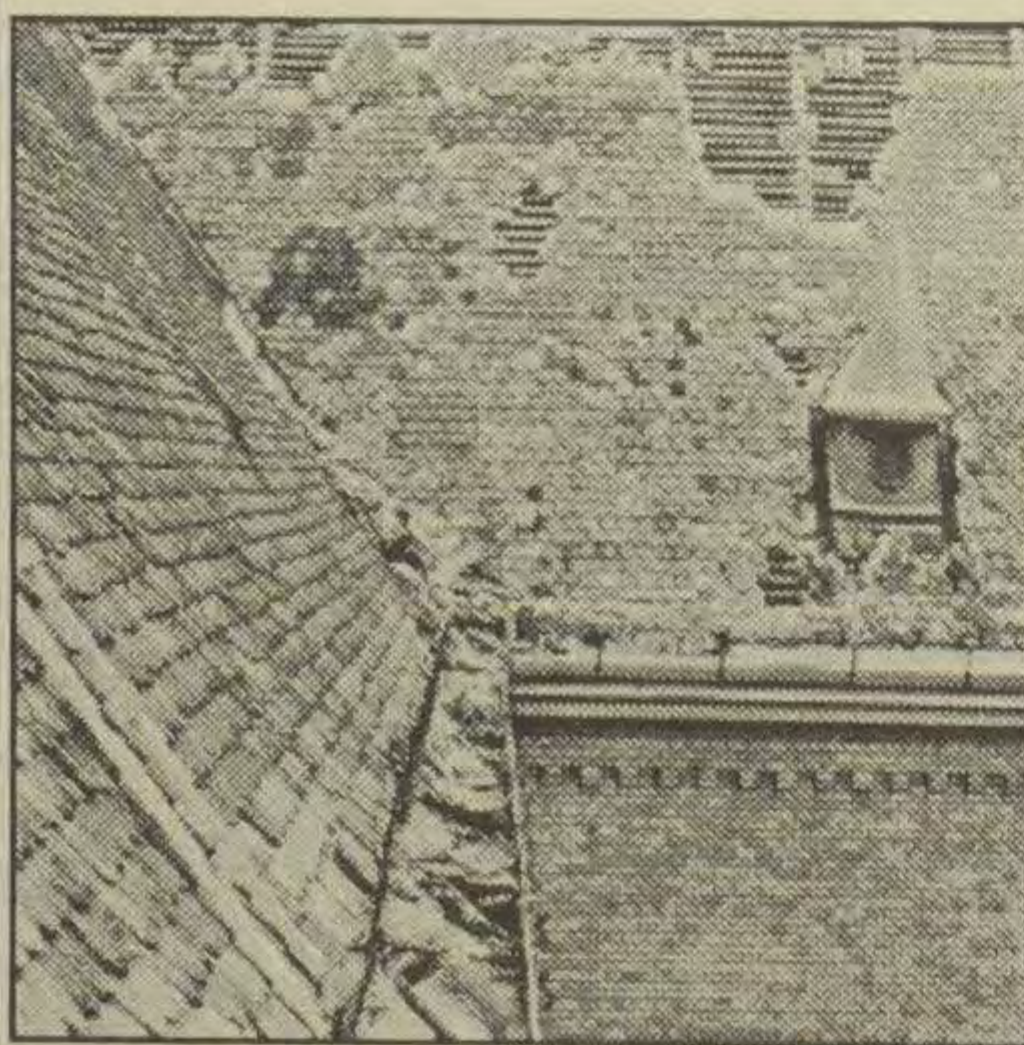
koncelebriranu misu u 8,30 predvodio je subotički biskup **dr. Ivan Péntzes**. O. **Andrija Matić** služio je misu i u 11,30 sati. Već tradicionalno vrlo posjećena misa bila je u 18 sati na kojoj su propovijedali o. **Marijan** (na hrvatskom) i o. **Maksimilijan** (na mađarskom). Na kraju mise blagoslovljeni su ljljani i djeca. Još su dvije mise služene na mađarskom jeziku ujutro u 7, koju je služio p. **Maksimilijan**, i u 10 sati svečana sv. misa koju je predvodio vlč. **Éhmán**. Na misama ovog blagdana podijeljeno je oko tisuću pričesti, a mnogi su se vjernici pomirili s Ocem u sakramentu pomirenja.

Za ovaj blagdan mnogi su se pripremali velikom devetnicom 9 utorka pod misama u 6 na hrvatskom i 7 sati na mađarskom jeziku. Ovo čašćenje sv. Antuna pokazuje da mu se mnogi Subotičani rado utiču u zagovor. /Zv/

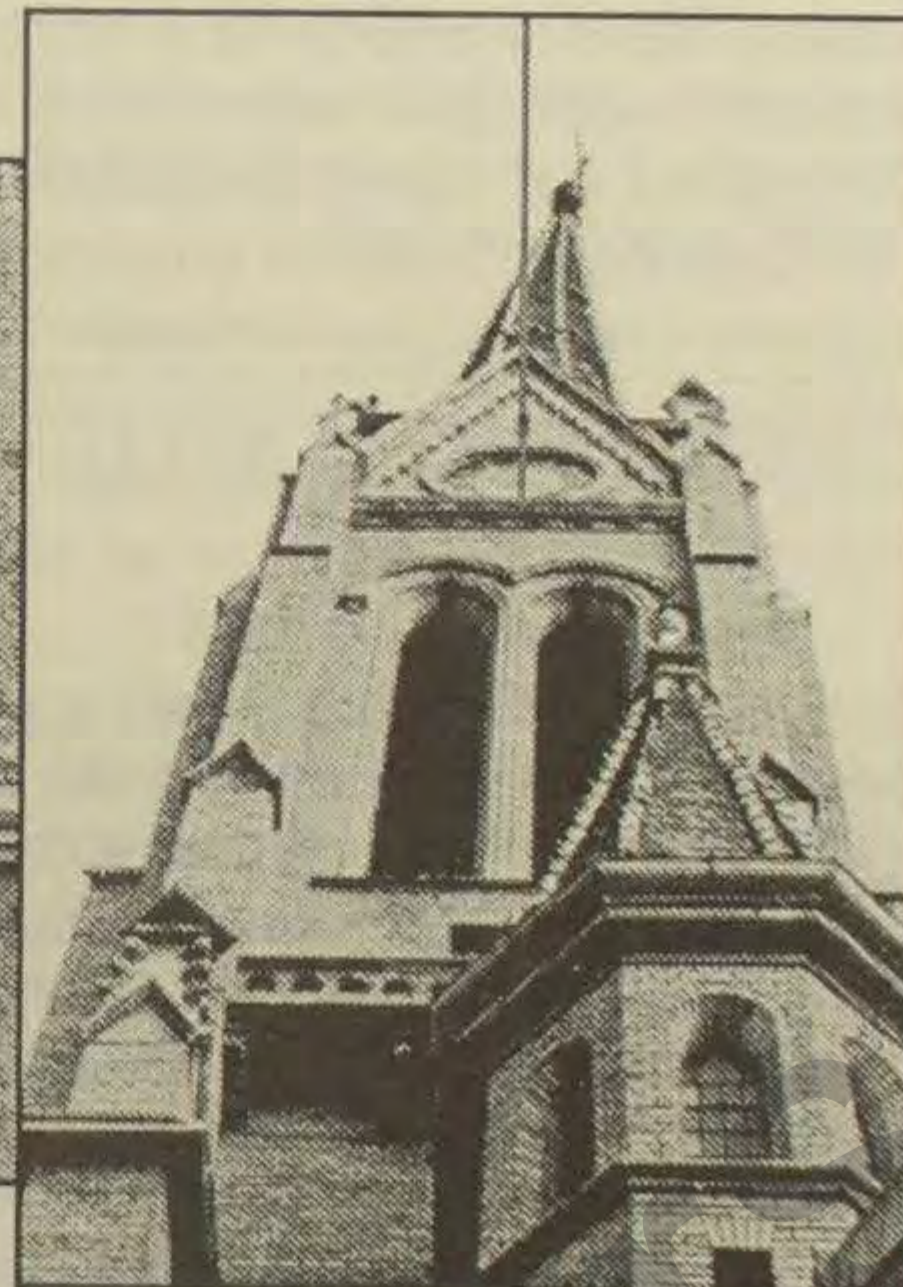

Olujno nevrijeme - u slici!

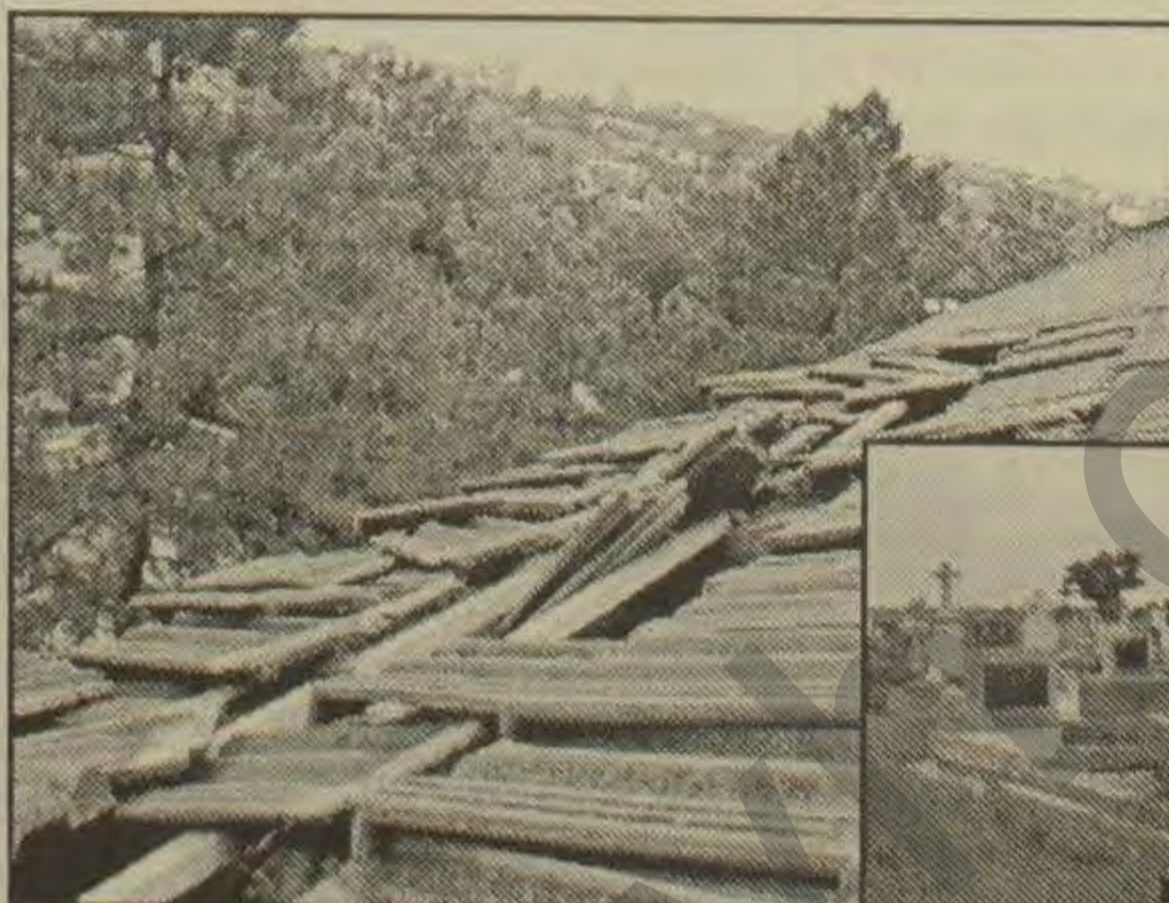
Suboticu je 4. lipnja zadesilo veliko nevrijeme koje je teško oštetilo krovove crkava sv. Jurja i sv. Roka, a ni spomenici na Kerskom groblju nisu pošteđeni.

Oštećen krov crkve sv. Jurja

Toranj crkve sv. Jurja nakrivio se na samom vrhu 1 metar!

Detalj krova crkve sv. Roka.
Srušeni spomenici

ANTUNOVO U SRIJEMSKOJ MITROVICI

U Srijemskoj Mitrovici se dugi niz godina slavi blagdan sv. Antuna kao drugotno proštenje ove župe. Tako je bilo i ove godine. Od ranih jutarnjih sati vjernici su dolazili moliti Svečev zagovor. Mnogi su pristupili sakramentu pomirenja. U 9 sati je slavljena svečana misa koju je predvodio domaći župnik **Josip Matanović**. Kroz cijeli dan su defilirali vjernici oko lika Sveca u crkvi i župnom dvorištu, molili su, obavljali svoje zavjete, palili svijeće i donosili cvijeće. U 18,30 sati je slavljena večernja misa koju je predvodio župni vikar **Ivan Lenić**, a na kojoj je opet uz mnoštvo vjernika bio velik broj djece svih dobi. Na kraju mise bio je uobičajeni blagoslov djece i ljljana.

Zanimljivo je reći da uz antunovsko proštenje u Srijemskoj Mitrovici bude vjernika kao za Božić, a ponekad i više jer dođu - uz rimokatolike - brojni grkokatolici i pravoslavci tako da blagdan ovog Sveca povezuje sve kršćane grada. */Ivan Lenić/*

KORONA SVEĆENIKA SRIJEMSKOMITROVAČKOG DEKANATA

Proljetna korona svećenika srijemskomitrovačkog dekanata održana je u srijedu 16. lipnja u Srijemskoj Mitrovici. Korona je započela zazivom Duha Svetoga i euharistijskom pobožnošću u konkatedrali-bazilici sv. Dimitrija. Dekan **Boško Radielović** održao je prigodni nagovor na temu: "Bože Oče, tko si ti?". Na početku radnoga dijela korone dekan Radielović je otvorio koronu pozdravivši nazočnoga biskupskoga vikara za Srijem mons. **Stjepana Milera**, dvojicu grkokatoličkih svećenika iz Srijema i svećenike svoga dekanata. Uslijedio je razgovor o temama 2. đakovačke i srijemske biskupijske sinode s područja evangelizacije, koje su stavljane na promišljanje svećenicima. Uvodnu katehezu i animiranje razgovora o stanju brakova i obitelji u nas vodio je **Josip Matanović**, župnik u Srijemskoj Mitrovici, dok je uvodnu katehezu i animiranje razgovora na temu "Evangelizacija mladih" vodio **Ivan Lenić**, župni vikar u Srijemskoj Mitrovici. Potom je biskupski vikar mons. Miler iznio neke obavijesti svećenicima, te su iznešeni skori događaji u dekanatu. Korona je završena molitvom za uspjeh Sinode i za preminule svećenike. */IKA/*

KRIZMENO SLAVLJE U ŠIDU

U nedjelju, 6. lipnja o. g., bilo je svečano u srijemskoj župi Šid. Toga dana ovu manju župnu zajednicu, koja broji oko 250 obitelji, pohodio je dijecezanski biskup đakovački i srijemski mons. dr. **Marin Srakić**. Biskup se najprije susreo s krizmanicima. Zatim je u župnoj crkvi Presvetog Srca Isusova predsjedao euharistijskom slavlju, te podijelio sakrament Potvrde koji je primilo 18 mladih vjernika. Uz biskupa Srakića koncelebrirali su domaći župnik **Berislav Petrović** i srijemskomitrovački župnik **Josip Matanović**. Na misnom i krizmanom slavlju sudjelovao je lijep broj vjernika, koji su se nakon mise zadržali - uz domjenak - u župnom dvorištu. Imali su prilike barem nakratko razgovarati s biskupom Srakićem o svom životu u sadašnjim nimalo lakim prilikama. */Ivan Lenić/*

PROSLAVLJEN CRKVENI GOD U ŠIDU

Vjernici srijemske župe Šid proslavili su na blagdan Presvetog Srca Isusova svoj crkveni god. Svečano euharistijsko slavlje u 11 sati predvodio je i propovijedao župnik iz Rume i dekan srijemskomitrovačkog dekanata **Boško Radielović**, a s njim su suslavili domaći župnik **Berislav Petrović**, te grkokatolički župnik Bačinaca, Berkasova i Šida o. **Mihajlo Režak**. Ovom zgodom dekan srijemskomitrovačkog dekanata je po prvi puta predvodio misno slavlje u ovoj župi otkako je ona prošle godine - prilikom promjena u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji - službeno pripojena srijemskomitrovačkom dekanatu. Na misnom slavlju je sudjelovao lijep broj vjernika. */Ivan Lenić/*

PROSLAVLJEN CRKVENI GOD U SRIJEMSKIM KARLOVCIMA

Katolici u Srijemskim Karlovcima proslavili su u nedjelju, 30. svibnja o. g., makar u ratnim okolnostima, svoj crkveni god - svetkovinu Presvetoga Trojstva. Jutarnje misno slavlje u 8 sati predvodio je domaći župnik **Zoran Aladić**, a na njemu je uz lijep broj vjernika sudjelovao i otpravnik poslova Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu **Davor Vidiš**. Svečano euharistijsko slavlje u 11 sati predvodio je biskupski vikar za Srijem i dekan petrovaradinskog dekanata mons. **Stjepan Miler**, uz koncelebraciju domaćeg župnika **Zorana Aladića**, župnika u Petrovaradinu **Marka Kljajića** i župnika Srijemske Kamenice, Beočina i Čerevića **Ivana Bešlića** koji je i propovijedao. Misno slavlje su posebno uveličali domaći pjevači i ministranti. */Ivan Lenić/*

TIJELOVO U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Vjernici župe sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici svečano su, u četvrtak, 3. lipnja o. g., proslavili svetkovinu Tijelova. Unatoč zračnim opasnostima kojih bude više u jednom danu, povremenim detonacijama koje se čuju, zatim isključivanjima struje i vode, toga se dana u crkvi na misnim slavljinama okupio veliki broj vjernika. Toliko vjernika nije bilo u crkvi od svetkovine Uskrsa, a mnogi su se ispovijedili.

Napose je velik broj vjernika sudjelovao u svečanoj misi u 18,30 sati nakon koje je uslijedila tijelovska procesija. Na radost svih, u vrijeme mise nije bilo zračne opasnosti, jedino nije bilo struje. Misno slavlje s tijelovskim ophodom predvodio je domaći župnik **Josip Matanović**, uz koncelebraciju župnoga vikara **Ivana Lenića**. Ljepoti misnoga slavlja doprinijeli su pjevanjem Mješoviti pjevački zbor pod ravnanjem s. **Hugoline Kovačević**, ministranti i djevojčice u bjelini te veliki broj druge djece.

Za vrijeme tijelovskog ophoda po prostranom župnom dvorištu, koji je imao četiri postaje i završnu postaju ponovno u crkvi, pjevane su pučke euharistijske pjesme i zazvan je blagoslov nad grad i župu. Jedino su postaje "sjenice" ove godine bile skromnije načinjene, za razliku od toga kako se inače postavljaju i ukrašavaju. */Ivan Lenić/*

BISKUP SRAKIĆ NA ANTUNOVSKIM SLAVLJIMA U SR JUGOSLAVIJI

Đakovački i srijemski biskup mons. dr. **Marin Srakić** sudjelovao je 13. lipnja na antunovskim slavljinama u srijemskoj župi Nikinci i u franjevačkoj crkvi sv. Antuna u Beogradu. Naime, toga dana je crkveni god u župi Nikinci koja pripada Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji. Ovu je župu za blagdan njezina zaštitnika pohodio biskup Srakić te predvodio središnje misno slavlje, a s njim su suslavili domaći župnik **Marko Loš**, župnik u Rumi **Boško Radielović**, župnik u Irigu **Blaž Zmaić**, župnik u Šapcu **Girolamo Jacobucci** te župni vikar u Srijemskoj Mitrovici **Ivan Lenić**. Biskup je imao nadahnutu propovijed.

U popodnevnim satima biskup je navratio u Srijemsku Mitrovicu, gdje je također bilo antunovsko proštenje, da bi se zatim zaputio u Beograd k ocima franjevcima kod kojih se svečano slavi blagdan sv. Antuna. Ovdje je biskup u 18 sati predvodio euharistijsko slavlje uz koncelebraciju nekoliko svećenika i sudjelovanje lijepog broja vjernika. U ovu crkvu je kroz cijeli dan dolazilo mnoštvo vjernika moliti zagovor sv. Antuna, katolika i pravoslavaca. Također je za blagdan bila uobičajena duhovna priprava kroz trinaest utorka. Usprkos ratnom stanju, svakog je utorka na pobožnosti i večernjoj misi sudjelovao lijep broj vjernika.

Prijepodneвно blagdansko misno slavlje predvodio je apostolski nuncij u SRJ **Santos Abril y Castello**. S apostolskim nuncijem i otpravnikom poslova Veleposlanstva RH **Davorom Vidišem** biskup Srakić se susreo u franjevačkom samostanu. */Ivan Lenić/*

Poljska

PAPIN BORAVAK U DOMOVINI

Papin pastoralni pohod Poljskoj započeo je 5. i trajao je do 17. lipnja. Ovo je bio Papin najdulji boravak u jednoj zemlji za vrijeme njegova pontifikata. Za vrijeme svog boravka Papa je pohodio 20 različitih mjesta, održao 11 svetih misa u kojima je propovijedao o Bogu Ocu koji je Ljubav. Dani Papinog boravka u Poljskoj bili su ispunjeni mnogim susretima, putovanjima, govorima...

Trebalo bi mnogo prostora da bi nabrojali sve što je Papa činio u 13 dana svoga prebivanja u dragoj mu Domovini. Zato se ograničujem samo na ono najznačajnije.

U ponedjeljak, 7. lipnja Papa je u Lichenu blagoslovio najveću crkvu u Poljskoj koja je posvećena Blaženoj Djevici Mariji. U istom mjestu za vrijeme Papina boravka u tom gradu otkrivena je Papina statua visoka 10 metara i teška 8 tona. Istoga dana Papa je u Lydgoszczu predvodio svetu misu na kojoj je bilo oko pola milijuna vjernika. Za vrijeme svete mise Papa je posebno govorio o snazi mučeništva i svjedočenja. Istoga dana Papa se susreo za znanstvenicima u Torunu. U istom mjestu Papa je proglasio blaženim poljskog svećenika **Stefana Wincentyja Frelichowskoga**.

U četvrtak 10. lipnja Papa je slavio svetu misu s mnoštvom vjernika u Siedlecu. Na ovoj misi bili su najbrojniji vjernici istočnog obreda iz Poljske, Bjelorusije, Kazahstana, Rusije, Ukrajine i Litve. Tom prilikom Papa je podsjetio na mnoga lijepa svjedočanstva kada su vjernici istočnog obreda koji se nalaze u potpunom zajedništvu s Rimom svjedočili svoju vjeru. U petak Papa je boravio u poljskom Parlamentu gdje se susreo s poljskim predsjednikom i ostalim visokim državnim dužnosnicima. Papa im je u svom obraćanju govorio o vrijednosti svake osobe i o odgovornosti onih koji su na vlasti u državi za izgradnju boljeg i demokratskijeg društva. Iste noći Papa se ozlijedio u nuncijaturi u Varšavi. Poljski liječnici brzo su sanirali Papinu ozljedu, te je on nastavio svoj pastoralni plan. Papa je u Varšavi 13. lipnja na svečanoj sv. misi proglasio 108 novih blaženika.

Posljednjih dana boravka u Poljskoj Papa je bio prilično prehladen i imao je drugih zdravstvenih poteškoća te je po završetku svog pohoda Poljskoj otputovao u Vatikan. To je razlog da je došlo do malih promjena u Papinom pastoralnom planu. /IKA/

KATOLIČKA CRKVA U SRJ**PRIOPĆENJE KOTORSKOG BISKUPA O NAPADU VOJNE POLICIJE NA SVEĆENIKE KOTORSKE BISKUPIJE**

U povodu nasilnog postupanja jugoslavenske vojne policije prema svećenicima kotorske biskupije don **Branku Sbutegi** i don **Ivanu Čoriću**, kotorski biskup **Ilija Janjić** uputio je 17. lipnja, priopćenje za javnost. "Dok s bolom u duši gledamo pretužne slike i slušamo svjedočanstva o novim zločinima, novim stradanjima i zbjezgovima koje dnevno proizvodi ratni sukob na prostorima nekadašnje SFRJ, ne možemo se načuditi volji ljudi kojima kao da patnje nije nikada dovoljno, nasilja nikada odveć. I kao vjernici i kao razumna bića shvaćamo i prihvaćamo potrebe svake osobe i svakog kolektiva da se brani od nasilja i štiti svoj fizički i moralni integritet. Zato nas i zaprepašćuje i rastužuje postupak vojne policije nad svećenicima kotorske biskupije don Brankom Sbutegom i don Ivanom Čorićem, koji uz svoje redovite pastoralne dužnosti župnika, djeluju kao i humanitarni radnici za potrebe biskupijskog Caritasa u svojstvu koordinatora i ravnatelja. Osim nasilničkog ponašanja prema don Sbutegi, neprimjerenog bilo kojem građaninu, a kamoli prema jednome svećeniku, don Ivanu Čoriću se uskratio slobodan prolaz do njegove župe, premda on na to ima pravo prema najurednije izvađenim dozvolama od strane saveznih i republičkih vlasti. Prosvjedujemo protiv svakog oblika pravnoga i fizičkog nasilja koje legitimira samo snaga, a ne i ustavno utemeljeni zakon. Pa čak i u najtežim i bezakonjem označenim vremenima i prostorima poštivanje kakve-takve slobode za vjerske službenike se sačuvao", stoji, između ostalog, u priopćenju biskupa Janjića.

Hrvatska

CRKVENA ŽENIDBA S GRAĐANSKIM UČINCIMA

Od 1. srpnja u Republici Hrvatskoj službeno se ponovno uvodi priznavanje crkvene ženidbe sa svim građanskim učincima. Tako vjernici više neće morati dva puta izricati svoju privolu, jednom pred državnim, a drugi put pred crkvenim službenikom. Dosadašnja višegodišnja praksa samo je bila plod ateističkog režima i bila je nasilno nametnuta svim vjernicima. Tako se uspjelo ponovno normalizirati prijašnje stanje kada je svaki brak sklopljen u Crkvi bio ujedno prihvaćen sa svim njegovim građanskim učincima. /GK/

Vatikan

DVA NOVA CRKVENA DOKUMENTA

U Vatikanu je 25. svibnja predstavljen novi dokument Papinskog vijeća za pastoral selilaca i putnika koji nosi naslov "Svetište - sjećanje, prisutnost i proroštvo živoga Boga". U dokumentu se govori o značenju i poruci koju sadrži u sebi svako svetište gdje se hodočasnici okupljaju u većem broju. Brojna svetišta samo su znak da Bog i danas ne prestaje pokazivati svoje znakove ljubavi prema čovjeku. Ljudi vjernici rado hodočaste u draga im svetišta kako bi se obnovili u vjeri i u zajedništvu snažnije doživjeli Božju blizinu.

Drugi novi dokument je onaj objelodanjen u Vatikanu početkom lipnja ove godine a nosi naslov "Za pastoral kulture". Ovaj dokument plod je višegodišnjeg rada i predstavlja "istinsko blago koje sabire sve do danas stečene i dostignute vrijednosti bogatoga odnosa između vjere i kulture. Susret Evanđelja i kulture bitan je događaj u evangelizaciji svakog čovjeka, a posebno naroda. Pastoral kulture je višestruk ali je njegov prvotan cilj: pomoći Crkvi u ostvarenju potpunog njezinog poslanja u navještanju Evanđelja. Svaka kultura je povijesna činjenica i ne može se zaniijekati. Ovaj dokument namijenjen je biskupima, svećenicima, redovnicima, i svim vjernicima koji rade u evangelizaciji. /GK/

Vatikan

Novi biskup u Gospiću

Papa Ivan Pavao II. imenovao je 4. lipnja mons. **dr. Milu Bogovića** za pomoćnog biskupa riječko-senjske nadbiskupije te naslovnog biskupa Tamate. Novi pomoćni biskup svoje će sjedište imati u Gospiću, a ređenje će biti u riječkoj katedrali na Petrovo ove godine.

Novi biskup Bogović rođen je u Cerovcu kraj Slunja 7. kolovoza 1939. godine. Školovao se u Nikšiću kraj Slunja i u Pazinu. Za svećenika je zaređen 1964. godine. Državne vlasti nisu mu dopustile školovanje izvan države, zato je pohađao postdiplomski studij u Zagrebu i tek kasnije u Rimu gdje je i doktorirao 1971. godine. Kao svećenik djelovao je kratko vrijeme u kapelanskoj službi, a kasnije je bio tajnik nadbiskupa Burića. Do sada mons. Bogović je objavio šest knjiga i mnoštvo stručnih članaka. Novi pomoćni biskup riječko-senjske nadbiskupije istaknuti je crkveni i kulturni djelatnik. /IKA/

Vijesti iz opće Crkve priredio: Franjo Ivanković

SMILUJ NAM SE...

U tami beskrajnoj
Tvoje oči su svjetlo.
U boli i tuzi
Tvoje srce utjeha.
U nesretnoj duši,
Bolesnom tijelu -
Tvoje ruke
topao zagrljaj.
U vapaju nesretnika
suznih očiju -
Tvoje rane su melem.
U nijemom lijetu ptica
slomljenih krila,
Tvoji uzdasi
povjetarac blag.
Pogledaj,
molim te, Isuse,
u suznu dolinu,
poslušaj
prigušenu molitvu
tvojih jačanjaca
što upiru oči
u svjetlost dana,
očekujući duhu -
znak tvoje milosti.
Pogledaj, molim Te,
i smiluj nam se!

Mikrut M., Sombor

MOLITVA

Gospodine,
danas se krstio moj unuk.
Postao je dijete Tvoje.
Primi ga u okrilje svoje.
Anđeo Tvoj neka ga čuva.
Obrani ga od svega zla
i zavodnih "čuda".
Da raste zdrav i veseo -
u okrilju majke i oca.
U sjeni Crkve Tvoje
da se osjeća najbolje.
Na putu života
stazu da nađe pravu.
Da svijet po njemu
bude Tebi bliži
i upozna Tvoju ljubav,
veličinu i slavu.

*Maja Dulić
9. 01. 1999, Canada*

SVETA MISA

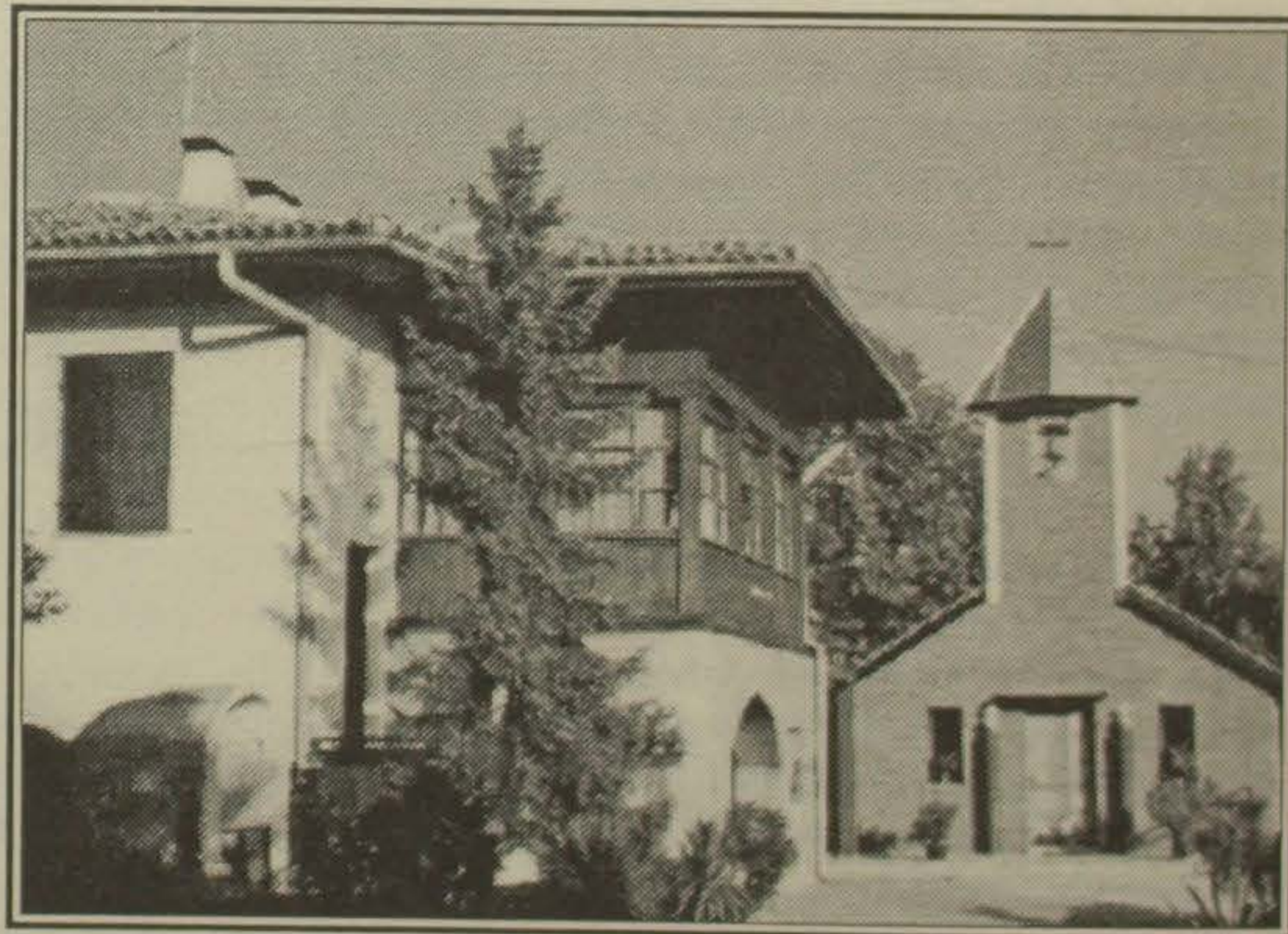
Sv. misa je najsvetiji čin i najljepša molitva. Tu se Isus prikazuje svom nebeskom Ocu pod prilikom kruha i vina. Razlika je samo u tome da tu više ne trpi, nego samo ponovno daje zadovoljštinu za naše propuste i grijehe u koje svakodnevno padamo. Sveta misa obuhvaća veliki Četvrtak, Petak i Uskrs. Na misi Isus - ne svećenik - pretvara kruh u svoje Tijelo i vino u svoju Krv; trpi, umire i uskrisuje.

Kršćani - katolici dužni su nedjeljom i zapovjedanim blagdanima pod teškom obavezom prisustvovati sv. misi. Ako svojevremeno propustim nedjeljnu ili blagdanskiju misu ne smijem se pričestiti dok se ne ispovjedim. Zapovjedanih blagdana ima u godini samo četiri i to: Tijelovo, Velika Gospa, Svi Sveti i Božić. Ako znam da sam u stanju velikog ili smrtnoga grijeha ne smijem se pričestiti dok se ne ispovjedim. Učinio bih "svetogrđe" a to je novi, veliki grijeh. Ako zakasnim svojom krivicom na veći dio mise, do prikazanja - nisam bio na misi. A i inače ne treba kasniti na taj susret s Bogom.

Sv. misa je potpuna za mene ako se na njoj i pričestim. Ne pričestiti se, znači sjediti za svadbenim stolom i ne jesti.

Kad svećenik za vrijeme mise diže sv. hostiju ne saginji glavu, kao da ti savjest nije čista. Nego s puno vjere i pouzdanja u njegovu prisutnost, gledajući hostiju, moli: "Isuse, vjerujem u Te, Isuse, ljubim Te nada sve." Kad svećenik klekne i ti nakloni glavu. Kad diže kalež, moli: "Isuse, Tebi živim, Tebi umirem, Isuse, Tvoj sam u životu i u smrti. Amen." Svećenik zato diže hostiju i kalež da Isusa prisutnog u kruhu i vinu dignutom glavom počastiš! Hrabro samo ispovjedimo svoju vjeru u euharistijskog Kralja, koji je stupio među nas!

Da vam ispričam jedan prijatan događaj. Ove godine na Duhove, kod večernje sv. mise u crkvi sv. Josipa na Karaburni u Beogradu, doživjeli smo nešto neobično. Poradi ratnog stanja bili smo duže vremena bez struje. Sv. misa je započela u polumraku uz dvije goruće svijeće. Za vrijeme podizanja, kad je svećenik počeo dizati sv. hostiju, došla je struja i crkva je odjednom bila obasjana svjetlom. To je po sebi sasvim prirodno. No, nama su se oči napunile suzama. Bio je to ugodan osjećaj da je struja došla baš u tom momentu i da je tada zasvijetlilo... Kao da je Isus htio reći: "Ne bojte se! Ja sam tu! Ja, Svjetlo svijeta! S vama sam i bit ću, dok budete vi sa mnom!"

Sve čitatelje "Zvonika" pozdravljaju župljani župe sv. Josipa iz Beograda.

Ciril Zajec, salezijanac

**RATNA VREMENA
(za vrijeme uzbune)**

Uzbuna je. Svirala je sirena nedaleko od mene. U našoj bivšoj bašti. Toliko je glasna da me izluđuje.

Čekam kad će zalajati naši psi - Čuka, koji je donesen iz Podmilačja iz Bosne i krvoločni doberman Kobra. Oni instinktivno osjete dolazak aviona. Pametniji su od mnogih "mudrih" ljudi.

Drhteći, molim se Bogu.

Sačuvaj nas, Bože, od svakog razaranja.

Sačuvaj ljudske živote.

Sačuvaj sve uplašene (srce mi užasno lupa) - da ne dospiju u ludnicu...

Sačuvaj nas od svake mržnje koja ne dolikuje tvojim učenicima.

Daj da se svi volimo kao braća i sestre, jer svi smo Tvoja stvorenja.

Ti si Gospodar svijeta.

Zaštiti nas od đavolskih napasti, koji vrebaju i želi upravljati ljudskim srcima.

Molim Te, Bože, daj nam bar komadić crnoga kruha da ne umremo od gladi.

Ne dozvoli da nas otjeraju s naših ognjišta u nepoznate krajeve, jer smo se rodili i radili u našoj Bačkoj...

Najviše Te molim, Bože, za mir u našim srcima - da se ne udaljimo od Tebe nikada, makar nas to koštalo i vlastite krvi.

Podaj nam nadu da će doći dani kad ćemo opet biti zajedno - sretni!

Hvala Ti, Bože, što je prošao još jedan dan, pa sam opet zakoračila bliže smrti, prema domovini vječnog mira i sreće u kojoj nema "ludovanja" sirena...

Pozdravlja vas
"presretna" Marta

P.s.

Sljedeće pismo ću napisati vjerojatno kad se vratim iz Kovina!

PROVIDNOST - NAŠA SIGURNOST

U Somboru je 23. i 24. lipnja proslavljen Dan sluga Božjega o. Gerarda Tome Stantića o 43. obljetnici njegove smrti.

U srijedu je 23. Dan o. Gerarda proslavljen na mađarskom jeziku. Koncelebriranu sv. misu u 18 sati služio je subotički biskup mons. **dr. Ivan Péntzes**, a prigodnu propovijed održao je kapelan katedralne župe vlč. **Ervin Kovač**. Uoči sv. mise hodočasnici iz Subotice i domaći vjernici, njih preko 200 molili su kronicu za Gerardovo proglašenje blaženim i svetim i u svojim potrebama utjecali se u njegov zagovor. Slavlje je završilo na grobu Sluge Božjega gdje je biskup predmolio molitvu za njegovo proglašenje blaženim. Na misi je svirao kamerni orkestar katedralne župe sv. Terezije iz Subotice.

Sutradan je isto slavlje bilo na hrvatskom jeziku. Iz Subotice je na ovo slavlje došlo 250 hodočasnika iz župa sv. Terezije, Marije Majke Crkve, sv. Roka, Isusovog Uskrsnuća, kao i vjernici iz Tavankuta i Bikova. Oni su došli predvođeni svojim župnicima te je u svečanoj sv. misi koju je također predvodio subotički biskup s njim suslavilo trinaest svećenika. Pjevanje je ove godine predvodio župski zbor župe Isusovog Uskrsnuća iz Subotice pod ravnanjem s. **Bernardice Đukić** uz orguljsku pratnju **Miroslava Stantića**. Solo pjesme pjevao je **Marin Kopilović**. Zaista je bilo divno slušati vrsno pjevanje ovog mladog zbora koji sve češće nastupa po bačkim crkvama.

Prije sv. mise bilo je pokorničko bogoslužje i prilika za osobnu ispovijed uz moljenje krunice koju su predmolile nazočne redovnice. Na ovom slavlju sudjelovalo je oko 500 vjernika iz somborskih župa uz navedene hodočasnike iz Subotice.

Prije sv. mise bilo je pokorničko bogoslužje i prilika za osobnu ispovijed uz moljenje krunice koju su predmolile nazočne redovnice. Na ovom slavlju sudjelovalo je oko 500 vjernika iz somborskih župa uz navedene hodočasnike iz Subotice.

Prigodnu propovijed održao je **Andrija Anišić**, urednik katoličkog lista "Zvonik" i župnik subotičke župe sv. Roka. On je u prvom dijelu svoje propovijedi rekao kako je Papa Ivan Pavao II. u svom apostolskom pismu "Nadolaskom trećeg tisućljeća" naglasio da je ova, treća pripravna godina za Veliki jubilej posvećena Bogu Ocu, sakramentu Pomirenja te kreposti ljubavi. Zatim je pod tim vidom osvjetlio lik Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. O. Gerard je naglasio da je Bog Otac kao Majka - dobar i nježan, milosrdan i blag; On je "savršena dobrota, najljepši bez ikakvog nedostatka". Da nam ta istina bude što uvjerljivija "predstavimo si da imamo pred očima majku sa svojim djetetom, koja hrani svoje dijete. Predstavimo si još i to kako vidimo da dijete raste hranjeno majčinim mlijekom. Predstavimo si također kako je dijete izvanrednog uma da shvaća i razumije kakvo dobro srce ima njegova majka, da od njezina mlijeka živi i raste. Takvo bi dijete bilo puno zahvalnosti prema majci. Što može majka to još više može i čini Bog. Boga zato vjerom neprestano promatrajmo: Njega hvalimo i slavimo jezikom i svakim djelom." U nastavku je propovjednik naglasio kako je o. Gerard poticao na pouzdanje u Boga i isticao da se Bog za nas majčinski brine: "Bog drži svako stvorenje u krilu Providnosti da mu ugodni... Zato se smireno predajmo Bogu. Božja Providnost je velika milost koja nas vazda miluje čak i onda ako nas stavlja na kušnje... Božja providnost naša sigurnost." Propovjednik je naglasio kako bismo u ovim teškim vremenima, u ovom poslijeratnom periodu trebali imati takvo pouzdanje u Božju providnost

pa bismo sigurno sve poteškoće puno lakše podnosili. U drugom dijelu propovijedi preč. Anišić je naglasio kako je o. Gerard ostao svojim suvremenicima najviše u sjećanju po sakramentu ispovijedi. On je neprestano poticao svoje vjernike na ispovijed a sam je dugo ispovijedao i u ispovijedi očitovao Božje milosrđe i dobrotu. "Volimo Boga pa ćemo mrziti grijeh. Mrzimo grijeh pa ćemo se rado ispovijedati.

Volimo ispovijed pa ćemo se uvijek na nju dobro pripremati a ispovijed obaviti dobro" - govorio je o. Gerard. U zaključku

propovjednik je naglasio kako nas o. Gerard uči ljubiti Boga Oca, koji je "nježnost sama i milosrđe", te kako je u ovoj Godini Boga Oca važno produbiti, prema Papinoj želji, svijest o veličini sakramenta Pomirenja u kojem se najviše očituje Božje milosrđe. Potakao je prisutne da na grobu o. Gerarda koji je toliko volio sakrament sv. ispovijedi, mole za obraćenje okorjelih grešnika te da se i sami često i rado ispovijedaju. Također je naglasio da u ovoj godini kad promatramo lik našeg nebeskog Oca učimo od njega i mi sami biti

Mnogi hodočasnici mole pred grobom o. Gerarda

nježni i milosrdni prema svima te rado i velikodušno opraštati. Ističući kako je u ovim krajevima "dugoročna mržnja prema bližnjemu gotovo narodni grijeh" pozvao je prisutne da se izmire sa svima onima s kojima su možda u zavadi ili s kojima ne razgovaraju, te da žive u slozi i ljubavi. Bit će to veliki doprinos pripravi za Veliki jubilej ali i za promicanje kauze o. Gerarda.

Na koncu mise biskupu, svećenicima i svima prisutnima zahvalio je o. **Mato Miloš**, prior somborskog karmelićanskog samostana, ističući važnost širenja štovanja SB o. Gerarda kako bi se ubrzao i proces njegovog proglašenja blaženim. I slavlje ovoga dana završilo je na grobu o. Gerarda prigodnim molitvama i pjesmama.

Moramo s radošću konstatirati da je sve više onih koji upoznaju lik o. Gerarda te nastoje slijediti njegove kreposti i moliti za njegovo proglašenje blaženim i svetim i utjecati se u njegov zagovor u svojim potrebama.

A. A.

Piše: Stjepan Beretić

11. srpnja OLGA KIJEVSKA

(* oko 890. + 9. VII. 969.)

- * nekrštena ljepotica * velika kneginja * energična udovica *
- * desetljeće na tronu svoga muža *
- * u želji za pokrštenjem svoga naroda obraćala se i zapadnim vladarima *
- * nikada nije prestala moliti za krštenje svoga sina *

Progonjeni kršćani

Nakon lijepog uspjeha što su ga slavenski apostoli Ćiril i Metod postigli među Bugarima i Moravcima, počeli su se Rusi sve više zanimati za kršćanstvo. Presudan trenutak je bio kad se među Rusima našao prijevod Svetoga pisma, što su ga pripravila sveta braća. Prva kršćanska zajednica u Rusiji nastala je u Kijevu. Mladi kršćani su se okupljali u crkvi svetoga Ilije. Za vrijeme vojvode Olega (882-912) ruski kršćani su doživjeli vrijeme velikoga progonstva pa su se sklanjali poput onih prvih kršćana.

Sve učinila da kršćanstvo prodre u ruski narod

Olga se rodila u poganskoj plemićkoj obitelji. Sve do krštenja nosila je ime Helga. Povijest je pamti kao izuzetno lijepo stvorenje. Knez Igor ju je 913. godine zaprosio za ženu. Helga je tako postala velika kneginja. Poznata je i kao baka svetoga Vladimira. Kad je Helga 944. godine doživjela nesretnu smrt svoga muža Igora, osvetila se u jednom ratnom pohodu ubojicama. Sama se stavila na čelo svojih jedinica. Cijelo desetljeće je upravljala svojom velikom nacijom dok njezin sin nije postao punoljetan. Bilo je to od 945. do 955. godine, a onda se odrekla trona u korist svoga sina Svjatoslava. Na krštenju je primila ime Jelena, Helena - Olga. Olga se krstila u Carigradu, kad joj je bilo 70 godina. Povijest ju je zapamtila pod njezinim krsnim imenom - Olga. Neki su pisci mišljenja da je Olga bila još prije krštena, te da je kao kršćanka došla u Carigrad. U Carigrad se zaputila s namjerom da svoga sina Svjatoslava

oženi kojom uglednom plemkinjom s carigradskog dvora. Olgu je u Carigradu lijepo dočekaao Konstantin Porfirogenet, ali se njezina želja nije ispunila. Zanimljivo je da je za širenje kršćanstva u svojoj velikoj kneževini molila zapadne svećenike i jednoga biskupa - Otona Velikoga. Računala je na poznatoga magdeburškog nadbiskupa Adalberta. I doista, poduzeo je Adalbert misionarski put u Kijev. Nije imao puno uspjeha. Ruski su ga pogani protjerali.

Ostala joj samo molitva

Puno je molila za svoga sina, ali ga ipak nije uspjela nagovoriti da prigri kršćanstvo. Niti među ostalim građanima svoje zemlje nije imala uspjeha u širenju kršćanstva. Ona je bila prva kršćanka na tronu velikih knezova kijevskih. Dala je podići crkvu Presvetoga Trojstva u svome rodnom gradu Pskovu i Crkvu Božje Mudrosti u Kijevu. Umrula je u Kijevu oko 969. godine. Njezino štovanje je uvelike promicao njezin, već spomenuti unuk, sveti Vladimir, napose od godine 996. kad je dao prenijeti njezine moći.

Prema: 1. Maria Kreitner, Heilige um uns, Wien, 1956, str. 260; 2. Ludolf Müller, Ol'ga, Lexikon für Theologie und Kirche, Freiburg, 1998, svezak 7, stupac 1041; 3. Helmut Beumann, Adalbert, isto djelo, svezak 1, stupac 129; 4. Augustin Blazović, Sveta Olga Kijevska, Sveci u crkvenom ljetu, Beč, 1974, str. 101.

U mjesecu srpnju slave imendan:

1. Estera, 2. Oto, 3. Toma, Tomislav, 4. Elizabeta, Izabela, 5. Ćiril i Metod, 6. Marija, 9. Veronika, 10. Amalija, Alma, 11. Benedikt, Beno, Olga, Rahela, 12. Suzana, Mislav, 13. Henrik, 14. Kamilo, Miroslav, 15. Vladimir, Bonaventura, Dobroslav, Roland, 16. Karmela, Elvira, 17. Hedviga, Jadviga, 18. Arnold, 19. Justa, Rufina, Makrina, 20. Ilija, Margareta, 21. Danijel, Lovro, 22. Magdalena, Manda, 23. Brigita, 24. Kristina, 25. Jakov, Kristofor, 26. Ana, Joakim, 27. Klement, Natalija, 28. Viktor, Beato, 29. Marta, 30. Petar, 31. Ignacije

Uređuje: **POŠTANSKI KURIR**
Lazar Novaković

JOSIP PUPAČIĆ rođen je 19. 09. 1928. godine u selu Slime, kraj Splita. Osnovnu školu završava u rodnom selu, gimnaziju u Splitu a Filozofski fakultet u Zagrebu.

Bio je urednik časopisa "Krugovi" i "Književnost". Poginuo je u avionskoj nesreći zajedno s obitelji 23. svibnja 1971. godine.

Za života je objavio sljedeće zbirke pjesama: "Kiše pjevaju nad jablanima", "Mladići", "Cvijet izvan sebe", "Oporuka" i "Ustoličenje".

MOJ BOG

Našao sam ga i On je našao mene
moj Bog koji me voli
Našli smo se tražeći jedan drugog

i našao sam ga u sebi
jer živi u meni za me
i ja se u njemu radujem

Od iskona bili smo skupa
i do konca bit će mi pratilac
moj Bog.

Josip Pupačić

Uređuje: Andrija Kopilović

PAVLOVE POSLANICE

Uvod

Pavao nam je, nakon Isusa, poznatiji od bilo koje novoza- vjetne osobe i to na temelju svojih poslanica i Djela apostolskih, dva međusobno neovisna izvora koji se, unatoč nekim odstupanjima u pojedinostima, uzajamno potvrđuju i dopunjuju. Osim toga, moguće je određene datacije točnije odrediti i samim time uspostaviti relativnu kronologiju života apostola Pavla, napose ujednačivanjem s poznatim povijesnim događajima kao što su posebice službovanje prokonzula Galiona u Korintu (Dj 18,12) i ustoličenje Festa za Feliksova nasljednika (Dj 24,27 - 25,1).

Pavao je rođen, ne zna se točno kada, u Tarzu u Ciliciji (Dj 9,11; 21,39; 22,3) kao sin židovske obitelji koja je pripadala Benjaminovu plemenu (Rim 11,1; Fil 3,5), ali je istodobno bio i rimski građanin (Dj 16,37s; 22,25-28; 23,27). Uz svoje židovsko ime Šaul, nosio je i grčko ime Pavao (Dj 13,9). Odgojen strogo religiozno u sekti farizeja (Gal 1,14; Fil 3,5), najprije je prekomjerno progono mladu kršćansku Crkvu (Dj 22,4s; 26,9-12; Gal 1,13; Fil 3,6), dok ga nije iznenada, na putu za Damask, obratilo viđenje uskrsnuloga Isusa, koji mu je razotkrio istinu kršćanske vjere i dodijelio mu posebno poslanje kao apostola pogana (Gal 1,12.15s; Dj 9,3-19p; usp. Ef 3,2s). Sve se to najvjerojatnije dogodilo ubrzo nakon 33. p. Kr. Od toga časa on posvećuje sav svoj život službenju Kristu, koji ga je "zahvatio" (Fil 3,12). Nakon izvjesnog boravka u Arabiji, vraća se natrag u Damask (Gal 1,17), gdje je već prije propovijedao (Dj 9,20). Između 36. i 39. uzlazi u Jeruzalem (Gal 1,18; Dj 9,26-29) i odlazi u Siriju-Ciliciju (Gal 1,21; Dj 9,30). Odatle ga Barnaba vodi u Antiohiju, gdje ob- jica poučavaju (Dj 11,25s; usp. 9,27). Za prvog misijskog pu- tovanja sredinom četrdesetih godina, naviješta evanđelje zajedno s Barnabom na Cipru, u Pamfiliji, Pizidiji i Likaoniji (Dj 13 - 14). Barnaba slovi kao vođa misije, tako da ga u Likaoniji poistovje- ćuju sa Zeusom, a Pavla kao njegova glasnogovornika samo s Hermesom (Dj 14,12). Dvanaest do petnaest godina nakon svog obraćenja (razlika ovisi o antičkom načinu brojenja godina), vjerojatno 48. ili 49, Pavao odlazi s Barnabom i Titom u Jeru- zalem (Gal 2,1) da ondje s vodećim ljudima Pracrkve (govori se o tzv. "apostolskom koncilu") razjasni problem da li se pogani, koji su prihvatili vjeru u Krista (dakle ne-Židovi) moraju dati obrezati i prema tome opsluživati židovski zakon (Gal 2,1-10; Dj 15,1-32). Uspjelo je doći do jasnoće da jedino vjera u Krista spašava i da je s toga suvišan svaki drugi put spasenja; pogani ne moraju postati Židovima da bi se spasili. Istodobno je i izričito priznata Pavlova misija kao apostola pogana (Gal 2,7-9). Pavao započi- nje nova misijska putovanja; drugo (Dj 15,36 - 18,22), koje traje otprilike od 50. do 52, i treće (Dj 18, 23 - 21,17) od 53. do 58, o čemu će još biti govora kada budemo raspravljali o nastanku pojedinih poslanica. Pavao je u Jeruzalemu 58. g. zaslužnjen (Dj 21,27 - 23,22) i do 60. zatočen u Cezareji u Palestini (Dj 23,23 - 26,32). Ujesen 60. šalje ga prokurator Fest s pratnjom u Rim (Dj 27,1 - 28,16), gdje Pavao ostaje u zatvoru dvije godine, od 61. do 63. (Dj 28,30). Nemamo nikakvih podataka o ishodu njegova procesa. Autor Djela apostolskih, koji svoj spis završava s podatkom da je Pavao u Rimu, dok je bio zatvoren, propovijedao Krista "sa svom slobodom, nesmetano", vjerojatno pretpostavlja da Pavao više nije bio oslobođen (Dj 20,25+; 28,30+). U svakom slučaju ne pokazuje da je znao o mogućim daljnjim Apostolovim putovanjima po istočnom Sredozemlju. Ima, naprotiv, krajem prvog stoljeća vijest iz Klementove poslanice da je Pavao dospio sve "do granica Zapada". Ako taj podatak ne počiva samo na put- nim planovima iz Rim 15,23-28 nego i na znanju rimske zajed- nice, vjerojatno je da je Pavao ipak bio još jedanput oslobođen, ali njegov se put gubi u tami. Pastoralne poslanice pretpostavlja-

ju da je Pavao iznova bio u istočnom Sredozemlju, ali ne daju za to nikakvih povijesnih podloga (usp. Uvod u Pastoralne posla- nice, str. 1599). Spomenuta Klementova poslanica kaže da je Apostol podnio mučeničku smrt. Mnogo kasnija svjedočanstva govore o Pavlovu mučenštvu u Rimu.

Pavlove poslanice i Djela apostolska odražavaju vrlo zornu sliku Apostolove osobe.

Pavao je čovjek strastven, vatrene duše, koji se bez mnogo računice i odvagivanja posvema predaje svom idealu. Taj je ideal u biti religiozan. Za Pavla je Bog sve, on Bogu služi potpuno predano; najprije progoneći one koje drži hereticima (Gal 2,13s; Fil 3,5s; usp. Dj 8,3; 9,1; 22,3s; 26,4-11), a zatim pošto je obja- vom iskusio da je samo u Kristu spasenje - naviještajući Krista. Ta bezuvjetna gorljivost odražava se u njegovu životu prepunu odricanja u službi Onoga koga ljubi. Rad, muka, trpljenje, osku- dica, životne pogibli (1 Kor 4,9-13; 2 Kor 4,8s; 6,4-10; 11,23-27), sve je bez važnosti u njegovim očima, samo da mogne ispuniti poslanje za koje se smatra odgovornim (1 Kor 9,16s). Ništa ga ne može odijeliti od ljubavi Božje i Kristove (Rim 8,35-39); sve su te muke dragocjene jer ga suobličuju patnjama i križu njegova Gospodina (2 Kor 4,10s; Fil 3,10s). Svijest njegova jedinstvenog izabranja ispunja ga jednako tako odgovornom sviješću posla- nja. Kada govori o brizi za sve zajednice (2 Kor 11,28; usp. Kol 1,24), kada izjavljuje da je radio više od ostalih (1 Kor 15,10; usp. 2 Kor 11,5), kada svoje vjernike potiče da ga nasljeđuju (1 Kor 4,16; Gal 4,12; Fil 3,17; usp. 2 Sol 3,7), sve to nije preuzetnost, nego posve opravdani i ponizni svetački ponos: on, progonitelj, svjestan je da je posljednji od svih (1 Kor 15,9; usp. Ef 3,8), i sva veledjela što se po njemu događaju, pripisuje jedino milosti Božjoj (1 Kor 15,10; 2 Kor 4,7; Fil 4,13; usp. Kol 1,29; Ef 3,7).

Žar njegova profinjenog srca jasno se odražava u onome što osjeća za svoje vjernike: povjerljiva prisnost s Filipljanima (Fil 1,7s; 4,10-20), dirljiva nježnost prema Efežanima (Dj 20,17-38), ali i odrješito negodovanje kada su Galaćani na najboljem putu da izdaju svoju vjeru (Gal 1,6; 3,1-3), bolna pogođenost spram umišljene prevrtljivosti Korinćana (2 Kor 2,11 - 13,10). Da bi nestalne nanovo pridobio, poseže za ironijom (1 Kor 4,8; 2 Kor 11,7; 12,13) i ne preže od najoštrijih prijekora (Gal 3,1-3; 4,11; 1Kor 3,1-3; 5,1-2; 6,5; 11,17-22; 2 Kor 11,3s). Ali sve je to za dobro vjernika (2 Kor 7,8-13), tako da brzo blaži svoju kritiku ljubaznom prošnjom (2 Kor 11,1-2; 12,14s): nije li on jedini njihov otac (1 Kor 4,14s; 2 Kor 6,13; usp. 1 Sol 2,11; Flm 10), njihova majka (1 Sol 2,7; Gal 4,19)? Neka se iznova uspostave prijašnji prisni odnosi (Gal 4,12-20; 2 Kor 7,11-13)!

Zapravo on se više nego sa samim vjericima bori ustvari s protivnicima koji ih nastoje zavesti: s onim Židovima koji mu se svugdje opiru (Dj 13,45-50; 14,2.19; 17,5.13; 18,6; 19,9; 21,27) ili s kršćanskim judaizantima koji nastoje njegove obraćenike ujar- miti pod Zakon (Gal 1,7; 2,4; 6,12s). Prema takvima nema obzi- ra (1 Sol 2,15s; Gal 5,12; Fil 3,2): njihovim nadutim zahtjevima sučeljuje istinsku silu Duha, koja se očituje u njegovoj slaboj osobi (2 Kor 10,1 - 12,12), i poštenje, koje se dokazuje u njego- voj vlastitoj nesebičnosti (Dj 18,3+). Neki su smatrali da su Pavlovi protivnici bili zapravo jeruzalemski praapostoli, ali za tu tvrdnju nema dokaza; riječ je ustvari o strogo ortodoksnim judeo- kršćanima, koji se pozivaju na Petra (1 Kor 1,12) i Jakova (Gal 2,12) da bi potkopali Pavlovu vjerodostojnost. On naprotiv stalno poštuje autoritet istinskih apostola (Gal 1,18; 2,2), ali u isto vri- jeme jednakom čvrstinom naglašava da je ravnopravan s njima kao svjedok Kristov (Gal 1,11s; 1 Kor 9,1; 15,8-11); čak ako je u jednom određenom pitanju i protuslovio i samom Petru (Gal 2,11-14), ipak je spreman na izvjesnu nagodbu (Dj 21,18-26) i sam snosi najveću skrb za pomoć jeruzalemskim siromasima (Gal 2,10), koja je najočitije jamstvo jedinstva kršćana iz poganstva i matične crkve iz židovstva (2 Kor 8,14; 9,12-13; Rim 15,26s).

/Usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS, Zagreb, 1994, str. 1591-1592/

CRKVA - NOVI SAVEZ I NOVI NAROD (br. 9)

"Bogu je mio u svakom vremenu i narodu onaj koji ga se boji i čini pravdu (usp. Dj 10,35). No On je ipak htio ljude posvećivati i spašavati ne pojedinačno i neovisno jedne od drugih, nego tako da ih učini narodom koji ga priznaje u istini i služi mu u svetosti. Stoga je izraelski puk izabrao za svoj narod, sklopio s njime savez i postepeno ga poučavao (...). Sve se to dakako događalo kao priprava i slika novog i vječnog saveza, koji je imao nastati u Kristu, i punije objave koju je imala donijeti sama utjelovljena Riječ (...). Taj Novi savez sklopio je Krist, to jest novi zavjet u svojoj krvi (usp. 1 Kor 11,25). On je Židove i pogane sazvaio u jedan narod, koji jednim čini Duh, a ne krvno srodstvo. To je novi Božji narod. Oni koji vjeruju u Krista nanovo su rođeni; ne iz raspadljiva sjemena, nego neraspadljiva, riječju Boga koji živi (usp. 1 Pt 1,23), ne od tijela, nego iz vode i Duha (usp. Iv 3,5-6). Oni su napokon 'rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni... nekoć Ne-narod a sada Narod Božji' (1 Pt 2,9-10)." (LG 9)

Božja je volja i želja da se svi ljudi spase, bez obzira na boju kože, jezik, narodnost i kulturu, i dođu do spoznaje istine jednoga istinitoga i pravoga Boga i njegova Sina Isusa Krista začeta po Duhu Svetom i rođena od Djevice Marije u "punini vremena". Bog nije pristran kao ljudi. Bog ljubi one koji ga se boje, koji su bogobojažni. Taj strah uključuje priznavanje, klanjanje, ljubav prema Bogu i održavanje njegovih zakona. Bogobojažnost vodi prema dubljoj vjeri. Za mudrace je strah Božji početak mudrosti. Bog spasava one koji "čine pravdu". Pravda je široki religiozni pojam koji uključuje bogobojažnost, svetost, čestitost i spremnost na izvršavanje obveza prema Bogu i prema ljudima. Pravedni su oni koji vrše svoje dužnosti, oni koji su svjesni svoje odgovornosti prema ljudima s kojima žive. Biblijska pravednost uključuje otvorenost prema Bogu i prema ljudima.

Iako se ljudi mogu spašavati vršeći prirodni moralni zakon, slušajući glas svoje savjesti, Bog u svojoj dobroti i ljubavi nudi ljudima sigurniji put spasenja preko zajednice Božjega naroda. U Starom zavjetu Bog je izabrao Izraela kao vidljivi znak i sredstvo zajedničkog spašavanja i posvećivanja: "Ti si narod posvećen Jahvi, Bogu svome; tebe je Jahve, Bog tvoj, izabrao da među svim narodima koji su na zemlji budeš njegov predragi vlastiti narod... Zato znaj, da je Jahve Bog tvoj, pravi Bog, Bog vjeran, koji drži svoj savez i milost svoju iskazuje do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže njegove zapovijedi" (Pnz 7, 6-9).

Izrael je postao Božjim narodom na temelju Saveza s Bogom i svoju pripadnost Bogu ostvarivao je održavanjem savezničkih obveza. Glavni je savez između Boga i Izraela sklopljen na Sinaju posredstvom Mojsija, koji je dobio Deset Zapovijedi ili dokument sklapanja Saveza. Stari je savez pisani spomen poučavanja i očitovanja Božjega prema Izraelu. Stari savez je bio priprava i predlika Novog i vječnog saveza. Preko Ezekijela proroka Bog poručuje svome nevjernom narodu da će mu oduzeti kameno srce i dati novo, živo srce, i neće više pria-

njati uz poganske idole (usp. Ez 11,19; 18,31; 36,26). S novim srcem Bog će im dati od svoga duha da budu trajno sposobni vršiti njegove zapovijedi. Tu spada i Jeremijino proročanstvo o novom savezu: "Bit ću Bog njihov, a oni narod moj." Jeremijino proročanstvo će se ostvariti "u one dane"; što aludira na eshatološko vrijeme obnove i spasenja. Inicijativa novog saveza dolazi od samoga Boga. Bog prihvaća svoj narod i narod prihvaća Boga za svoga. Za Jeremiju Bog je prisutan u čovjeku. Bog je onaj koji ispituje srca i bubrege (usp. Jr 11,20; 12,3; 17,10; 20,12). Bog traži čisto srce, ljubav i poznavanje Boga. Jeremija poput proroka Hošeje aludira na Savez ljubavi i samilosti, što se izražava slikom braka koji traži unutarnju i iskrenu povezanost.

Novi savez se ispunio u Kristu raspetom i uskrsnulom. Novo razdoblje čovječanstva započelo je s Kristom, koji je prema sv. Pavlu "drugi Adam" (Rim 5,12-20; 1 Kor 15,20-28). Krist je prvorodenac obnovljenog čovječanstva (Kol 1,15). Krist je novi Čovjek (Ef 2,15). Izraelski je narod očekivao tajanstvenog Slugu Jahvina kojega je Bog postavio "za savez narodu i svjetlost pucima" (Iz 42,6). Kršćansko vrednovanje Starog i Novog saveza gleda u raspetom i uskrslom Isusu iz Nazareta utemeljitelja Novog saveza između Boga i ljudi. Sveti Pavao u poslanici Hebrejima dokazuje svojim sunarodnjacima Židovima privremenost starozavjetnih žrtava i bogoslužja na primjeru Krista, koji je jedini veliki svećenik Novoga saveza, prinijevši samoga sebe, a ne krv životinja poput starozavjetnih svećenika. Prema Pavlu Isus je: "Posrednik boljega Saveza koji je uzakonjen na boljim obećanjima" (Heb 8,6). Krist je posrednik Novoga saveza zato što žrtvovanjem samoga sebe otvara ljudima "slobodan pristup u svetinju" (Heb 10,19-20).

Novi savez je zapečaćen krvlju raspetog Krista. Prolijevanje krvi ima u Bibliji žrtveno obilježje. Krv žrtve pomiruje vjernike s Bogom i posvećuje ih njemu. Prinosom samoga sebe Isus je prava žrtva Novoga saveza između Boga i ljudi. Krist pomiruje ljude s Bogom i međusobno. Krist Isus je posrednik jer ga je Otac nebeski pozvao (usp. Heb 5,5), i on se Ocu odazvao (usp. Heb 10,7). Svojom potpunom pripadnošću Ocu i ljudima Isus je dorastao da izmiruje Boga i ljude kao jedini posrednik Novoga i vječnog saveza.

Novi čovjek što se rađa iz Kristove smrti i uskrsnuća, zajednica je novog Božjeg naroda, u koju se ulazi vjerom i krsnim uključanjem u Krista raspetog i uskrsnulog. Novozavjetni krštenik je osposobljen za ispravno štovanje Boga u Kristu. Sveti Pavao će to opisati ovim riječima: "U njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i neporočni pred njim; u ljubavi nas predodredi za posinstvo, za sebe, po Isusu Kristu, dobrohotnošću svoje volje, na hvalu slave svoje milosti" (Ef 1,4-6). Novozavjetna je zajednica sveta po krsnoj posvećenosti, jer je krštenje "kupelj novog rađanja i obnavljanja po Duhu Svetom" (Tit 3,5).

Mato Miloš, OCD

SAKRAMENT ŽENIDBE

"Krist Gospodin uzdigao je na dostojanstvo sakramenta ženidbeni savez među kršćanima, kojima muška osoba i ženska osoba međusobno uspostavljaju zajednicu svoga života po svojoj naravi usmjerenu k dobru supruga te k rađanju i odgajanju potomstva."

Ženidba u Božjem naumu

Početak Svetog pisma govori nam o stvaranju muškarca i žene koji su živa slika Božja. Jedna od posljednjih slika Biblije govori nam u knjizi Otkrivenja o svadbi Jaganjčevoj. Tako se na mnogim mjestima u Svetom pismu govori o uzvišenosti ženidbenog saveza između muškarca i žene, ali jednako tako prisutan je i govor o različitim ostvarenjima, kao i o nevoljama kroz koje ona prolazi.

Sam Bog je začetnik ženidbe. Poziv na ženidbu upisan je u samoj naravi svake ljudske osobe. Tako je u svim kulturama i civilizacijama kroz povijest i danas ženidbi pridavano značajno mjesto u društvenom i crkvenom životu. Od sreće obitelji ovisi i sreća cijele civilizacije.

Bog čovjeka stvara iz ljubavi i poziva ga na ljubav kao temeljno urođeno zvanje koje je upisano u svako ljudsko biće. Bog je Ljubav i na njegovu sliku stvoren je i sam čovjek. Tako ljubav muškarca i žene postaje slikom vječne Božje ljubavi. Ljubav kojom je on obdario čovjeka namijenjena je i plodnosti kako bi se produžilo ljudsko potomstvo. Zato je Bog blagoslovio muškarca i ženu te im naredio da se "plode i množe i napune zemlju..." (Post 1,28). Sveto pismo potvrđuje kako su muškarac i žena stvoreni jedno za drugo i da bračna zajednica znači neprolazno jedinstvo njihovih dvaju bića.

Iskustvu zla podložno je svako ljudsko biće. Tako se i na području bračnog zajedništva i te kako osjećaju te posljedice: želja za gospodarenjem nad drugim, nevjera, ljubomora, mržnja, rastava... Vjera nas uči da je taj nered plod grijeha. On ne proizlazi iz same naravi muškarca i žene. Raskid s Bogom urodio je i neslogom između muškarca i žene. "Njihovi su odnosi izopačeni uzajamnim optužbama; njihova uzajamna privlačnost, dar samog Stvoritelja, izokreće se u odnose gospodarenja i požude; divan poziv muškarca i žene da budu plodni, da se množe i da sebi podlože zemlju, opterećen je porođajnim bolima i umorom od rada." Da bi uspješno liječili rane grijeha koje ih pritišću, muškarcu i ženi potrebna je milost Božja. Bez te pomoći oni nikako ne mogu ostvariti svoje životno jedinstvo za koje su stvoreni.

Poslije pada ženidba pomaže čovjeku da se ne zatvara u sebičnost, nego da bude otvoren za potrebe drugoga.

U ranoj praksi susrećemo da su starozavjetni patrijarsi imali više žena, ali već Mojsijev zakon počinje štiti ženu od samovolje muškarca. U kasnijoj praksi o kojoj nam govore proroci polako se priprema uzvišeno poimanje ženidbe koja će po nauci Isusa Krista biti proglašena sakramentom. Isus javno proglašava nerazrješivost ženidbenog saveza jer je to prvotna zamisao samoga Boga. Božju odluku čovjek nema pravo prilagođavati svojim prohtjevima. Isus sam daje kršćanicima milost da mogu ustrajati u zajedništvu bračnog saveza.

Sav kršćanski život označen je svadbenom ljubavlju Krista i Crkve. Krist je sam sebe dragovoljno žrtvovao za dobro Crkve.

Djevičanstvo radi Kraljevstva

Isus Krist je središte cjelokupnog kršćanskog života. Veza s njim prvotna je i ništa joj ne smije stajati na putu kao zapreka. Zato se već na samim počecima kršćanstva susreću osobe koje su se posve posvetile Bogu odričući se i bračnog života. Sakrament ženidbe, kao i djevičanstvo, potječe od samog Krista. On daje milost i snagu svakome da može izvršiti svoje životno poslanje.

Slavlje ženidbe

Preporučuje se da se vjenčanje kršćana, kao i svako drugo slavljenje drugih sakramenata, ako je moguće, slavi u sklopu svete mise. Svako sklapanje braka u Crkvi mora biti valjano, dostojno i plodonosno. Zato se preporuča da budući supružnici prije slavljenja ženidbe pristupe sakramentu ispovijedi. U Katoličkoj Crkvi sami supružnici podjeljuju sakrament jedno drugome izjavljujući pred Crkvom svoj pristanak. U istočnim liturgijama služitelj ovjenčava mladence.

Ženidbena privola

Mladenci izjavljuju da su slobodni, bez ičije prisile, došli sklopiti bračni savez. Također je bitno da mladenci nemaju nikakvu zapreku niti naravnu niti crkvenu koja proizlazi iz zakona. Uzajamna privola mladenaca bitna je za valjanost kršćanske ženidbe. Privola je čin volje kojim se supružnici slobodno daruju jedno drugom i međusobno prihvaćaju. Privola kojom su se supružnici međusobno vezali nalazi svoje ispunjenje u bračnom činu gdje oni postaju "jedno tijelo". Ženidba koja je valjana sklopljena i koja je izvršena ne može se nikada raskinuti. Moguće je samo ženidbu proglašiti nevaljanom u slučaju kada se dokaže da su postojali opravdani razlozi koji su ženidbu unaprijed takvom činili.

Mješovite ženidbe

Mješovite ženidbe su one koje se sklapaju između katolika i krštenog nekatolika. U tom slučaju traži se posebna skrb i crkvenog službenika i samih supružnika. Još je veći oprez potreban kod sklapanja braka između katolika i nekrštene osobe. Za valjanost mješovite ženidbe traži se izričita dozvola crkvene vlasti, tj. mjesnog biskupa. Kod sklapanja mješovite ženidbe nekatolička osoba mora pristati da se neće protiviti u vršenju kršćanskih dužnosti katoličke osobe te da će djeca biti krštena i odgojena u katoličkom duhu.

Učinci sakramenta ženidbe

Iz valjane sklopljene ženidbe nastaje među supružnicima trajna i neraskidiva veza koja je ujedno i isključiva. Privolom Bog sam zapečaćuje zajedništvo supružnika. Ženidbeni vez uspostavljen je tako od samoga Boga i ne može ga se ni pod kojim uvjetima razvrgnuti. Crkva nema ovlasti da takvu ženidbu proglašiti nevažećom jer bi to bilo izravno suprotno Božjoj odluci.

Supružnici su pozvani da u svom zajedništvu trajno rastu te se tako nadopunjuju. Oboje supružnika su jednakopravni u bračnoj zajednici. Svaka bračna zajednica po svojoj naravi otvorena je plodnosti i u njoj ona nalazi svoje ispunjenje. Od supružnika se traži trajna vjernost osobi s kojom je sklopljen savez ljubavi. Kao što je Bog vjeran svom savezu koji je sklopio s Crkvom, tako se traži i od supružnika vjernost jedno drugom do groba.

Obitelj - kućna Crkva

Isus Krist se htio roditi i odrasti u ljudskoj obitelji. Tako je on sam posvetio bračnu zajednicu. Zato se u nauci Crkve u novije vrijeme kršćanska obitelj naziva "Domaćom Crkvom". Obiteljski dom je prvi kršćanski dom gdje se nove osobe rađaju, rastu do punine zrelosti.

/Prema Katekizmu Katoličke Crkve br. 1601-1666/

Franjo Ivanković

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

EVANĐELJE SIROMAHA

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 40/

Nastavljajući razmišljanje nad Papinim apostolskim pismom u Godini Boga Oca razmišljamo o činjenici da je u objavi Boga Oca u prvom planu pokazana Božja ljubav. Bit će zato uputno, posebno u ovoj godini, istaknuti teološku krepost ljubavi, podsjećajući na sintetičnu i snažnu tvrdnju prve Ivanove poslanice "Bog je ljubav" (4,8). Ljubav, u svom dvostrukom izgledu - prema Bogu i prema braći - sinteza je moralnog života vjernika. Ona u Bogu ima svoj početak i svoj kraj.

Isus je u nastupnom govoru u Nazaretu spomenuo da je poslan navijestiti siromasima evanđelje. U središtu je kršćanske poruke očitovanje božanske ljubavi kao i Božje ljubavi prema čovjeku pa je jasno da se kršćaninom ne može biti ako bi se ta činjenica pokušala zaobići. Od svih atributa kojima se očituje Bog u povijesti najjača i najneuhvatljivija je njegova milosrdna ljubav. Pavao će tvrditi da bi se za pravednika tko i usudio umrijeti, ali za grešnika...? Bog je poštedio Abrahama žrtve Izakove, ali nije poštedio sebe žrtve Isusove. I stoga je očito da je objava milosrđa kao vlastitosti ljubavi najjači Božji govor upućen čovjeku da bi smekšao "čudi kamene i zagrijao grudi ledene". Objava, prema tome, nije upućena samo spoznajnoj sferi čovjekova života, nego daleko više onom najintimnijem dijelu čovjekovoga jastva gdje se on opredjeljuje za i protiv nekoga. Bog je poput prosjaka "stao u red" tražeći od čovjeka da se u tom dijelu svoga bića slobodno za njega opredijeli. Milosrđe dakle traži odgovor. A pošto Boga nitko nikada nije vidio, kako tvrdi Apostol, Isus je ljubav prema Bogu sveo na ljudski obraz. On je, propovijedajući ljubav a tražeći od nas milosrđe, pošao od obraza najnižeg, najslabijeg i najjadnijeg čovjeka kojega obuhvaća u cijelosti riječ "siromah" na svim područjima. Kad se Bog Otac takvom siromahu smilovao ljubeći ga onda je i nama ponudio obraz siromaha da uzljubimo velikoga Boga počevši od tog siromaha do nas. I zato je siromaštvo postalo kršćanska kategorija vrednote a ne negacije, pogotovo ne nesreće. "Siromah" je zapravo evanđeoska definicija čovjeka jer je svaki čovjek ponajprije potreban Boga i potreban ljubavi, kako Božje tako i svoje braće i sestara. Dakle, svatko je od nas u svojoj biti siromah i Bog je tom siromaštvu "doskočio" dajući nam za suputnika i siromašnog Isusa iz Nazareta. Tako je Isus u svom stavu prema ljudima nastupno mogao ustvrditi da je došao siromasima, tj. ljudima. Stoga je oholost kao svojevrsno odbacivanje Boga Spasitelja i čovjeka brata najveće čovjekovo otuđenje.

Ova godina nas poziva da se vratimo u kuću Očevu gdje se svakom čovjeku koji se priznaje siromahom vraća njegovo dostojanstvo i postaje ljubljena osoba. Međutim, ovaj Papa nije ostao sam na teološkom poimanju siromaštva i na spasenju čovjeka u dimenziji teologije nego je dao Crkvi zadatak i načelo da se ostvari također nauka sv. Ivana apostola: Ne ljubimo riječju i jezikom, nego djelom i istinom. Stoga je Godina Boga Oca vrlo konkretan program ostvarivanja povlaštenog mjesta siromaha za apostolat Crkve. Crkva mora, po Papinom učenju, imati najviše srca za siromašne i rubne i to u vrlo konkretnim činima djelotvorne ljubavi. Tako, program obraćenja kao put povratka u Očevu kuću ne može se dogoditi ako ne povedemo sa sobom siromaha koje ćemo ljubiti, pomagati i spašavati. Još u Starom zavjetu u jubilejskoj godini poravnavali su se svi dugovi i vraćala se sva imovina. Kako neće onda kršćanski jubilej od kršćana tražiti da se razmišlja o pravednoj rasporedbi dobara i traženju trajnih rješenja za puteve međusobnoga pomaganja i olakšavanja sudbine mnogih naroda. Dakle, jednom riječju, jubilej će biti djelotvoran ako se stvarno djelom dogodi, a početak bogoljublja, jubilejskog slavlja Boga Oca bit će moguće samo preko čovjekoljublja i to počevši od siromaha. (Br. 51)

M. V.

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

OBJAVLJENE VIDEO-KASETE ZA PRIPRAVU NA VELIKI JUBILEJ

U Vatikanu je predstavljena serija video-kaseta u sklopu pripreme za početak proslave Velikog jubileja 2000. obljetnice Kristova rođenja. Kasete su objavljene suradnjom vatikanskoga televizijskog centra CTV i talijanske državne tiskare. Prvih pet kasete tematski je posvećeno Papi, npr. "Papa i mladi", "Papa i ostale religije", dok ostalih pet kasete prikazuje mjesta hodočašća u Rimu, hodočasničke crkve i katakombe. Kasete, koje su raspoložive na šest svjetskih jezika, predstavio je predsjednik središnjega Odbora za proslavu Velikoga jubileja kardinal Roger Etchegaray, rekavši kako će one pridonijeti vjerskom raspoloženju uoči proslave Svete godine. Svi zainteresirani kasete mogu naručiti na tel. 00 39 06 688 09 716. /IKA/

OBJAVLJEN LOGO I HIMNA EUHARISTIJSKOG KONGRESA U GODINI VELIKOGA JUBILEJA

Poluslužbeni vatikanski dnevnik "L'oservatore Romano" pozvao je katolike diljem svijeta da se pripreme za euharistijski kongres, 2000. godine, koji je Papa nazvao središnjim događajem jubilarne godine. Taj kongres poziva sve svećenike i vjernike laike da veću pozornost posvete svakome slavljenju euharistije, pa je stoga potrebna posebna i prikladna priprema za taj događaj.

Euharistijski će se kongres održati od 18. do 25. lipnja 2000. godine u Rimu, a svečanosti otvaranja i zatvaranja bit će održane u bazilici sv. Ivana Lateranskoga. Priređen je i vodič za pripremu kongresa koji bi trebao poslužiti mjesnim Crkvama za razmatranje i molitve koje će prethoditi okupljanju na kongresu.

Objavljen je i službeni logo kongresa, koji je načinjen od loga Velikoga jubileja, a dodani su mu euharistijski simboli grožđa i žita. Istodobno je objavljena i službena himna kongresa "Kruše novoga života", priređena posebno za tu prigodu. /IKA/CNS/

"BEZ SOLIDARNOSTI NEMA JUBILEJA"

"Bez solidarnosti, Jubilej neće biti kršćanski", izjavio je tajnik Vijeća za planiranje Jubileja 2000. godine kršćanstva nadbiskup Crescenzo Sepe. "U Svetoj godini, hodočasnici bi trebali odvojiti dio novca 'sa strane' kako bi i siromašniji mogli doći u Vatikan", predlaže nadbiskup. On je također pozvao sve organizatore prihvata hodočasnika da predvide i ponudu smještaja za siromašnije hodočasnike, čija bi cijena bila znatno jeftinija od uobičajene. /IKA/CNS/

Uređuju: Markan Lopar i Vladimir Sedlak

Maturanti A.D. 1999.

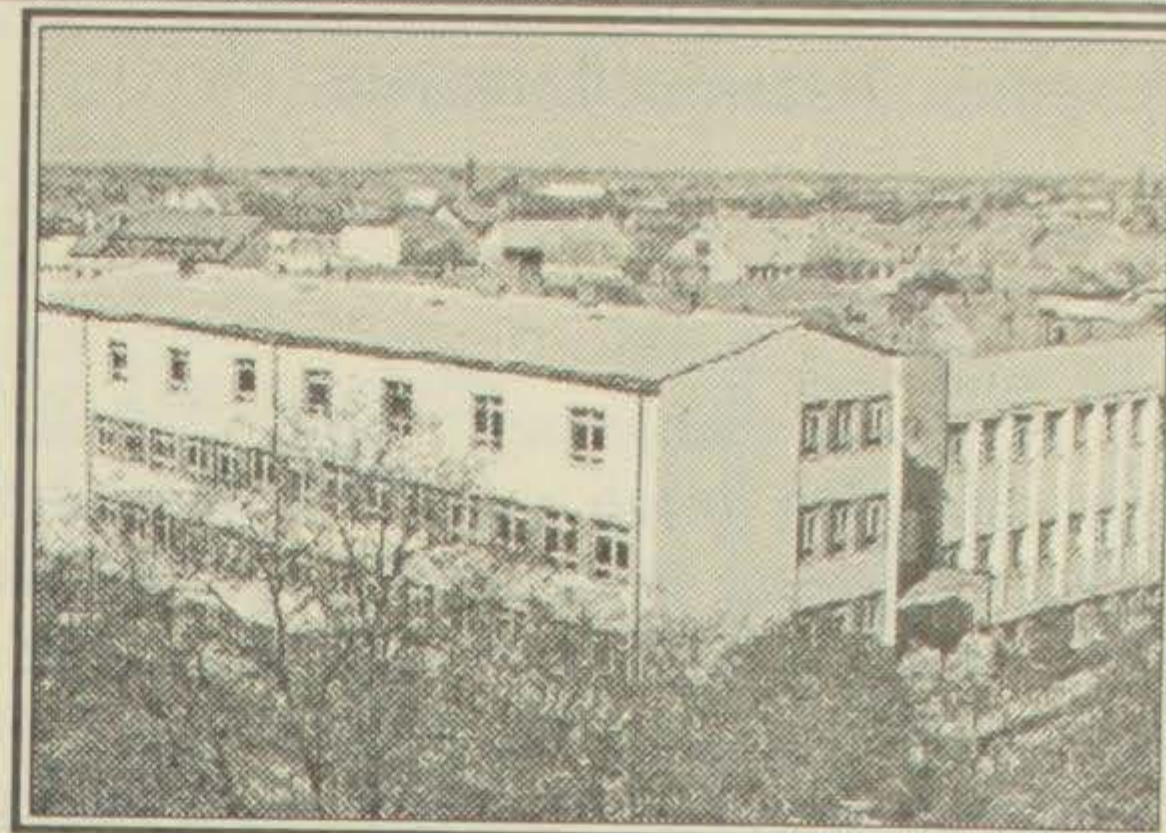
Zbog ratnih (ne)prilika i maturanti "Paulinuma" su najprije mjesec dana pauzirali, a zatim su se u svibnju pripremili za ispit zrelosti - maturu. Sama matura bila je u lipnju i protekla je redovno i prema pravilniku naše škole.

U školskoj 1998/99. godini naša škola je imala trinaest sjemeništaraca za ispit zrelosti, međutim zbog ratnog stanja i granica, samo su devetorica izašla na polaganje ispita. Oni koji su izašli na ispite položili su maturu, te su skromnim agapeom završili svoje školovanje u "Paulinumu" 10. VI. 1999.

Od trinaestorice maturanata trojica su kandidati subotičke biskupije, četvorica skopske biskupije, trojica zrenjaninske biskupije, jedan je kandidat križevačke biskupije, a dvojica su nam dolazila u školu kao vanjski učenici.

Vama, dragi čitatelji, preporučamo ovogodišnje maturante u vaše molitve.

S. V.

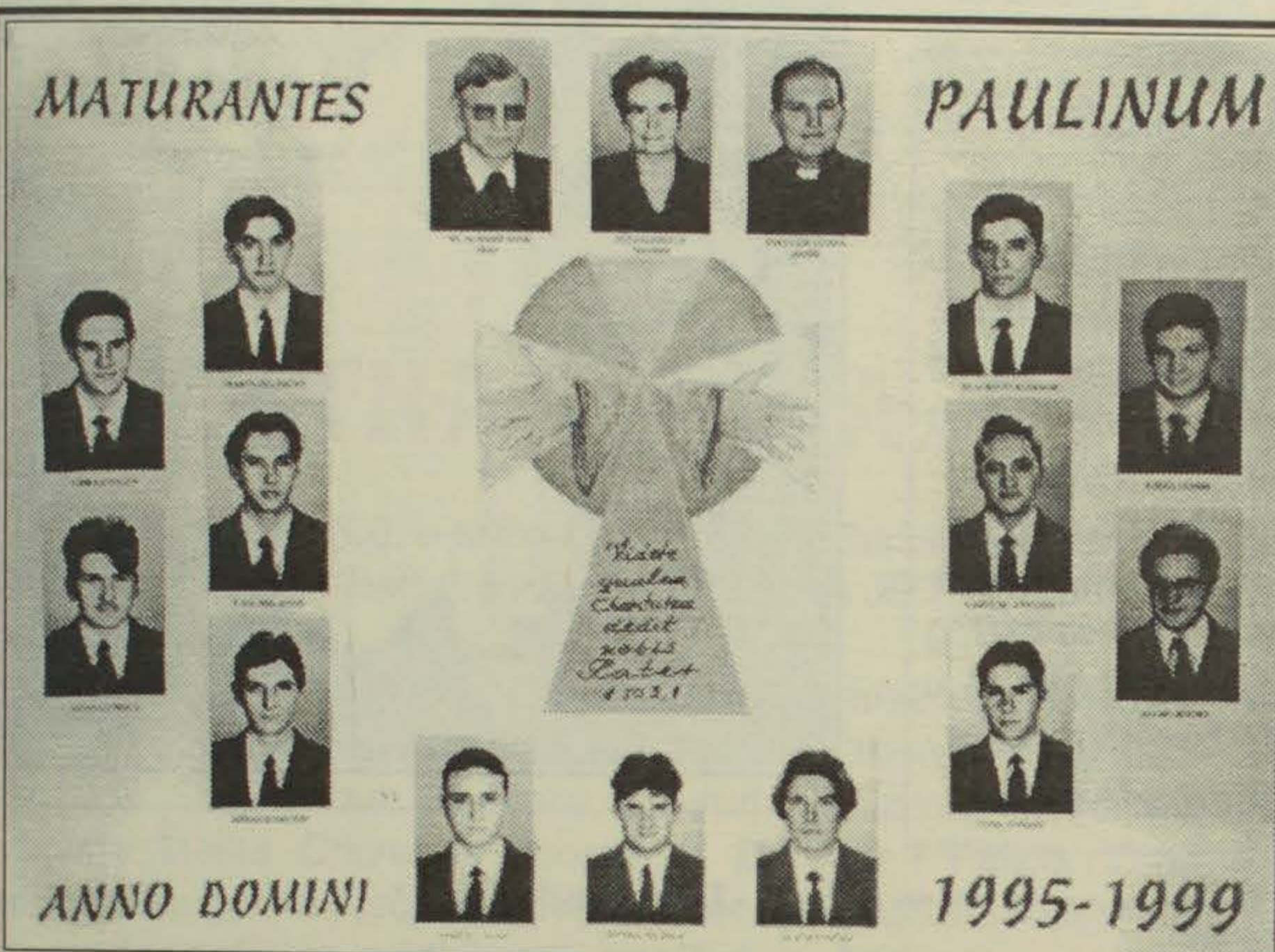

Rastanak

Ove godine se mi sjemeništarci opraštamo od još jedne generacije maturanata naše škole koja je završila svoje školovanje u Paulinumu. Da nam je s njima tokom ovih godina bilo lijepo, svjedoči to što imamo osjećaj da nam je vrijeme provedeno s njima zaista brzo prošlo. Zato nam je bilo teško rastati se od njih. Još teže nam je bilo što smo se morali rastati prije vremena zbog ratnog stanja u našoj zemlji.

Ovaj rastanak me je potaknuo na razmišljanje o tome zašto ljudima teško padaju rastanci. Poslije dugog razmišljanja zaključio sam da se naš život odvija po zakonu inercije. Teško nam je pokrenuti se, ali kad se pokrenemo, teško nam se zaustaviti. Ljudi teško prihvaćaju neko novo stanje stvari. Na primjer, Kopernika su držali ludim kada je objavio da se Zemlja okreće oko Sunca, a ne Sunce oko Zemlje. Mi možemo vjerovati Koperniku ili ne, ali rastanci su nešto neizbježno. Zato ih trebamo prihvatiti, jer ćemo ih samim tim lakše podnositi. I uvijek ćemo se rado sjećati trenutaka provedenih s našim prijateljima od kojih smo se rastali.

Jednog dana ćemo se rastati s ovozemaljskim životom. Proživimo ga tako da budemo zadovoljni što smo ga proživjeli te da nam ne bude žao rastati se s njim, zato što smo možda nešto propustili! / M. L. /

Četiri godine u sjemeništu

Završio sam svoje školovanje u Paulinumu. Protekle četiri godine su mi u srcu ostavile puno lijepih uspomena. Volio sam se moliti, sa zajednicom i sam, privatno. To nam je ispunjavalo dušu i raspaljivalo srca. Primanje Oltarskoga sakramenta nas je jačalo u svakodnevnim brigama i poteškoćama. U svakodnevnici smo nastojali ostvariti Kristov životni primjer. Često je uspijevalo, ali ponekad su i ljudske slabosti nadvladale našu dobru volju. Uvijek smo bili zajedno. Družili smo se. Zajedno smo se šetali. Vodila nas je svugdje dobrotiva Božja providnost. Imali smo puno prilika za razgovor o raznim pitanjima našega života. Tješili smo se međusobno. Rasli smo u mudrosti i znanju. Ova institucija nam je to obilato omogućavala. Učili smo o mnogim lijepim stvarima, upoznavali smo razne pisce, junake iz starih vremena... U duhovnom štivu smo razmišljali o Bogu, Mariji, svecima.

Krajem trećeg razreda postao sam bibliotekar naše škole. To mi se jako sviđalo jer sam tako mnogima mogao pomoći. Pošto sam od Boga primio veliki dar znanja jezika, pružila mi se mogućnost da u tome pomazem drugima. Prolazilo je vrijeme... Stigao sam do mature. Za vrijeme pripreme sam s ljubavlju obnavljao znanje stečeno kroz četiri godine. Izašao sam na ispit zrelosti i dobro ga položio. Sada mi se otvaraju daljnji putevi u život. Ovdje sam dobio stvarnu želju da budem svećenik i redovnik, pa sam se prijavio u red Isusovaca, u kojem namjeravam služiti Bogu.

Zahvalan sam svim onim pretpostavljenima koji su mi omogućili da dođem u Paulinum, da se školujem ovdje, i da se odgojim u ovoj značajnoj našoj instituciji, te onima koji su me kroz sve ove godine vodili.

Sz. József

Na kraju školske godine imamo običaj da preko našeg lista pozovemo i potaknemo sve one koji u sebi osjećaju klicu Božjeg poziva da se odazovu tom pozivu.

Mladiću, ako je Bog u Tebe posadio sjeme svećeničkog zvanja, dozvoli tom sjemenu da se razvija! U tome ćemo ti pomoći mi, sjemeništarci u našoj ustanovi, koja se simbolično zove SJEMENIŠTE. Naša će te zajednica rado prihvatiti.

Uređuje: Katarina Čeliković

Ljeto je!

Sunca je manje nego bismo željeli, kiše malo previše - sad je na nama da smislimo što ćemo raditi u vrijeme koje nije baš "SUPER". Neki će otići na obližnje jezero ili na bazen, rijetki sretnici će i na more, a mnogi će kod rodbine na selo (ili sa sela u grad)... Gdje god odete, dragi Zvončići, nemojte zaboraviti da se morate vratiti u DOM OČEV - u crkvu na sv. misu gdje je Bog najprisutniji, najstvarniji. Već sam vam pisala i prošle godine da Bog ne ide na godišnji odmor i da nas čeka ma gdje mi bili. Dešava se da su crkve željne djece preko ljeta, čini se kao da ste "nestali" neko vrijeme i čim stigne jesen - hop, evo vas! Planirajte svoju nedjelju ovako - idem na sv. misu, pomažem mami oko ručka i onda uživam s prijateljima ili u plivanju, čitanju, nogometu, razgovoru... Želim vam prijatno i dugo toplo ljeto!

Zvončica

DRUGAČIJE TIJELOVO U BAČU

Blagdan Tijelova svečano je proslavljen 3. 06. u župi sv. Pavla apostola u Baču. Misa je počela navečer u 18 sati, a predvodio ju je župnik Miroslav Orčić. Okupio se velik broj i mladih i starijih, ali u procesiji je sudjelovalo manje djece nego prijašnjih godina. Ipak, najodvažniji su pošli sa svojim korpicama i cvijećem pred Gospodinom.

Tri dana kasnije Tijelovo smo proslavili i u samostanu kod našeg p. Josipa. Zajedno su suslavili naš župnik Miroslav Orčić i p. Josip Špehar. Bilo je primjetno da je i ovdje bilo manje djece u procesiji nego inače. Ne znamo što je razlog tome - možda ratna situacija!? Ove godine, iako rijetko, Prva ispovijed bila je u samostanu, kojoj je pristupilo osmero djece, četiri dječaka i četiri djevojčice.

Marizela Sič

"MALI BORIČOVI"

Već smo u prošlom Zvoniku pisali o Pričesti u Sonti, a sad evo divne fotografije malih Boričovih koji pokazuju i svoju prekrasnu šokačku nošnju.

Tko će biti naš dragi gost na DUŽIJANCI?

Lako je saznati ako riješiš križaljku.

ZBIJ- MOST	MARIJIN ZARUČNIK	IME KO- TORSKE BLAŽE- NICE	PAVAO PRIJE OBRACE- NJA	JEDAN ELEMENT	OSUDIO ISUSA	KĆERKE
	○	○	○	○	○	
○	○	○	○	○	○	○

Dva mudraca

"Filozofiraju" dva prijatelja o tome što bi željeli biti kad bi se mogli ponovno roditi...

- Htio bih biti konj - kaže prvi.
- E, ne može dvaput isto!

Mama zna...

- Tata, gdje je Alžir?
- Pitaj mamu ona posprema stvari po kući!

2 13 10
7 5

x - : +

Upotrijebivši sve navedene brojke i sve računске operacije ispod njih, pokušajte dobiti 11.

Štedljivac

Marko viče na ženu, a prijatelj ga pita:
- Zašto vičeš na nju?
- Sto puta sam joj rekao da ugasi svjetlo u hladnjaku. A ja, kad god otvorim hladnjak, svjetlo upaljeno!

Malo se šalimo

Malo se šalimo

Malo se šalimo

Matematika

Nastavnica: Ivica, ako imaš dva krompira kako ćeš ih podijeliti na tri prijatelja?

Ivica: Napraviti ću pire.

Srce Isusovo - srce moga Spasitelja

Bog je stvorio čovjeka da mudro i razumno živi u miru, slozi i ljubavi. Bog je stvorio čovjeka od smrtnog tijela i besmrtno duše. Bog je stvorio čovjeku i srce. Srce je glavni organ ljudskog organizma - bez srca se ne može zamisliti život. Srce je kao motor koji pokreće mašinu. A čovjek s tim srcem, na žalost, mrzi, psuje, pa čak i ubija brata čovjeka. A Isusovo srce nije nikada mrzilo niti je ikada osudilo. Isusovo srce je uvijek voljelo sve ljude. I onda kad su ga ispljuvali, bičevali i na koncu kad su ga razapeli i proboli srce da mu isteče i zadnja kap krvi za spas ljudskoga roda i svakog čovjeka. Iz njegovih ustiju se nije čula ni jedna ružna riječ, nego je s križa molio: "Bože, oprosti im jer ne znaju što čine." Isus je čak u trenutku kad mu je vojnik probo srce zagovarao ga pred Bogom Ocem. Jer Isusova je ljubav beskrajna kao morska pučina. Zato vas pozivam vršnjaci da budemo pravi učenici i sljedbenici toga božanskoga Srca Isusova.

Gabrijel Lukač IV. r., Bikovo

IZGUBLJENI SIN - strip br. 7.
A DOBRI OTAC ODMAH MU JE OPROSTIO...

Ovom prigodom želim pozdraviti sestru Mirjam Pandžić i organizatore "Zlatne harfe". Zahvaljujemo se na pozivu da sudjelujemo na ovom susretu malih župskih zborova. Naši mali pjevači su bili zauzeti oko krizme pa nisu mogli doći. Nadamo se da ćemo se vidjeti na sljedećoj "Zlatnoj harfi".

Lucia Tošaki, Svetozar Miletić

"ZLATNA HARFA '99"

U nedjelju, 20. 06. u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije održana je "Zlatna harfa" pod geslom "NEKA JE S NAMA BOG OTAC".

Na ovogodišnjoj "Zlatnoj harfi" Subotičke biskupije nastupilo je samo sedam zborova. Nastupili su dječji zborovi iz subotičkih župa: Sv. Terezije, Sv. Roka, Sv. Jurja, Isusovog Uskrsnuća i Marije Majke Crkve, te zborovi iz Đurđina i Palića. Zbog nedostatka goriva dječji zborovi iz udaljenijih župa biskupije, koji su inače redovito sudjelovali na Zlatnoj harfi, ove godine, nažalost, nisu mogli doći.

Na početku je sve "male pjevače" pozdravio domaćin, mons. Stjepan Beretić, katedralni župnik. Zatim su djeca predmolila Papinu molitvu za Godinu Boga Oca, a pročitano je i pismo biskupa mons. dr. Ivana Pénzesa koji zbog podjeljivanja sakramenta krizme nije mogao osobno prisustvovati ovoj divnoj smotri.

Slijedio je nastup zborova. Ove godine svi zborovi su nastupili s dvije pjesme. Jednu pjesmu odabrali su sami, a drugu (od pet zadanih) su "izvlačili" iz košarice.

Na koncu mise svoj djeci i voditeljima zborova zahvalila je s. Mirjam Pandžić u ime organizatora ovogodišnje Zlatne harfe, a

"Zlatne klasove" pratio je orkestar pod ravnanjem s. Mirjam

Evo i orkestra koji je pratio pjevače iz Aleksandrova

potom je katedralni župnik mons. Stjepan Beretić, ovogodišnji srebromisnik, svakom zboru podijelio prigodnu diplomu kao uspomenu na sudjelovanje na ovogodišnjoj Zlatnoj harfi. Prigodni amblem na diplomi izradila je Cecilija Milanković.

Hoćemo li se nagodinu naći u većem broju? Vjerujem da hoćemo jer je radost malih pjevača koji su nastupili bila velika, ali i žalost onih koji nisu mogli doći. To znači da će nas iduće godine biti više i radost će biti potpuna.

Uređuje: Dijana

Bog mladi!

Vidim da ste vrlo budni i aktivno pratite zbivanja kako kulturna, tako ekonomska i politička. Samo tako nastavite. Što više znate - više razmišljate (narodna umotvorina koju sam upravo izmislila).

Dobre želje se kazuju drugima najčešće na dočeku Nove godine. Zašto ne i za doček ljeta? Iskoristite ovu priliku da učinite nešto lijepo za one s kojima živite u kući. Bit će prijatno iznenađeni pa ćete se i vi odmah bolje osjećati.

Za ovaj broj to je sve od mene. Srest ćemo se ovog ljeta tu negdje.

S ljubavlju

Dijana

P.s.

Onome tko ide na more sretan put (plač, plač...). Za masu koja ostaje kod kuće od srca preporučam napr. seoski turizam. U smislu da obiđete rodbinu na salašima. Ne brinite, ima se šta raditi, neće vam biti dosadno.

BRAT RICHARD PONOVO S NAMA

Da Gospodin jeste s nama i da nas silno ljubi, ponovno smo iskusili, i to ovog puta jer nam je poslao, makar samo na kratko, brata Richarda iz Taizé-a. Brat Richard je stigao u Suboticu u ponedjeljak 14. VI. i tom prilikom slavio s nama sv. misu koja je bila održana u crkvi sv. Roka u 20 sati. Sv. misu su služili preč. Andrija Anišić i o. Marijan Kovačević. Na početku sv. mise obnovili smo krsna obećanja a po našim glavama potekla je voda iz rijeke Jordan koju je donijela s. Silvana Milan sa hodočašća u Svetu Zemlju. Za vrijeme mise bila je prigoda i za sv. ispovijed tako da smo svi čista srca mogli primiti Gospodina i to pod obje prilike.

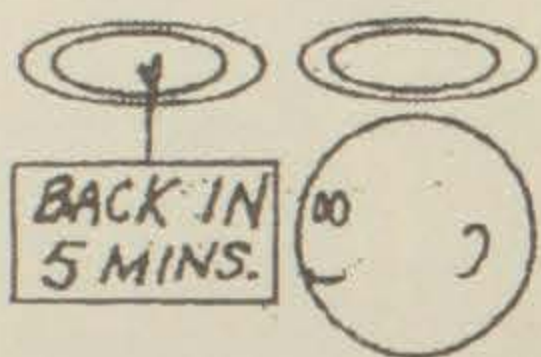

Umjesto propovijedi obratila nam se najprije s. Silvana koja je govorila o svom hodočašću u Svetu Zemlju, a nakon nje govorio je brat Richard. Osvrnuo se najprije na novogodišnji susret u Milanu, potom je izrazio žaljenje što ove godine nismo u mogućnosti ljeto provesti u Taizé-u, ali naglasivši da je ovo ipak VRIJEME MILOSNO. Jer milost je što se mir napokon vratilo, milost je što je on bio s nama. Susret s bratom završili smo u vjeronaučnoj dvorani (po dolasku struje, naravno) gdje smo uz tortu (za Antin rođendan, imendan i maturu), sokove i ostalo imali prilike još malo razgovarati s bratom Richardom.

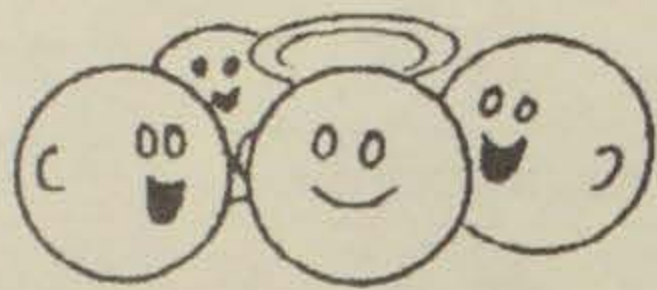
Zahvaljujmo zato Bogu jer je milosrdan i milostiv prema nama i neprestano nam daje poticaje da budemo jedni s drugima u ljubavi, puni nade i Duha kojeg nam je dao.

Željka Zelić

HOĆU DA SVI BUDU SVECI JER SVECI...

... su obazrivi

... su zabavno društvo

UPOZNAJMO POVIJEST CRKVE

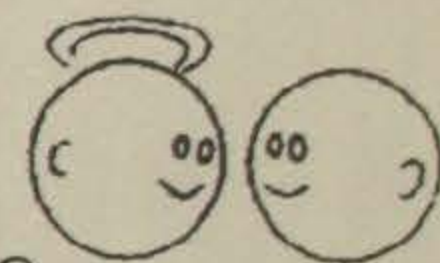
U nedjelju navečer, 20. 06. u Katoličkom krugu **mr. Andrija Kopilović** održao je predavanje na Tribini mladih. Oko sto mladih (dobar broj krizmanika) sprintalo je (prošlo najbrže moguće u datom vremenu) s vlč. Andrijom Kopilovićem kroz povijest papinstva. Tema je podijeljena u nekoliko vremenskih karakterističnih epoha i izdignut je značaj papinske službe za pojedina razdoblja. Kao npr. predsjedanje u ljubavi u pracrkvi do značajne religiozno-društvene uloge nakon Konstantina Velikog. Iz epohe seobe naroda u kratkim crtama opisana je uloga Grgura Velikog i pape Leona. Iz vremena istočnog raskola ukazano je na tragičnost povijesnih okvira razdvajanja Istoka i Zapada (Bizanta i Zap. rimskog carstva). Iz srednjeg vijeka smo saznali nekoliko tužnih događaja, kao što je Avinjonsko sužanjstvo, čak postojanje trojice Papa istovremeno (rimski, bizantski i avinjonski) do tužnih likova pojedinih papa renesanse. Noviju epohu je predavač nazvao zlatnim dobom papinske službe nakon apostolskih vremena, da bi jasno, u nekoliko poteza, istaknuo ulogu papinstva danas. Tema je neiscrpna, zahtjevna i ostala su pitanja otvorena (kao što su raskoli, križarske vojne...) o čemu bi trebalo, kako je predavač rekao, "čistiti pamćenje". Predložene teme su na licu mjesta od strane prisutnih mladih prihvaćene, a topli srdačni aplauz preč. Andriji Kopiloviću (duži od minute) izrazio je naše zadovoljstvo. Uslijedila je diskusija koja bi zbog preopširnosti teme sigurno potrajala da smo svi pitali sve što nas je zanimalo. S nestrpljenjem se očekuje jedna od sljedećih tribina kada ćemo nastaviti s upoznavanjem povijesti Crkve. OTM (Odbor Tribine mladih) je na potezu da postupi u skladu s izraženim željama mladih.

Na druženju je bilo plesa kad su rave-momci otišli... Bitku su bili romantičari, rokeri i gore spomenuti "rejveri", pa je svatko imao svojih 5 minuta, kome na radost, kome na žalost.

D. i A.

JOŠ UVIJEK HOĆU DA SVI BUDU SVECI JER SVECI...

... znaju da se osmjesi vraćaju

- MISA MLADIH ZA MIR - 2. 08. u crkvi sv. Jurja
- Dobrodošli na LJETNA DRUŽENJA Stolni tenis - u sv. Jurju - informacije kod Baneta
- Odbojka - u sv. Roku - nedjeljom popodne od 18 sati
- Šuška se o duhovnim obnovama - piše u najavi ovog broja Zvonika
- Bit će dužijance, izbori, kola... VIDIMO SE
- Molitveni susreti po župama i PREKO LJETA
- Ima još mnogo toga što se događa i drugdje po biskupiji ali mi ne znamo ako nam ne javite, zato pod HITNO javite u 2-3 rečenice pa će se pročitati. Što drugo da kažemo - ako napišete, saznat će se!

MISA MLADIH ZA MIR

OSTAO JE S NAMA

Misa mladih za mir ovoga mjeseca, mmm..., bila je 4. lipnja, u kapeli Crne Gospe kod naših franjevaca. Na misu posvećenu Srcu Isusovom došlo je dvadesetak mladih (skoro pola njih bili su ovogodišnji krizmanici). Zajedno s p. Marjanom, koji je služio misu, radosni zbog povoljnih vijesti o miru, pjevali smo, razmatrali Božju riječ i još žarče molili za učvršćenje i ispunjenje mira. Tokom mise počelo je ono strašno nevrijeme, a mi smo ga primijetili tek kad su počele pucati sijalice u kapeli. Otpjevavši na kraju "Ostani s nama" u potpunom mraku, na poziv p. Marjana pošli smo u njihovu vjeronaučnu dvoranu dok se oluja malo ne stiša. Mladi su se telefonom javili svojim, a potom više od sat vremena ostali zajedno uz pjesmu i gitaru (svirali su p. Marjan i Bane) slaveći Boga. Imamo podatke da se poslije svega pjesma čula i na putu kući kroz Ulicu Braće Radića, a "sumnjamo" na krizmanike.

V. I.

LJUBAV - BIT ŽIVOTA

Ovih dana uredništvo stranica mladih primilo je jedno poduže pismo. Zbog skućenog prostora, u ovom broju iz njega objavljujemo samo jedan dio.

Dragi mladi - Bog!

Pišem vam ovo pismo po prvi put a sve u želji da vam kažem što nosim u srcu i što mislim o životu.

Život - pisan velikim slovom - jer mislim na puninu života, u najljepšem smislu te riječi.

Po meni je osnovni smisao - bit života: Ljubav. Svaki čovjek treba u sebi imati LJUBAV, ali ne jednu već SEDAM!

- I. LJUBAV JE LJUBAV PREMA DRAGOME BOGU
- II. LJUBAV JE LJUBAV PREMA DRAGOM ISUSU
- III. LJUBAV JE LJUBAV PREMA DUHU SVETOM
- IV. LJUBAV JE LJUBAV PREMA SVOJEM I TUĐEM ŽIVOTU
- V. LJUBAV JE LJUBAV PREMA RODITELJIMA
- VI. LJUBAV JE LJUBAV PREMA POSLU
- VII. LJUBAV JE LJUBAV PREMA DRAGOJ OSOBI (BLIŽNJEMU)

Eto, to je život kako ga ja vidim svojim očima. Život koji nastojim živjeti! Svima želim da vam dragi Bog dade život pun radosti, mira i ljubavi.

Nedeljko Šarčević

P.s. Dečki! Ja ne znam kako vi, ali što se mene tiče sljedeći ples cure biraju!

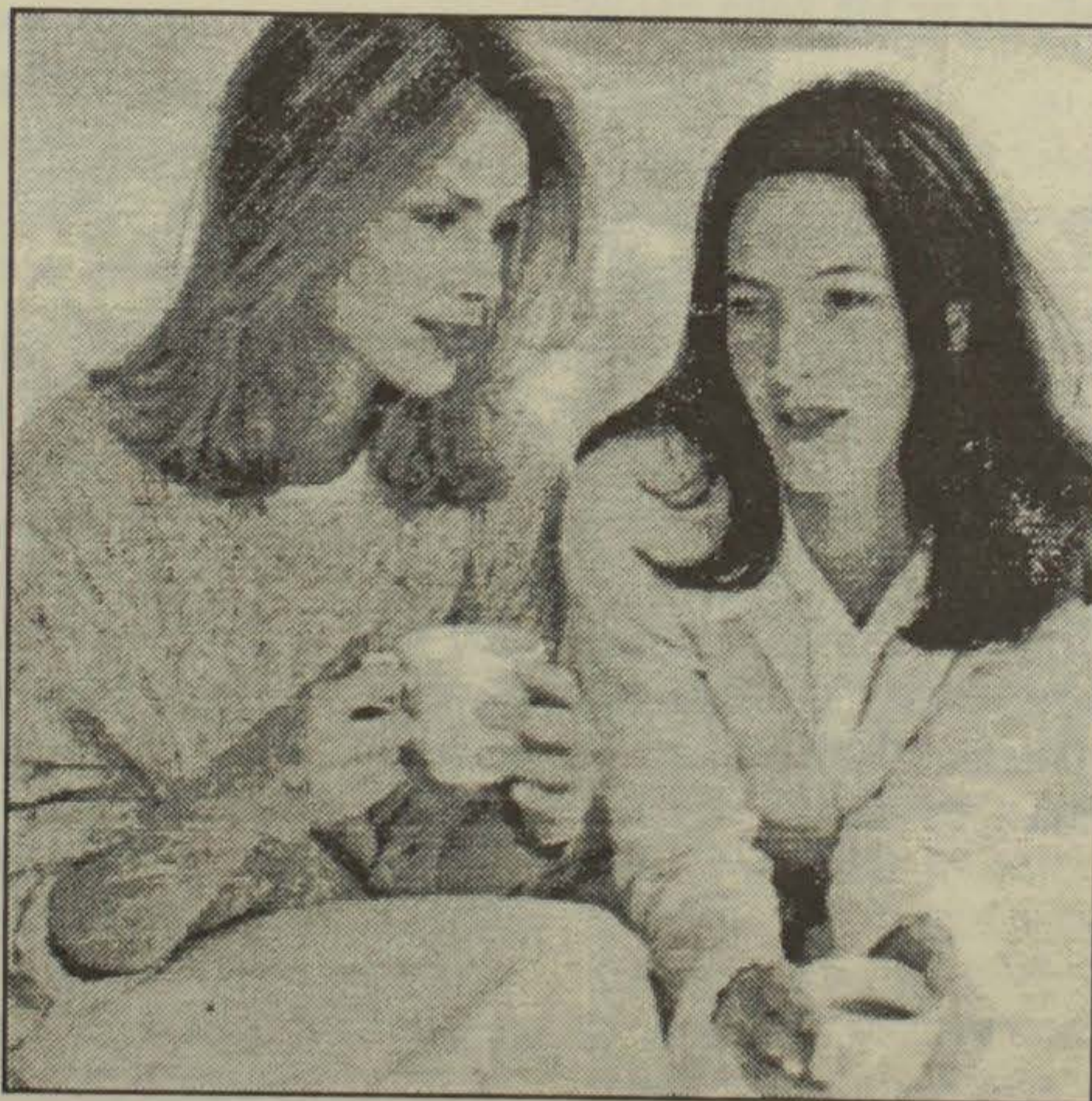
Iz mog ugla

POGLED U OGLEDALO

Kroz život idemo brzo, tako brzo da ga katkad i ne živimo. Pa kako onda naći vremena da mislimo o našem budućem životu i pozivu i što trebamo učiniti da budemo sretni? A kažu da (ipak) treba misliti na budućnost - napr. u uvodniku na stranici mladih prošlog broja "Zvonika" spominje se "rad na sebi - u cilju pripreme za naše buduće zvanje". Je li to uopće potrebno? Da pogledamo. Za brak se kod nas većina mladih kršćana priprema dosta dugo - 10 sati, koliko otprilike traju predavanja kroz pet dana obaveznog zaručничkog tečaja pred vjenčanje. Za duhovno zvanje također na vrijeme - čim se netko doseli u sjemenište ili samostan, odmah počne razmišljati: Jesam li ja uopće za svećenika ili redovnicu? (ČAST IZUZECIMA!) Statistike o uspješnosti ovako "temeljnih priprema" i posljedice istih nemam i ne želim znati, jer "bolje je upaliti makar i najmanju svijeću nego li proklinjati tamu" (Confucius). Stoga ću vam - umjesto svog razočarenja i tuže zbog svih nesreća koje donosi naša površnost u izboru i pripremi za zvanje - izraziti ono što ja znam "o radu na sebi". Ne brinem ako sve pričam "u vjetar" - znam da uvijek ima ljudi koji znaju slušati "vjetrove promjene"...

Poznajem grupu djevojaka koje su odlučno riješile postati prave žene i osnovale neku vrstu kluba. Njima je jasno da one nisu idealne ni savršene, ali uopće ne sumnjaju da to jednom mogu biti. Ili, kako jedna od njih duhovito kaže: "Možda i neću biti superžena, ali ću biti najbolja za svog muža!"

Na svojim susretima iskreno i otvoreno pričaju jedna o drugoj i o svojim problemima (to je, inače, sjajan način borbe protiv ogovaranja i tračarenja - ako ste usput i veliki u međusobnoj ljubavi!)

i, naravno, o svim temama koje ih dotiču na putu ličnog dobrovoljnog usavršavanja. Netko će reći: "Djeco, to je sve teorija, praksa je drugo. Život će vam pokazati." One se ne daju: "Ako nema nikakve teorije, ne može se ni praktično raditi." One ne provode sate uljepšavajući se i listajući ženske časopise, ne čitaju gomile "savjetodavnih" knjiga (iako nekada poneku vrijednu skupa komentiraju, propitujući koliko je istinita), a osobito - ne kukaju zbog pokojeg neuspjeha! Svjesno i rado mijenjaju sebe da bi bile još draže sebi i drugima i - divno se zabavljaju! Dokaz da rad na sebi nikako nije samo ženski posao jeste jedan moj drug Leo. On

vam je prije nekoliko godina bio toliko pasivan i šutljiv da je bio gotovo neprijetjan. Pročitao je par korisnih, dobrih knjiga i sigurno razmislio želi li takav i dalje biti. Sada je tako prijatno biti s njim - mnogo ljepše nego s nekim od svih onih popularnih mladića koji nisu prešli taj put. Kako se kreće na taj put? Književnica Isidora Sekulić rekla je: "Ogledalo je i zato tu da čovjek ponekad pogleda i sebi u oči." Može se početi baš tako: pažljivo promatrajući svoj odraz otkrit ćemo više od neke nove bubuljice i toga kakva nam je frizura danas. Naše lice reći će nam puno ako ga budemo slušali. Vidjet ćemo kakvi smo i kakvi želimo biti. To je početak. A tko počne, ne želi stati jer veoma brzo shvati da je to nastavljanje Božjeg stvaranja čovjeka - čudesnog bića stvorenog na sliku Božju. Takav mladić/djevojka cijelim bićem može i želi postati divan dar drugima u svakom zvanju i službi.

A čini li potpisnik ovih redova to što drugima preporučuje? Tko je uopće potpisnik ovih redova? (Zna Uredništvo) Odgovor: otkrih jednom da sam, kao Pipi Duga Čarapa, "stvarotražitelj": gledam oko sebe veoma pažljivo i za svakog čovjeka (pa i za sebe) tražim i nalazim za kakva bi divna Božja djela on dragocjeni instrument mogao biti...

Antonija

Subotica pod suncobranom

Da li si stranac u rođenom gradu? Šetaš li ulicom brojeći kockice meke poput oblaka, imun na ulicu koja miluje? Nemoguće! Iako ćeš nam možda baš ti reći da nismo u pravu, griješiš. Velikodušno srce i beskrajno topao zagrljaj grada obavija se zaštitnički oko svih nas. Da, i oko tebe! Ne gubi vrijeme čekajući ili pak bježeći od pjesme gradske dame koja nam spaja ruke, stružeći zrakom. Prepusti se! Budi heroj koji bezrezervno voli a ne kukavica koja čeka da netko podmetne obraz. Vjerujemo u tebe i čekamo te ispod suncobrana.

I Subotica te čeka.

Sunce neumorno ostavlja trag iza svakog tko se licem nađe na putu njegova sjaja. Bezbroj sjenki sliva se u grad. Preklapaju se, mimoilaze ili pak stidljivo obojavaju užareni pločnik. Najmlađi vozači uspješno izbjegavaju slučajne prolaznike dok njihov vršnjak pokušava dotaći goluba. Oči pune pitanja govore o neuspjelom pokušaju dok ga pogledom prati u letu. Bujica muzike sliva se niz korzo noseći sa sobom smijeh i neponovljivu sliku Subotice ovog ljetnjeg popodneva. Subotica koja nevidljivim nitima spaja tebe i mene.

Subotica koja ima srce. /J. S./

Radujem se što je poslije ovog rata i mraka grad na neki način ponovno oživio. Samim tim što je ljeto kafići su otvorili svoje ljetne bašte, ima više mladih i mogućnosti da se družimo. Suboticu kao grad najviše volim, a posebno mi se sviđaju katedrala i gradska kuća. To je jedan od razloga zašto je ne bih volio napustiti.

Subotica, vrelo popodne, čini mi se negdje oko 27° C. Sunce mi se smješka i prolazi kroz zelene krošnje drveća. Šetam se. Pogled mi se zaustavlja na maloj krčag fontanici i prolaznicima koji, pošto su smanjili mlaz vode, utajuju svoju žeđ. Tu su i klupe na kojima ima mjesta za sve. Mjesta za možda umorne penzionere, prijatelje koji su se neočekivano poslije dužeg vremena sreli i sjeli da popričaju. Nekako kao da je grad ponovno oživio. /M. Š./

U Subotici volim: 1. burek s gljivama i trapistom iz "Lipe".

2. "cica-maca" čokoladu iz "Pionira"

3. mog dečka (iz ...)

Drago mi je što opet ima ulične rasvjete, neki tabloni su lijepi, a neki nisu. Ima puno komaraca.

Ovo je moj grad!
Ovdje živim.
Ovdje molim i volim.
Rađam se i starim.

Subotica me svugdje pušta i zato joj se uvijek vraćam. Ovdje sam slobodna. Prosto ludim kad Suboticu zovu "starom, dremljivom damom" ili kažu da je naš grad selo. Subotica jeste provincijski gradić, ali u njoj može biti dosadno samo nemotiviranim nesposobnjakovićima kojima je dosadno zbog toga što previše vremena provode sami sa sobom, umjesto da upoznaju nove ljude.

Nemam više vremena za pisanje, tu mi je društvo. /A. I./

Puno ljudi. Atmosfera opuštena. Mirno šetam, uživam, šaram pogledom. Lagano prelazim s jedne osobe na drugu - pogledom i mislima. I tražim... Tražim nekog dečka. Nekog finog mladog momka da se neformalno upoznamo i da razgovaramo. Jer evo baš sam nešto sama i prijalo bi mi neobavezno ćaskanje, prijao bi mojim ušima neki muški glas - koji ne zahtijeva, koji prolazi kroz mene i miluje me isto kao ovaj topli povjetarac.

S. Š.

Subotica živi na račun heroja.

P.S. Pošaljite nam dio atmosfere pod vašim suncobranom!

Piše: Josip Pekanović

EUTANAZIJA - OZAKONJENO PRAVO NA UBOJSTVO ILI PRAVO NA "BLAGU" SMRT ?

Istinita je Vaša konstatacija da se o problemu eutanazije danas u svijetu dosta govori i piše. Čini se to pogotovo u onim društvima ili državama koje ovu problematiku žele zakonski regulirati. I dobro bi bilo da o njoj ne raspravljaju samo zakonodavci ili političari, nego da o njoj progovore, na stručan način, savjesni liječnici i sestre pa i svi oni koji se bore za dostojanstvo kako ljudskog življenja tako i ljudskog umiranja.

Život je, čini mi se, nepravedan prema meni. Imam 31 godinu, malog sina a supruga mi je naglo oboljela i praktično potpuno ovisi o aparatima pomoću kojih živi. Znam da se o eutanaziji u svijetu puno govori, ali mi kršćani malo znamo o tom pragu kada je, ljudski gledano, kraj i kada smijemo aparate isključiti. Molim vas, pomozite mi jer ni po savjesti ne znam što mi je činiti.

A. H., Subotica

Problem eutanazije se nameće kao aktualno pitanje i iz razloga jer se radi o pitanju temeljnog ljudskog prava - PRAVA NA ŽIVOT. I on se ne može promatrati samo kao problem savjesti liječnika ili bližih članova obitelji umirućeg nego i kao pravo umirućeg na dostojanstvenu smrt. A liječničko osoblje, kako drukčije može obraniti dostojanstvo svoga poziva ako ne kroz svesrdno zalaganje da svojim znanjem i umijećem UVIJEK bude u službi najvećih vrijednosti: ZDRAVLJA i ŽIVOTA.

U času stupanja u liječničko zvanje daje se svečano, slobodno i časno obećanje: "Svoje ću zvanje vršiti savjesno i dostojanstveno...". Uzvišenost i humanost liječničkog poziva teško je spojiva s olakim mirenjem ili pak prihvaćanjem legalizacije eutanazije i abortusa jer se u oba slučaja radi o ozakonjenom pravu na ubojstvo.

Mi kršćani držimo da identitet žive osobe započinje u trenutku začeća i traje do trenutka prirodne smrti. Imaju ga, dakle, i teški i neizlječivi bolesnici, umirali oni u svjesnom ili nesvjesnom stanju, bolovali oni od raka, ili im je mozak prošaran metastazama... Oni su OSOBE i kada leže na bolničkom krevetu, goli pod plahtom, nepokretni... ili izbodeni od injekcija, priključeni na respirator, možda s dekubitisima... Čija bi savjest trebala biti mjerodavna u donošenju odluke da se bolesniku ne daju više lijekovi ili da se isključe aparati ili u slučajevima tzv. aktivne eutanazije da mu se daju sredstva koja će prikratiti patnju i ubrzati samu smrt?! Da li je to savjest bolesnika, njegove obitelji, liječnika... Može li se donijeti zakon koji lišava liječnike one odgovornosti koja je plod savjesti?

Mi mislimo da je liječnička obaveza, svakog bolesnika, pogotovo onog umirućeg, prihvatiti kao brata ili sestru, kao pacijenta koji u nevolji vapije za pomoć. Ljudski je život SVET i moramo ga poštovati i onda kad nam je težak. Nitko nema pravo na NAMJERNO oduzimanje ni svoga ni tuđeg života. Baš onda kada bespomoćno leže na bolesničkoj postelji u završnom stupnju neizlječive bolesti, bez obzira na životnu dob u kojoj ih je ona zatekla, svi ti "veliki" i "mali" ljudi trebaju i liječničku i našu zauzetost i ustrajnost, zaslužujući uz "aspirin" protiv bolova i naše prisustvo, toplu riječ, pažnju i ljubav. Ovo se svima i uvijek ne može pružiti u bolnici, ali treba pronalaziti i druge mogućnosti i ustanove u kojima će čovjek imati dostojnu njegu i gdje će se dragocjeni život dostojanstveno ugasi. Kulturi smrti koja nudi rješenje čovjekovih problema - ubojstvom čovjeka, treba se suprotstaviti kulturom ljubavi i života koja jamči poštovanje temeljnih prava i dostojanstva čovjeka.

Posebno draga narudžba

Republika Crna Gora
VLADA REPUBLIKE CRNE GORE
MINISTARSTVO VJERA
Podgorica, 14. 06. 1999. godine

UREDNIŠTVO LISTA "ZVONIK" - SUBOTICA

Predmet: Zahtjev za godišnju pretplatu na list "Zvonik"

U skladu sa proširenjem obima poslova, zbog čega su imenovana tri pomoćnika ministra vjera (za pravoslavnu, islamsku i katoličku vjeroispovijest), Ministarstvo se odlučilo pretplatiti na neke od vjerskih publikacija odnosno listova.

Između ostalih, odlučili smo se i za Vaš list koji, prema našem saznanju, svojim edukativnim, informativnim te nadasve duhovnim sadržajem predstavlja zapažen i respektabilan primjerak katoličke štampe na području SRJ.

Molimo Vas da primjerak "Zvonika" redovito šaljete na adresu: Vlada Republike Crne Gore, Ministarstvo vjera, Podgorica.

Uz kršćanski pozdrav, primite izraze našeg poštovanja,

POMOĆNIK MINISTRA ZA KATOLIČKU VJEROISPOVIJEST

Vladimir Marvučić

Razmišljanje jednog vjernika

"NE UBIJ!"

Čovjek je stvoren na sliku i priliku Božju. Zato je svako ubojstvo nedopustivo.

Od začeća do prirodne smrti čovjekov život je u opasnosti. Prijetnja su mu mnogo puta njegovi bližnji ili on sam sebi. Pronađena su sve složenija tehnička sredstva koja služe čovjeku za lakše vršenje poslova i ugodniji život. Paralelno se usavršavaju razna oruđa i sredstva koja služe za nasilno oduzimanje života. Izvršiti pobačaj danas je "lako" i posve "bezopasno". Kao da se time nikoga ne vrijeđa i ubija. Ako zaboravimo posljedice o kojima rijetko tko govori, onda nam se sve to čini tako "prirodno". Eutanazija ili ubojstvo iz samilosti prema onima koji trpe teške fizičke boli, čini se kao da je "pomoć" onome nad kime se izvršuje. Tako čovjek preuzima na sebe ulogu samoga Boga i odlučuje o poslanju i trajanju pojedinog ljudskog života.

Suvremeno društvo nije u mogućnosti spasiti nas od svih vrsta bolesti, gladi, rata... Mnoge bolesti postale su izlječene ali pojavljuju se druge, pred kojima se moderna medicina osjeća još nemoćnijom (rak, sida...). Od gladi svake godine umiru milijuni ljudi. Svi smo mi svjedoci te stvarnosti. Sposobni smo posve uništiti našu planetu. Čovjek posebno zna biti surov prema nepoznatim osobama i prema njima je sklon pokazati svu svoju surovost. Mora postojati zaštita svakoga pojedinca jer smo svi jednakog dostojanstva.

Suvremena sredstva priopćavanja imaju silnu moć. Preko njih moguće je javno opravdati svaki postupak kako bi se ljudi uvjerili u navodnu "istinitost".

Ova Božja zapovijed ima svoju snažnu poruku čovjeku današnjice. Ona je uvijek suvremena i mora biti ispunjavana bez ikakvih kolebanja i sumnji.

Alojzije Firanj

(LAKO) VIRNI

U Zvoniku je pisano o dokazanom rastiravanju ledonosni oblakova u subatičkom ataru radi zaštite usiva od ampe, pomoću crkveni i obaško postavljeni zvona. Ovaj adet zaštite usiva se tu i tamo zadržo do danas, a već samo spominjanje u taki uspih kod neupućeni izaziva dvoumljenje: koliko u tom ima virovanja i koliko istine. Ovoj se temi ne bi vraćo da nedavno nisam dozno da je u pridratnom dnevniku VREME, u broju od 16. travnja 1936. g. opisano jedno zvono u Tavankutu.(1)

U tom članku piše: "Nije reč samo o crkvenom zvonu, koje se upotrebljuje uz liturgiju i u drugim prilikama, već o zvonu koje je postavljeno za sebe, u prostoj drvenoj kuli, i koje ima za cilj da brani polja od grada. Zvono ima svoga čuvara, čija je dužnost da predoseti kada može doći grad ("mi seljaci znamo" - kaže taj čuvar - "kada se može očekivati led"), pa onda zvonu dokle god opasnost ne prođe. Kada se čuje zvono, seljaci, sujeverni kao što su ("toliko sujeverje kao kod subotičkih Bunjevaca možda nema nigde"), preduzimaju svaki na svoju ruku profilaktične (zaštitne - prim. A.S.) mere, da bi se opasnost otklonila..." Dalje u članku piše da su "osvećenju zvona prisustvovali i mnogi ugledni građani iz grada, među ostalima i predstavnici gradske uprave".

Pisac ovog članka se nije unaprid obavistio o čemu će pisat, već je izgleda na svoju ruku zaključio da se s ovom temom ne treba temeljnije baviti jer je uloga zvona u spričavanju leda pitanje virovanja.

Kontanje (razmišljanje) o virovanju nas vraća u daleku prošlost iz koje znamo da je naš praotac Abraham ostvario definiciju vire kako je opisano u Poslanici Hebrejima: "Vjera je već neko imanjenje onoga čemu se nadamo, osvjedochenje o zbiljnostima kojih ne vidimo" (Heb 11,1). Virnici drže ovu definiciju za polazište virovanja. Dalje se o tom razmišlja kako: "Povjerova Abraham Bogu, i uračuna mu se u pravednost" (Rim 4,3). Budući da je bio jak u vjeri, Abraham je postao "ocem" svih onih koji vjeruju (usp. Rim 4,11-18). Od Abrahama na ovamo ljudi žive u viri i u virovanju, a o tim svidočanstvima su bogati Stari i Novi zaviti.

O virovanju ukoliko: to je izravno ljudski čin jer se u odnosima med ljudima ne protivi njevom dostojanstvu da viruju ono šta njim drugi ljudi o sebi il svojim nakanama kažu, i da poviruju njevim obećanjima (najlipči primer je obećanje muža i žene na vinčanju). U svakidašnjici imamo brezbroy primera virovanja i ono to ostaje sve dok se ne potvrdi il opovrgne.

Dokazano je da se mož uspišno spričiti ampa sa crkvenim zvonima, pa to više nije stvar virovanja, još manje "sueverja". Za to je dosta makar jedan od primera opisani u ZVONIKU. Da se podsitimo i upotpunimo šta smo o tom pisali:

* u bajmačkom i najvećem dilu đurđinskog atara led nije uništio litinu najmanje za 120 godina unatrag, osim u 1943. g. kad zvonar nije zvonio - očo je na njivu privrčat pokošenu ditelnu (vidi: "Rastiravanje ledonosni oblakova" - ZVONIK br. 8 i 9/98);

* istočni dio Tavankuta i Čikerija zvonom (o kojem je ode rič) su se štitili od uništenja litine ledom od 1868. g. (vidi: "Zvonce na Čikeriji" - ZVONIK br. 9/98);

* dio Hrvatskog Majura, napose pridio oko Šinterije (šor Anišičević salaša) u ovom viku se čuva od leda zvoncetom koji je danas u ledini salaša Jose i Martina Gabrića (vidi ZVONIK br. 8 i 9/98). Dodajmo ovom najnovije svidočehenje Martina Gabrića da je zvonio na priteće oblakove koji su 4. lipnja 1999. g. naneli velike štete u subatičkom ataru, (u varoši - Subotica) su med drugim zgradama oštećene Kerska (Sv. Rok) i Senćanska (Sv. Juraj) crkva, a da je nad Hrvatskim Majurom jedva palo malo kiše. Martin Gabrić je i ovom prilikom zvonjenjem uspio spričiti štetu od ampe.

Crkveni zvonari su bili obaško plaćeni (2) za obavezu da paze i u slučaju nadolaska oluje zvone da bi je rastirali il barem ublažili, što nas upućuje da su se ljudi i ranije osvidočili u uspih ovake zaštite od leda. Bajmački zvonari su dugogodišnjim zvonjenjem iskusili da na priteće oblakove najuspišnije treba zvoniti samo sa tri zvona, dok najveće u tu naminu nisu hasnirali (upotripljavali), kako su kazali: zdravo je "tupo". Zvonili su sa tri manja zvona: najpri je najveće

povuko desetak puta, pridanio je koju sekundu, pa je tako zvonio sa sridnjim i naposlitku sa najmanjim zvonom. Posli je nastavio zvoniti od najmanjeg ka najvećem i tako redom dok opasnost nije otklonjena il barem ublažena. Posli zvonjenja na priteće oblakove katkad je pao sitniji led, koji nije nano ozbiljniju štetu usivima il je pala samo kiša.

Ovaki primera ima više u Bačkoj, al za opovrgavanje tvrdnje pisca članka u "Vremenu" dosta je i jedan primer kojim se dokazuje da zvona mogu razbit ledonosni oblak, dakle to nije virovanje već dokazana životna istina.

U spomenutom članku pada u oči još jedna tvrdnja - da nigdi nema toliko "sueverja" ko kod subatički Bunjevaca, a u isto vrime piše da ovaki zvona ima širom Bačke - sa istom naminom, pa su onda valjda i tamo ljudi više il manje "sueverni". Čigurno je da su ljudi na više mista sa uspihom zvonjenjem razbijali ledonosne oblakove, samo što ova pojava nije dosta istražena i opisana. Zato je i pisac članka mogo olako zaključiti da je ta pojava vezana za "praznoverje".

U nedilju 20. lipnja je održano prošćenje kod križa u šumi na Čikeriji. Svetu misu je služio tavankutski župnik vlč. Franjo Ivanković, a koncelebrirao mu je vlč. Andrija Anišić, župnik u župi Sv. Rok u Subotici. Misnom slavlju su prisustvovali Čikerijanci, napose oni koji su se otaleg odselili i njevi gosti.

I ovo prošćenje je bila jedna od prilika kad su se prisutni podsitili na kadgodašnju živost ovog pograničnog kraja, pa se mož pitat: jel i ovaj dio našeg atara moro doživiti sudbinu propadanja izazvanu nerazumom vlastodržaca, a to se (možda) moglo spričiti i da su napravili oko 2 kilometra tvrdog puta.

* Jedna od posledica odumiranja Čikerije je da već dvi godine nemaju zvonara, iako su ga imali neprikidno od 1868. g. Nema više nikog da se privati te dužnosti.

* Možda će ko od nadležni ovo pročitati i zauzet se za obnovu obaveznog zvonjenja crkvenim zvonima na priteće oblakove.

(1) - U časopisu Studije iz srpske religije i folkloru 1925 - 1942, knjiga 2, Čajkanović u članku Starinske religije u našim dnevnim listovima se poziva na članak u "Vremenu" od 16. aprila 1936. g., u kojem je opisano jedno zvono u Tavankutu (tačnije: rič je o zvonu u Čikeriji, prim. A.S.).

(2) Tormásy Gábor: Szabadkai romai kath. Főplébánia története (Szabadka 1883) (Povijest subotičke glavne rimokatoličke župe) u II. poglavlju: Pravila za zvonik i zvonjenje, u tač. 4 piše: "Zvonar neka bude budan (obazriv) na nadolazak oluja i da zvonjenjem odstrani opasnost." Za ovu dužnost zvonar je u crkvi bio obaško plaćen. (Kad je u subatičkoj župi zvonar bio Mialtro Mihalj imo je godišnju plaću od 45 forinti, osim redoviti dužnosti crkveni zvonjenja najvažnija zadaća mu je bila da danonočno bdije da se ne približava koji priteći oblak, jel onda mora sa svim zvonima pozvat virnike na molitvu i da rastira taj oblak. Za ovu uslugu je osim plaće od grada dobio meter (100 kila) mesa, jednu osminu mire žita za svakim plugom i 30 krajcara od vinčanja parova izvan župe.)

Bajmački zvonar je imo obavezu da liti prid ris (žetva) i dok god ne bude urađen ris zvoniti na uzbunu u slučaju vatre, napose noćom. Pojavu vatre je navistio udaranjem klatna samo u jednu stranu zvona il je to postigo povlačenjem štrange (dugačko kudeljno uže) tako da klatno udara samo o jednu stranu zvona.

Čikerijanci su zvonara plaćali sjeseni, kad je išo od salaša do salaša, a ljudi su ga darivali - ko je šta tío, il mogo, dat: žita, kuruza, brašna, slanine, krumpira, luka, voća, vina, rakije... U rodnijoj godini i ljudi su bili izdašniji u darivanju zvonara.

Piše: Jakob Pfeifer

GLOBALIZACIJA I EKUMENIZAM

U časopisu za religioznu kulturu "Obnovljeni ŽIVOT" (1/1999) nalazi se članak "Globalizacija i Crkva" dr. sc. Ladislava Nemeta SVD, koji me je potaknuo da pokušam približiti, pokazati vezu izraza "globalizacija" i izraza "ekumenizam". Možda bismo navedeni naslov ovoga mogla priloga mogli nasloviti i ovako: "Globalizacija ili ekumenizam", ili još bolje "Duhovna globalizacija".

Svi mi nastojimo naći što bolji izraz za određenu "stvar", pa mi tako pada na pamet da umjesto izraza ekumenizam, koji je već stekao reputaciju i postao "terminus technicus" u crkvenom, međucrkvenom, teološkom dijalogiziranju, možemo upotrijebiti i drugi. Tezejska zajednica jednostavno upotrebljava izraz "jedinstvo".

No, vratimo se "globalizaciji". Ovaj izraz, rekao bih, ima više "ton" ovozemaljštine. Istini za volju, ne isključuje ni crkvenu dimenziju, što se vidi i po samom naslovu spomenutog članka dr. Nemeta. No, naglasak je na globalizaciji politike, gospodarstva, bankarstva, širenju - "brisanju" granica, i tako dolazimo do EU (Europska Unija - Zajednica). K tomu pridodajemo i nedavno glasovanje za europski parlament, u kojem će po prvi puta većinu mjesta u parlamentu zaposjesti demokršćani. To znači, iako se čini da kršćanske vrednote u naše vrijeme nisu na cijeni, ipak za mnoge stanovnike Europe kršćanske vrednote, a time i samo kršćanstvo i nakon gotovo dvije tisuće godina ostaje najsigurnija "riznica".

Ako se, dakle, "sinovi ovoga svijeta" ne boje "brisati" mnoge granice, zašto to neki "sinovi svjetla" - osobito "pismoznanci", teško čine? Ovdje svakako mislim u crkvenom smislu, i to na hijerarhije više vjerskih-religijskih denominacija.

Svaka država, vlast u dotičnoj državi, koja prihvaća "globalizaciju" - "zajedništvo" je svjesna da se mora odreći nečega osobnoga - svoga, da bi u "globalizaciji" - "zajednici" više dobila. Susljedno tomu, sam mogu biti bogat - ali zar to nije jedna vrsta samoživosti - egoizma, dok, ulaskom u zajednicu - zajedništvo i prihvaćanjem od strane zajednice, a i prihvaćanje zajednice, već sam se "obogatio". Nastavljajući ovim "tonom", (naravno da ovdje sada govorim o "duhovnoj globalizaciji") možemo reći da se i to nalazi u Pismima, kao i mnogo toga drugoga, samo ga treba naći i imenovati. Kad sv. Pavao kaže: "Sve ispitajte, a što je dobro zadržite"; a na početku Biblije već jasno stoji: "I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro." (Post 1, 31) "Bijaše veoma dobro", zašto nam sada, u naše vrijeme, puno toga više nije dobro? Možda jer je "staro" nemoderno, jer je "utvrđeno za svagda" pa nam je već dosadilo?! Više puta sam čuo govoriti - treba nešto novo, ovo je već staro! Pitam se, zar treba po svaku cijenu mijenjati "staro" iako je dobro? Ako bi se tako činilo, vrlo lako bi se došlo do zaključka da sve treba mijenjati, bez obzira na bilo što drugo.

A ako želimo završiti ovaj mali prilog u "tonu" globalizacije, možemo ustvrditi da ni oni koji rade na ovozemaljskoj globalizaciji ne stavljaju u svemu nove temelje, nego puno toga novoga grade na starim temeljima, a koliko tek imamo mi (duhovnih) mogućnosti raditi na "duhovnoj" globalizaciji.

RAZGOVOR S KARDINALOM FRANJOM KUHARIĆEM

Tko brine o starima?

● **Treba li ih /stare/ uključiti i u strukturu župne zajednice, npr. u pastoralna vijeća ?**

□ **KUHARIĆ:** Da, ako je netko još aktivan i vitalan. Važno je i starijima dati mogućnost da čine nešto dobro, da sudjeluju u nekom apostolatu ili u karitativnom pothvatu. To njima onda daje puninu života u starosti, tj. svijest da oni nisu suvišni, nego da su još uvijek korisni.

● **Jesu li bar u nekim župama organizirane skupine starih osoba, kao što je to slučaj s organiziranim grupama mladih, djece, roditelja i drugih ?**

□ **KUHARIĆ:** Nije mi poznato da bi stariji u nekoj župi bili posebno organizirani, ali ima ih u župnim vijećima. To su uglavnom oni koji su i prije bili aktivni vjernici i još se mogu kretati i djelovati. No, posebno treba misliti na one koji su nepokretni i koji su zatvoreni u svoje sobe. Na njih posebno treba misliti, tako da ih župa zbrine i njeguje. To je jako važno i za odgoj mladih. Mladima treba pružiti mogućnost i dati im priliku da čine dobro. Ako ih zaposlite činjenjem dobrih djela, to će ih oplemenjivati i sve više će u njima stvarati raspoloženje da uvijek čine dobro. Kad god netko učini dobro, osjeća se punijim, zadovoljnijim i sretnijim. Čitao sam u prošlom broju "Veritasa" ono što mladi govore o korizmi. Sami govore o tome kako su zadovoljniji kad učine nešto dobro. Dragi Bog to odmah nagrađuje mirom, zadovoljstvom i radošću jer si nekome činio dobro. Onaj tko drugom napakosti, nije poslije toga sretan.

● **Što mislite, Uzoriti, da li više šteti ili pomaže ono strogo odvajanje dobnih skupina?**

□ **KUHARIĆ:** Strogo odvajanje nije preporučljivo. Dob je tijek Života; kao da slikate neku sliku, pa je različito nijansirate bojama. Život osobe ima svoj tijek, svoje mijene, svoje boje, koje su u određenim životnim dobima malo drugačije, ali to je kontinuitet jednoga života i jedne osobe. Često se govori o sukobu generacija. Sukob generacija uopće nije kršćanski pojam. U kršćanskom shvaćanju odnosa među ljudima nema sukoba generacija. Ako smo kršćani, onda bi naši mladi morali biti tako odgojeni da poštuju svoje stare roditelje, djeda i baku i svakoga starog čovjeka. S druge strane, stari se vesele djeci i unucima i njih poštuju, daju im dobar primjer i savjetuju ih... To je pravi suživot, a kada se stvaraju kategorije, onda kao da se stvaraju neke granice i kao da se život cjepka, a on je kontinuitet.

● **Raduje činjenica da mladi uočavaju svoje grijeh i propuste u odnosu na roditelje i starije...**

□ **KUHARIĆ:** To je znak osjetljive i dobre savjesti... Pitanje je odgoja u obitelji i pravilnoga odnosa djece prema roditeljima, i obratno. Gdje se događa nemar i zapuštanje starih, tu se treba pitati jesu li i ti stari postupali ispravno prema svojoj djeci i prema unucima. I to je pitanje savjesti! Jesu li im bili odgojitelji u punom smislu, ili su im pokazali da su suvišni ili neželjeni. Neželjeno dijete kao da već u utrobi prima i osjeća tu neželjenost. Kasnije se to očituje u njegovom psihološkom razvoju i ono osjeti da je hladno primljeno ili neželjeno. Takvo dijete se razvija tako da i ono kasnije ne želi drugoga. Djeca koja su imala roditelje koji su ih voljeli, koji su za njih živjeli i svjedočili im ljubav ozbiljnom roditeljskom odgovornošću, da ih odgoje za dobro i životnim primjerom i riječju, ona će ipak imati drugačiji odnos prema starim roditeljima, nego oni koji su osjetili da su ih roditelji zanemarili ili su im svakodnevno pokazivali da su neželjena.

(nastavit će se)

/"Veritas", br. 4/99/

Piše: Stjepan Beretić

PROPOVIJEDI I KRŠĆANSKI NAUK (1)

Kako su propovjednici propovijedali?

Kod franjevaca je bio običaj da je službu propovjednika obavljao za to određeni redovnik. Bilo je tako nedjeljnih propovjednika koji su se pripremali samo za nedjeljne propovijedi. U većim zajednicama su postojali i svečani propovjednici koji su nastupali samo za najveće svetkovine. Među propovjednicima su bili hrvatski, mađarski ili njemački nedjeljni ili blagdanski propovjednici. Tako je bilo i u Subotici. Na upit iz upitnika za kanonski pohod: "Propovijeda li župnik puku svake nedjelje i svakog blagdana kroz godinu Božansku Riječ?", odgovorio je upravitelj subotičke župe doslovce: "I sam često propovijedam Božju Riječ ali i moji propovjednici i njihovi pomoćnici. (2) A propovijedaju svake nedjelje i svakog blagdana kroz godinu i to ne mlitavo, niti iz običaja, već živahno, marljivo. U propovijedima franjevci ne izlažu zablude niti iz neznanja niti zlonamjerno. I tekstove Svetoga pisma izlažu cjelovito. Vjernike upoznaju sa Svetim pismom u skladu s naučavanjem svetih otaca i ostalih tumača Svetoga pisma."

O čemu su govorili?

"Propovijedamo o tome kako treba iskorijeniti pogreške i mane čim se opazi da uzimaju maha (3), pa o tome kako na mjesto takve pogreške steći odgovarajuću krepost." Osjećala se potreba i za tim da se propovijeda o svetoj ispovijedi te o dostojnom i čestom primanju presvete Euharistije. Propovijedali su franjevci i o oprostima, o njihovoj uzvišenosti, potrebi, o tome kako su oprosti korisni, vrijedni, kao i o načinu kako se mogu stjecati. Propovijedali su i o potrebi kršćanskog odgoja djece, te kako su djeca dužna slušati svoje roditelje i naravne i duhovne, i građanske. Osim svega toga propovijedali su franjevci i o četiri posljednje stvari čovjeka (4). Sve se to energično izlaže, "kako bi Božji narod, oduševljen ljubavlju prema Bogu, postigao na kraju vječno spasenje, ako ne iz ljubavi, a ono bar iz straha Božjega".

Vjeronauk (kršćanski nauk) je bio bolna točka subotičkog pastorala

Satovi vjeronauka su jednako potrebni i mladima i odraslima. Održavaju se i u popodnevnim satima. "Ali, nažalost, čak i oni rijetki, koji su zauzeti oko svoga spasenja, rijetko dolaze na pouke. (5)

*In praeter solitos, ac debitos hujusmodi sermones etiam horis pomeridianis faciat Cateche-
ticas Instructiones, doceatq. eos Doctrinam Chri-
stianam, ac Fidei, et Religionis Mysteria?*

*Horis etiam pomeridianis, proponuntur Cate-
chetice instructiones, tam pro Magnis, quam Pro Parvis
necessariae, sed proh dolor! etiam suam salutem
curantes, paucissimi respective, ad illas comparent.
Solent autem Catechetes seruari quibuslibet festis et Do-
minis diebus, exceptis solum Novilunariis, in quibus
via Crucis seruari solita id impeditur.*

Ipak se satovi vjeronauka drže svakog blagdana i nedjelje, osim na mlade nedjelje, kad se umjesto vjeronauka obavlja pobožnost križnoga puta." Naredni upit i odgovor pomoći će nam odrediti vri-

jeme kad je otac Jakov Petrik pisao odgovore na upitnik kanonsko-
ga pohoda. Upit glasi: "Da li se župnik pridržava uputa i propisa koje
su oci misionari po naređenju nadbiskupovom uveli?" Radi se o
vjeronauku. Naime, kalačko-bački nadbiskup József Battyány
odredio je da se u cijeloj njegovoj nadbiskupiji drže pučke misije
kako bi se unaprijedio kršćanski nauk. Tako su u subotičkoj, tada još
franjevačkoj, župi pučki misionari bili isusovci o. Petar Lipovčić za
hrvatske i o. István Mihálec za mađarske vjernike. Oni su u
Subotici osnovali, kako za jedan tako i za drugi katolički narod su-
botičke župe, "Bratovštinu kršćanskog nauka" (6). Drugo ime te
bratovštine bi bilo "Katehetska bratovština". Kako su te bratov-
štine osnovane 1761. godine, i ovaj kanonski pohod je mogao biti
samo u kasnijim godinama. U popisu upravitelja subotičke župe
koju je sačinio dr. Ante Sekulić nalazimo fra Jakova Petrika 1763.
godine (7). Kanonski pohod je zacijelo obavio spomenuti nadbiskup
József Battyány, koji je u Subotici 12, 13. i 15. lipnja 1763. godine
dijelio sakrament svete Potvrde (8). U 2. paragrafu dokumenta o
kanonskome pohodu gdje se radi o kršćanskom nauku, morao je fra
Jakov Petrik priznati još jednom svoje nezadovoljstvo zato što su
se Subotičani slabo odazivali na kršćanski nauk: "Svi se nastojimo
pozorno pridržavati uputa što smo ih dobili od otaca misionara, no
osim nešto malo školske dječice, jedva koja skupina sluša ono što
su po nadbiskupovoj zapovijedi oci misionari kroz osam dana zno-
jem i krvlju izlagali." (9) Fra Jakov je naveo da su se njegovi žup-
ljani ispričavali svojim radnim obvezama: "Zašto se narod toga ne
pridržava? Uobičajena isprika mu je: Bez rada ne možemo
živjeti!" (10). Čini se da se stanje u Subotici nije puno promijenilo.
Jedino su izgovori malo drugačiji. I sada u većini subotičkih župa
djeca slabo dolaze na vjeronauk. Današnji mali Subotičani nisu
toliko zaokupljeni poslom kao oni iz 1763. Izgovaraju se na sport, na
muzičku školu, na satove informatike, na školske obveze. Ponekad
ne stignu na svetu misu ili na vjeronauk "jer ih je vrlo svladao san".
U svemu tome imaju podršku i svojih brižnih roditelja. Bar nedjeljom
neka se siti naspavaju.

Iz zapisnika kanonskoga pohoda iz 1763. godine doznajemo da
su franjevci neposredno prije propovijedi pročitali evanđeoski tekst
na narodnom jeziku, hrvatski ili mađarski, (11) zato i upravitelj župe
i njegovi propovjednici za oba jezika imaju knjige evanđelja na
odgovarajućem jeziku. (12)

(1) De Verbi Divini Praedicatione et Doctrina Christiana (O propovi-
jedanju Božanske Riječi i o kršćanskom nauku)

(2) "Praedicatur Verbum Dei tum per me frequenter, tum per meos
Concionatores et eorundem coadjutores singulis Dominicis..."

(3) "De vitis extirpandis statim, si qua pullulare animadvertuntur..."

(4) smrt, sud, pakao, raj

(5) "sed proh dolor! etiam suam salutem curantes, paucissimi
respective, ad illas comparent"

(6) Tormásy Gábor, A szabadkai római kath. főplébánia története,
Subotica, 1883, 80-82. str. Confraternitas de doctrina christiana ili
Confraternitas catechetica

(7) Ante Sekulić, Tragom franjevačkog ljetopisa u Subotici, Split
1978, str. 39

(8) Ovako je u Matici potvrđenih zabilježena spomenuta krizma: "Die
12 13 et 15 Junii infra Scripti Confirmati Sunt Szent Mariae in Ecclesia
PP. FF. S. Michaelis Archangeli Per Excellentissimum Illustrissimum et
Reverendissimum Dnum Josephum e Comitibus Battjan Metropolitanae
Coloczensis et Bacziensis Ecclesiarum Archi=Episcopum." Na 49 i pol
stranica upisao je matičar 2522 imena, te je popis zaključio: "Universim
confirmati sunt Szent=Marienses paucis exceptis in hoc libro descriptis
extraneis 2522."

(9) "per Rendas Pres Missionarios per octo dies Sudore et Sangvine
promulgato"

(10) Quare id n faciat Populus? Rao ordinaria est quia sine labore,
non possumus vivere - zašto to narod tako ne čini? Redoviti izgovor je
- zato što bez rada ne možemo živjeti.

(11) "Evangelium vernacula Illyrica, et Hungarica lingua ante
Concionem semper praelegitur"

(12) Dok se sveta misa služila na latinskom jeziku, svećenici su i
evanđelje čitali na latinskom jeziku. Prije propovijedi pročitali su vjerni-
cima na njihovom jeziku prijevod evanđelja.

Uređuje: s. Blaženka Rudić

DOMINIKANKE

Kongregacija sestara dominikanki Svetih Anđela Čuvara puni je naziv ove zajednice. Ali jednostavnije je zapamtiti dominikanke po njihovu osnivaču sv. Dominiku.

Tko su dominikanke?

Prepoznat ćete ih u našem gradu po bijeloj redovničkoj odjeći.

Ima puno zajednica dominikanki po svijetu. Neke su posvećene kontemplativnom (molitvenom) životu, a neke su usmjerene apostolskom djelovanju koje također ima za temelj molitvenu dimenziju. Sestre dominikanke u Subotici pripadaju molitveno apostolskoj kongregaciji, s kućom maticom na otoku Korčuli, koja broji 150 sestara. Sestre žive i djeluju pretežito u Hrvatskoj, zatim u Kanadi, Njemačkoj i SR Jugoslaviji. Ova kongregacija vuče svoje korijene iz vremena osnutka Reda (početak XIII. stoljeća). Zaslugu za njezino oživljavanje pod današnjim imenom nosi hrvatski dominikanac o. Anđeo Marija Miškov, koji ju je obnovio 1905. godine.

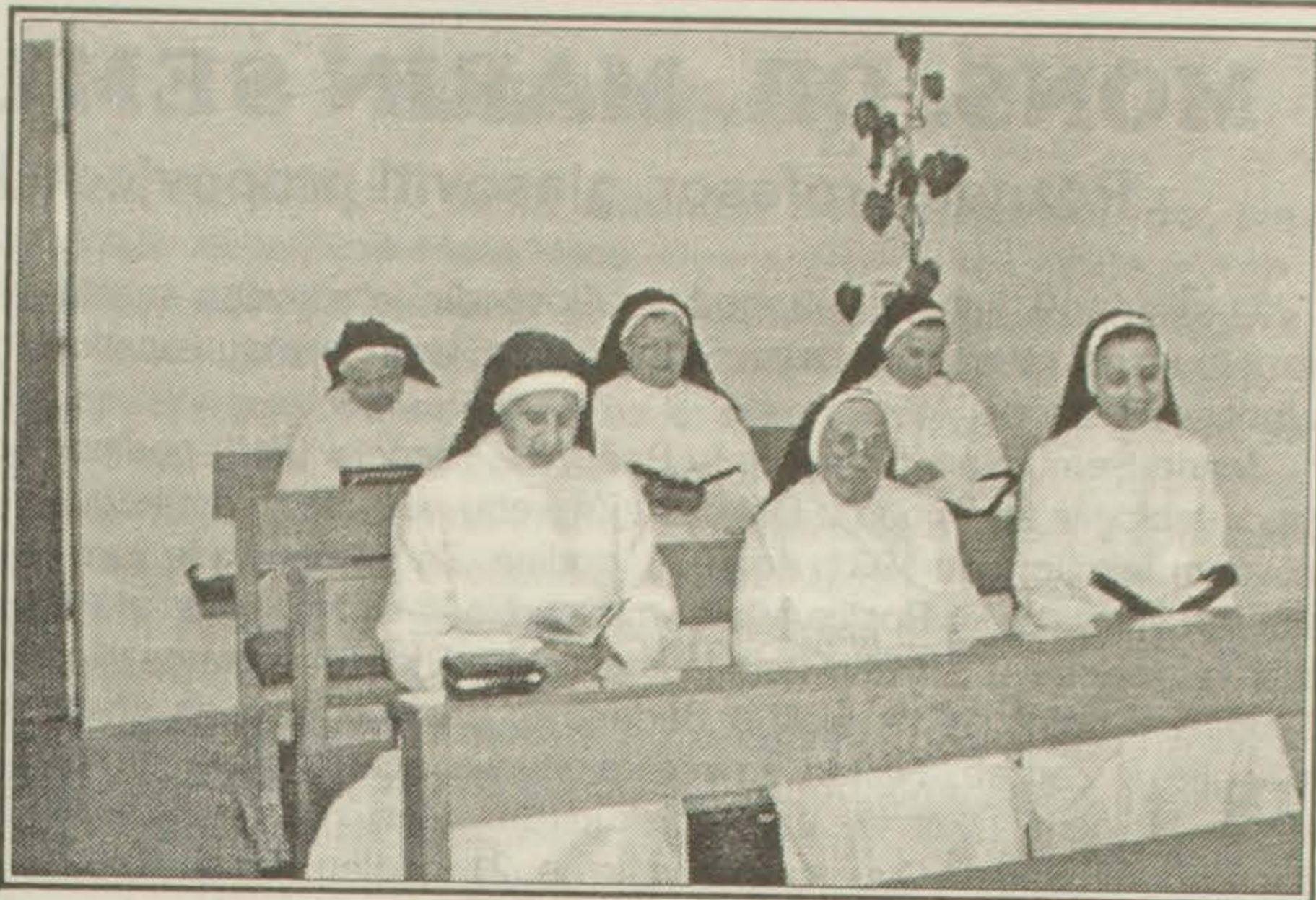
Sestre dominikanke u Subotici pripadaju molitveno apostolskoj kongregaciji, s kućom maticom na otoku Korčuli, koja broji 150 sestara. Sestre žive i djeluju pretežito u Hrvatskoj, zatim u Kanadi, Njemačkoj i SR Jugoslaviji. Ova kongregacija vuče svoje korijene iz vremena osnutka Reda (početak XIII. stoljeća). Zaslugu za njezino oživljavanje pod današnjim imenom nosi hrvatski dominikanac o. Anđeo Marija Miškov, koji ju je obnovio 1905. godine.

"Bile sestre" u Subotici

Dominikanke su došle u Suboticu 1947. godine. Došle su zauzimanjem prve "bile" časne s ovih ravni Veronike Vidaković, redovničkim imenom s. M. Tereza. Primljene su s blagoslovom preuzvišenoga biskupa Lajče Budanovića. Došle su u župu sv. Jurja za vrijeme župnikovanja prečasnog Pavla Bešlića. Nastanile su se u roditeljskoj kući vlč. Ante Kopunovića. Tijekom vremena sestre su kuću isplatile i proširile. Sestre su prihvatile rad na župi i privatnu pouku djece. Neko vrijeme sestre su vodile i župnikovo kućanstvo. No, stara kuća nije mogla izdržati nove potrebe. Zato je izgrađen novi samostan u koji su sestre uselile 1986. godine.

Samostan sv. Dominika u Subotici

Apostolat

U samostanu sv. Dominika živi šest sestara, koje prema svojim fizičkim i duhovnim mogućnostima služe BOGU, REDU i NARODU (geslo zajednice). Sestre žive i djeluju u vjerničkoj zajednici koju čine Hrvati i Mađari. Sestre vode crkveno pjevanje na oba jezika, vrše katehetsku i sakristansku službu, vode molitvenu zajednicu župe, vrše karitativnu djelatnost dvorbom starih i bolesnih.

Sestre mole sa staricama

Tavankut

Dominikanke su djelovale i u Tavankutu 40 godina vršeci katehetsku, orguljašku i sakristansku službu. Zbog ratnih prilika i neprilika, zbog manjka osoblja rad na ovoj župi je utihnulo.

Zvanja

U Subotici živi najstarija dominikanka u Kongregaciji - s. Marija Josipa Vidaković. Navršila je 87 godina života i 70 godina redovništva.

Tijekom 52 godine prisutnosti dominikanki na ovim ravninama bilo je zvanja. Išle su u "bile časne" djevojke iz Subotice, Tavankuta, Žednika, Đurđina, Bikova...

Bit će novih zvanja. Ima ih i danas. Samo ih treba svjedočenjem osvijestiti, molitvom podržati, neslomivom nadom nositi.

Bit će zvanja. Danas, sutra ili za 20 godina. Nije važno kada. Jer "jedan je dan kod Gospodina kao tisuću godina, a tisuću godina kao jedan dan. Ne kasni Gospodin ispuniti obećanje..." (2 Pt 3,8).

MONS. DR. MARIN ŠEMUDVARAC

Poznati profesor, glasoviti propovjednik, dobri pastir

U srijedu, 9. lipnja 1999. godine, Gospodin je s ovoga svijeta pozvao k sebi mons. dr. Marina Šemudvarca, umirovljenog župnika subotičke župe sv. Roka.

Marin Šemudvarac rođen je u Baču, 14. siječnja 1913. godine. Studij teologije završio je u Đakovu i Zagrebu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu od 1931. do 1936. godine. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1936. Poslije Mlade mise vršio je službu kapelana u župi sv. Terezije u Subotici i bio je kateheta u Dječjačkoj gimnaziji u Subotici. Godine 1938. biskup Budanović ga je poslao na studij biologije u Zagreb. Nakon završetka studija imenovan je profesorom biologije i kemije u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu na Šalati. Ovu službu vršio je 21 godinu, tj. do 1962. godine. U međuvremenu je doktorirao s naslovom: "Narodna vjervanja o mjesecu kod Hrvata". Kasnije je napisao i habilitacionu radnju s naslovom "Sadržaj lunarnih mitova i lunarni periodicitet u biologiji" te je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu predavao predmet s istim naslovom kao i predmet "Granična pitanja teologije i prirodnih nauka".

Godine 1962. vraća se u Suboticu gdje je imenovan profesorom i direktorom Biskupijske klasične gimnazije "Paulinum". Tu službu vršio je do 1971. godine kada je imenovan župnikom župe sv. Roka u Subotici. Ovu službu vršio je do 1991. godine kada je pošao u mirovinu i do svoje smrti živio je u svećeničkom domu "Josephinum" u Subotici.

U Subotičkoj biskupiji dr. Marin Šemudvarac obavljao je također različite službe. Bio je biskupijski savjetnik, posinodalni sudac i ispitivač. Godine 1969. imenovan je Papinskim kapelanom, a bio je i naslovni docent Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Sprovod mons. Šemudvarca bio je u subotu, 12. lipnja. Pokojnikovo tijelo bilo je izloženo u crkvi sv. Roka od 9 sati. U 10 sati bila je misa zadušnica koju je u zajedništvu s četrdesetak svećenika predvodio subotički biskup mons. dr. Ivan Penzeš, koji je na početku mise zahvalio Bogu za "vrijednog i pobožnog svećenika i dobrog profesora mons. dr. Marina Šemudvarca" kojim je obdario subotičku Crkvu. On je sve prisutne pozvao na molitvu za njegovu dušu i za nova duhovna zvanja.

Prigodnu homiliju održao je mr. Andrija Kopilović, prorektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije, iz koje izdvajamo:

Braćo i sestre,

netom smo čuli Isusove riječi kojima moli nebeskoga Oca da svi oni koje mu je dao budu tamo gdje je On. Nakon dugog i plodnog svećeničkog života Bog je pozvao našega brata Marina Šemudvarca da bude tamo gdje je On. /.../

Pred nama su zemni ostaci čovjeka i svećenika koji je nikao u srcu naše biskupije u drevnom Baču davne 1913. godine i zasigurno u novijoj povijesti Crkve u Hrvata bio je najpoznatije ime za koga se najčešće pitalo, koga se najčešće pozdravljalo i da su prilike danas kao što su velike neprilike na ovom ispraćaju bilo bi puno više svećenika i nekoliko biskupa i zasigurno puno više vjernika...

Svoje se Bačke nikad nije odrekao i svojim Bačvanima u Zagrebu je iskazivao osobitu pažnju i ljubav, te smo mnogi odgojeni i zaštićeni njegovim autoritetom naučili u Zagrebu biti kod kuće... Kao profesor je postao pomalo legendaran svojom duhovitošću, živim načinom predavanja, jednom urođenom taktičnošću kojom đaku nije mogao sve odobriti ali se nije nikada znao na njega naljutiti. Širom zemalja bivše Jugoslavije čut ćete po koju zgodicu, sada već legendu, iz Šemudvarčeve profesorske službe. Bio je ponosan na svoje đake i sada kada su mnogi đaci postali glasoviti ljudi a napose pojedini i biskupi s ponosom je isticao: ovo je bio moj odličan đak. Kao profesor je najviše pružio, najviše se istrošio i ostao u sjećanjima barem preko 30 generacija svećenika.

Nova stranica, i njemu neslućena bila je župnička služba u župi Svetoga Roka u Subotici. Puno puta je priznao da mu je to najdraže razdoblje života i najdraža služba. Nevjerojatno je ali istinito kako je i njemu Bog pokazao da je svećenik iznad svega i ponajviše pastir.

Dr. Šemudvarac prigodom proslave dijamantnog jubileja u crkvi sv. Roka 1996. godine

Kao župnik bio je prema vjernicima čak nekada i popustljiv ali uvijek milosrdan i dobronamjeran. Ponosio se je više Kerom nego svojim đacima, stoga mu je i posljednja želja bila počivati u Kerskom groblju čekajući dan uskrsnuća.

No, dr. Šemudvarac će ostati najviše poznat po njegovoj propovjedničkoj službi. Propovijedao je od Međumurja do Primorja od Istre do Beograda. U propovijedima uvijek pripravan, jasan, lijepom dikcijom, odmjeren i kratak. Tako je mogao biti propovjednik proštenjara, mladomisnika, hodočasnika, jubilaraca i pokojnika. Liturgija mu nije bila osobito područje angažiranosti i poznavanja, ali je to nadoknadio upravo sadržajem propovijedane riječi. Bio je čovjek riječi i pera.

Ostat će poznat kao veliki štovatelj Majke Božje i njen hodočasnik. Godinama je bio propovjednik na Mariji Bistrici, na Trškom vrhu, a hodočasnik u sva marijanska svetišta. Samo je sa mnom obišao 28 velikih marijanskih svetišta diljem Europe. Svugdje mu je bio običaj kupiti krunicu iz tog svetišta i moliti puno, puno. Znao je govoriti pod stare dane da najljepše zaspi kada se sjeti pojedinog puta i prođe tim stazama oživljujući uspomene i molitve. Sada više ne mora maštati, sada gleda licem u lice Onu čiji je veliki štovatelj bio na zemlji. Štovao je sv. Josipa i osobito sv. malu Bernardicu.

Međutim, braćo i sestre, pogriješili bismo kada bi nad ovim odrom vidjeli samo svijetli trag čak jednog romantičnog svećeničkog života. Ne, Šemudvarac je bio učenik Isusa Krista koji ga nije pošteđio nijednoga križa. Ni vlastite grešnosti, ni vlastite slabosti, ni tjeskobe, ni bola. Davao je svjedočanstvo vjernika koji je ostao Bogu vjeran, ali uvijek svjestan da je čovjek i to slab. Nije ga Bog pošteđio ni osporavanja ni razočaranja, pa sigurno ni tuge ni ostavljenosti. Kao i svaki Isusov učenik imao je one koji su ga poštivali i one koji su ga osporavali. Imao je prijatelje koji su ga štivali i imao je one koji su ga sudili. Bio je na križnom putu za otkup vlastite duše i za spas tolikih ljudi...

Na misi je pjevao župski zbor pod ravnanjem s. Silvane Milan. Prije mise i za vrijeme mise uz tijelo pokojnog župnika u počasnoj straži bili su bivši i sadašnji članovi Pastoralnog vijeća župe sv. Roka.

Na koncu mise od "starog župnika" oprostio se u ime Pastoralnog vijeća, časnih sestara i svih župljana "crkveni otac" Ivan Mesaroš. On je u svom oproštaju zahvalio župniku na njegovoj dvadesetogodišnjoj brizi i ljubavi prema svim župljanima a osobito prema siromasima, ističući njegovu povezanost sa župljanima župe sv. Roka i nakon njegovog odlaska u mirovinu.

Mons. Marin Šemudvarac pokopan je u svećeničku grobnicu na subotičkom "Kerskom groblju" ispred kapelice sv. Ane. Na njegovom grobu od pokojnika se u ime svih župljana župe sv. Roka oprostila Đula Milodanović s pjesmom koju je napisala za ovu zgodu. Usprkos lošem vremenu na sv. misu zadušnicu i na pogreb + dr. Marina Šemudvarca okupio se veliki broj njegovih bivših župljana i prijatelja.

A.A.

JOSIP BAJIĆ

U Subotici je 17. lipnja 1999. godine preminuo Josip Bajić, poznati dramski umjetnik i redatelj. Sahranjen je na Kerskom groblju, 19. lipnja a sprovodne obrede predvodio je župnik **Andrija Anišić** uz sudjelovanje umirovljenog svećenika **Antuna Gabrića** i mnoštva pokojnikove rodbine, prijatelja i štovatelja.

Od pokojnika su se oprostili **Bela Ivković**, predsjednik HKC "Bunjevačko kolo" i **Mihajlo Jančikin** u ime "Narodnog pozorišta" iz Subotice.

Prenosimo ovdje dijelove govora Bele Ivkovića.

Josip Bajić u društvu glumaca HKC "Bunjevačko kolo"

Dragi Josol!

Ovdje unaokolo su sve sami grobovi! Sve tuđi!

Danas smo se na žalost okupili - Tvoji najmiliji - članovi Tvoje obitelji, Tvoji prijatelji i nas ne mali broj iz Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" da izaberemo jedan koji će biti Tvoj. Svojim životom i radom Ti si zaslužio da Tvoj grob bude u ovoj Bačkoj zemlji, ovdje u Keru, u groblju gdje svi besmrtni očekuju čari uskrsnuća.

Na vijest o Tvojim smrti razgovarao sam s profesorom mr. Josipom Buljovčićem i on me je upoznao s puno detalja iz Tvog rada vezanog za glumu i kazalište. O počecima u "Maloj Floramy", u Držičevim i Molijerovim komedijama, a svima nama, barem starijima, sigurno su još u sjećanju uloge Jose Bajića u djelima Matije Poljakovića.

S djelima Maće Poljakovića naš Josol ponovno se sreo, sada već u mirovini, kada je prije par godina došao u "Bunjevačko kolo" i u novoformiranom Odjelu za dramu režirao dvije komedije: "Ode Bolto naogled" i "Niko i ništa" te monodramu Josipa Klarskog "Ilija Troskot i njegova dica". Sve ove predstave su s velikim uspjehom prikazane na festivalu pučkih teataru u Hercegovcu, gdje se godišnje održava susret kazališnih grupa iz susjednih zemalja. Tamo, kao i na drugim gostovanjima, i kritika i publika su predstave prihvatili i ocijenili najvišim ocjenama, iako je sve to bilo na njima manje poznatoj našoj "lipoj ikavici", koju je i pokojni tako iskreno volio.

Naši glumci, sve amateri, radeći u "Kolu" s Josom Bajićem, prošli su malu školu glume. Očekujemo da ih u daljem radu ponese zamah proteklog rada s našim pokojnikom i da je to druženje garancija da će nastaviti sa žarom koji im je Josol ostavio. Josi Bajiću u ime našeg Dramskog odjela, a i u ime svih članova Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" - hvala.

Josol Bajić je kao kulturni radnik, kao dobar sportaš i sportski radnik, a napose zbog svoje naravi, stekao brojne prijatelje i zato Subotica, "golubica bila", kako joj pjesnici govore, danas leti s crnim florom oko vrata - ili možda danas ne leti.

U ime Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" i u ime novoosnovanog Hrvatskog akademskog društva, čiji je pokojni prvi član koji je umro, članovima njegove obitelji, a napose njegovim potomcima, kao i svim prijateljima izražavam najiskreniju sućut.

MATO MILOŠ

U petak 20. svibnja u Sonti, okrijepljen svetim sakramentima, preminuo je istaknuti vjernik Mato Miloš.

Rođen je u Sonti 4. svibnja 1909. Sa svojom suprugom Janjom r. Domić u braku je živio punih šezdeset godina i hrvatskomu narodu i Katoličkoj Crkvi dao osmero djece, od kojih su šestorica živih a dvoje se preselilo Gospodinu. Bio je zauzeti vjernik i član Župnoga pastoralnog vijeća u Sonti dugi niz godina i rado je surađivao s mjesnim župnikom. Crkvi je darovao dva sina svećenika: Antuna Miloša, župnika i dekana u Žedniku kraj Subotice, te redovnika karmelićanina o. Matu Miloša, somborskog priora.

Pogrebne svečanosti započele su u župnoj crkvi u Sonti misom zadušnicom koju je predslavio subotički biskup mons. János Péntes s brojnim svećenicima, redovnicima karmelićanima i franjevcima te časnim sestrama. Nakon mise i pogrebnih obreda u crkvi, povorka s mnoštvom vjernika krenula je prema mjesnom groblju gdje je njegovo tijelo položeno u obiteljsku grobnicu pored supruge Janje.

M. M.

S. Otilija ispred župne crkve u Binču 1961. g.

OTILIJA KRAMER - redovnica

U nedjelju 25. travnja pokopana je u Binaču na Kosovu s. M. Otilija Kramer, iz družbe Kćeri Božje Ljubavi. Sestra Otilija, po narodnosti Nijemica, rođena je 23. lipnja 1919. u Kljajićevu kod Sombora od oca Georga i majke Katharine rođ. Ott kao jedno od četvero djece. Nakon pučke škole završila je dva razreda više narodne škole. U družbu Kćeri Božje Ljubavi stupila je 1939. u Sarajevu, a u novicijat je stupila 1940. Prve zavjete položila je 1942. a doživotne 1948. U međuvremenu djelovala je u Sarajevu, Josipovcu kod Tuzle i Breškama kao kuharica i na polju.

Godine 1950, nakon što su organi narodne vlasti preuzeli samostane u Bosni, s. Otilija je pošla svojim roditeljima. Godine 1951. došla je u Zagreb, a već 1952. premještena je u Bitolj. U Skoplju, a zatim u Beču, teoretski i praktičnim radom osposobila se za djelovanje u bolnici. Bila je vrlo vrijedna na zdravstvenom polju rada i zauzeta za bolesnike. Razumjela se i u mnoge kućne poslove. Voljela je svirati na harmonici. Govorila je njemački, hrvatski a kasnije i albanski.

Za vrijeme svoga rada u bolnici posjećivala je župe na Kosovu na kojima nisu djelovale redovnice. Godine 1961. napustila je bolnicu i s kovčegom opreme i lijekova zaputila se u župu Binač kod Vitine Kosovske. Stanujući u jednoj siromašnoj šupi, neposredna u kontaktu s ljudima, brzo je proširila svoj karitativni, zdravstveni i pastoralni rad. Pridružile su joj se i druge sestre dobrovoljke, pa je s. Otilija počela graditi samostan sv. Pavla. U toj zajednici bila je sedam godina poglavarica...

Sestra Otilija posjećivala je bolesne, nemoćne i osamljene, redovito na konju ili konjskom zapregom. Kad je osamostalila zajednicu u Binču, otvorila je zajednicu u Dunavu, na filijali župe Stubla, gdje je prve mjesec spavala pred oltarom u crkvi sv. Ane. Tako je oživjela i ta filijala. I u Dunavu je neko vrijeme bila poglavarica. Njezino čovjekoljublje je katkad nadilazilo njezine fizičke granice, pa je često bila umorna od posla. No nikada nije tražila godišnji odmor, osim duhovnih vježbi koje je obavljala redovito. Bila je pobožna, radna i požrtvovana, a od ljudi albanske, hrvatske i srpske narodnosti poštovana...

Zapažajući potrebe drugih i providnosno ih rješavajući, kad je osamostalila zajednicu u Dunavu, otvorila je kuću u Glavičici kod Peći. Njezino požrtvovano djelovanje urodilo je i duhovnim zvanjima te družba Kćeri Božje Ljubavi danas ima s Kosova oko 25 sestara pa su mogle otvoriti dvije zajednice, kandidaturu i novicijat i u Albaniji. S. Otilija se fizički istrošila do kraja za druge, a godine 1996. preselila se u Binač gdje je puno molila i zahvaljivala Bogu govoreći: "Kako mi je Bog dao lijepo."

Donjegovala ju je njezina zajednica sestara. Sprovod je vodio dr. Lush Gjergi sa sestarskom zajednicom i malom grupom vjernika koja je još ostala u Binču.

S. B.

/Usp. Glas Koncila, br. 19/1999, str. 14/

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovičeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja,
bankete i dr.

Svakog dana: **MENI RUČKOVI**

Nedjeljom: **"BUNJEVAČKA UŽNA"**

Posebno se preporučamo za organiziranje **"Poduša"**

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata,
nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u evečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u evečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

Poljoprivredna apoteka

Nudimo vam

AgriS
Subotica

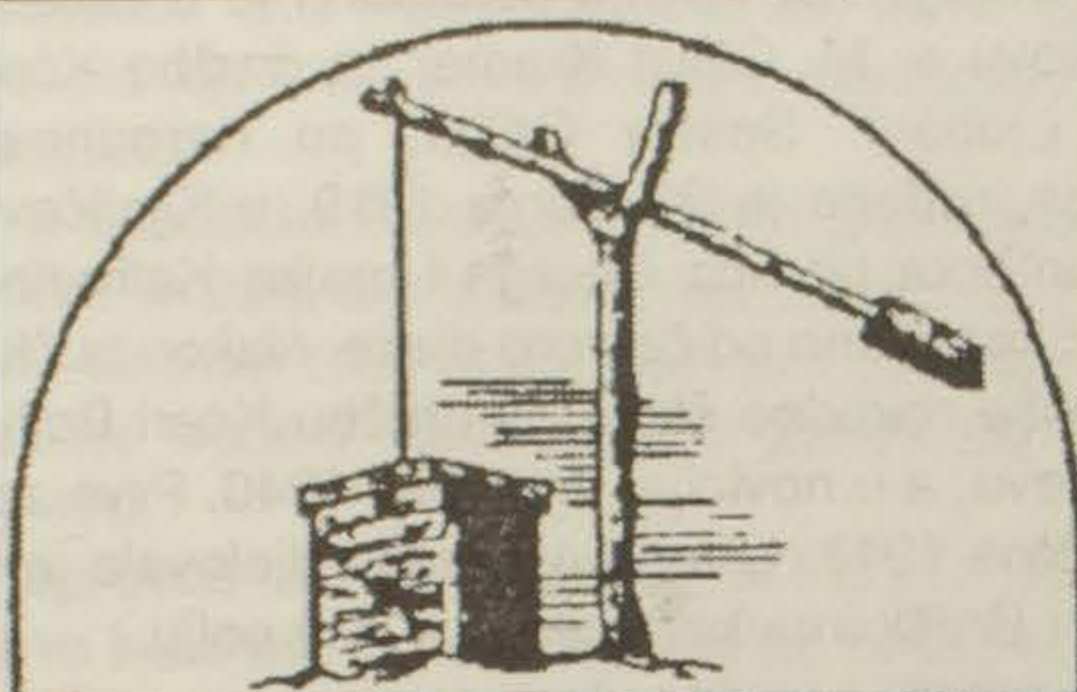
- sredstva za zaštitu bilja
- sjemensku robu
- dajemo besplatne stručne savjete

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 8 do 12 sati

Prešernova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel/fax: 556-228

**BOG LJUBI
VESELA DAROVATELJA**

G. BLAŠKO GABRIĆ I ŠTAMPARIJA "GLOBUS"
DAROVALI SU KUNSTDRUCK PAPIR ZA KORICE "ZVONIKA"
DO KRAJA 1999. GODINE!
TOPLO ZAHVALJUJEMO!

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Posjetite
knjižaru
i papirnicu

MAPA 5

u Štrosmajerovoj
ulici u Subotici!

Tel/fax: 21-311

- Privatni apartmani
- Izleti brodom
- Rezervacije cijele godine
- Najniže cijene usluga

VLADO TUMBAS
- suradnik turističke agencije -

tel / fax: + 381 24 556 247
mobitel: + 36 309 287 011

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

...uvek, kada poželite lepce stvari.

IZRAĐUJEMO
KUPATILSKI
I
KUHINJSKI
NAMEŠTAJ
PO NARUĐBI

UREĐENJE ENTERIJERA

PRODAJEMO UNIVER, MEDJAPAN, RADNE PLOČE,
ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE,
PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-186, Tel.: 024/ 561-187

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

provider

U SUBOTICI

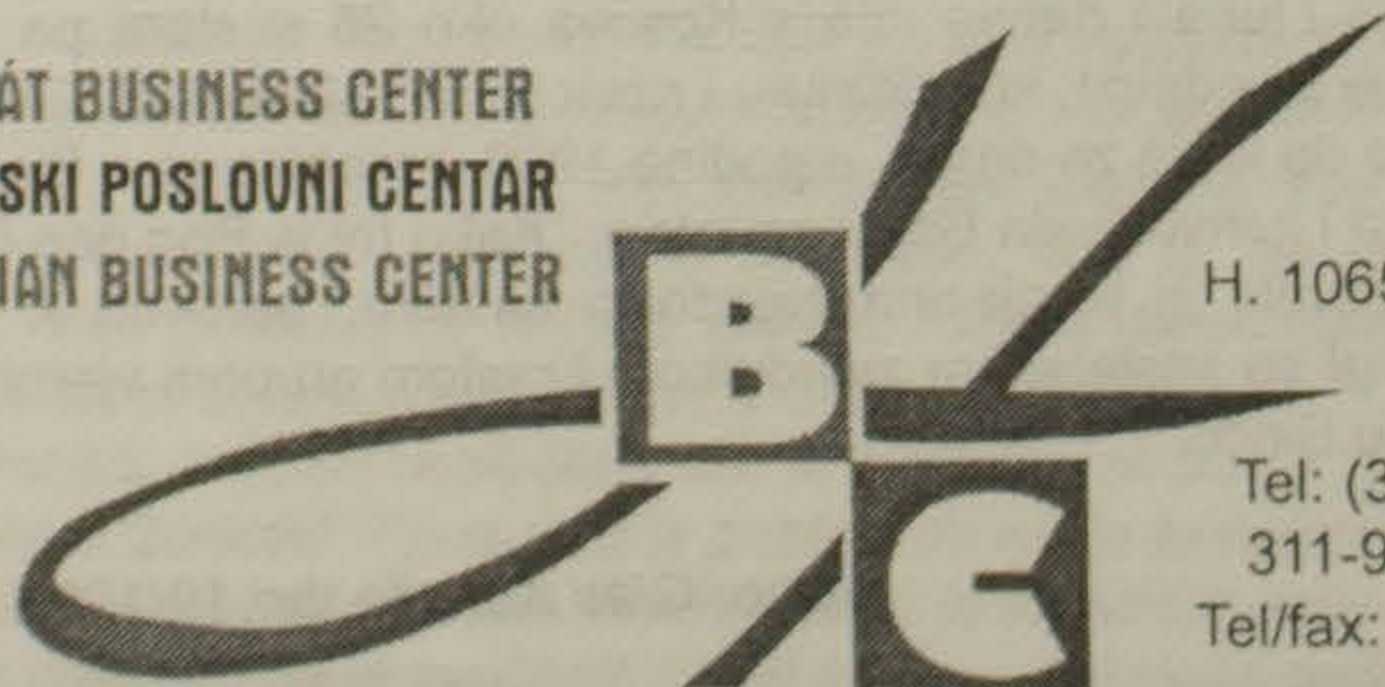
- 30 ulaznih linija na 654-321
- 128K zemaljskog linka
512K sopstvenog
satelitskog linka

555 765

Braće Jugovića br. 5.
Subotica

**ČITAJTE I ŠIRITE
ZVONIK**

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

SUSRET MINISTRANATA

1. 07. od 9,30 do 18 sati
 Župa Isusova Uskrsnuća
 Program: KVIZ, sportska natjecanja, druženje

DUHOVNE OBNOVE ZA MLADE U TAVANKUTU

- **KRIZMANICI (8. razred)**
 od 6. do 8. 07.
 Voditelj: mons. Stjepan Beretić
- **SREDNJOŠKOLKE i STUDENTICE**
 od 13. do 15. 07.
 Voditelj: Josip Pekanović
- **SREDNJOŠKOLCI i STUDENTI**
 od 20. do 22. 07.
 Voditelji: mons. Marko Forgić i Franjo Ivanković

DUŽIJANCA '99.

Raspored događanja

- 11. 07. - Bajmok u 10 sati
 - 11. 07. - Žednik u 10 sati
 - 18. 07. - Tavankut u 10,30 sati
 - 25. 07. - Mala Bosna u 10 sati
 - 1. 08. - Đurđin u 10 sati
 - 8. 08. - Subotica - katedrala u 10 sati
- ločujemo dragog gosta mons. Josipa Bozanića,
 nadbiskupa i metropolitu zagrebačkog/*

PROSLAVA KARMELSKJE GOSPE U SOMBORU

16. 07. 1999.

9 sati: svečana biskupska misa na mađarskom jeziku
 Misu predvodi mons. dr. Ivan Péntzes, subotički biskup
 10,30 sati: svečana biskupska misa i škapularska
 procesija na hrvatskom jeziku
 Predvodi: mons. Đuro Gašparović,
 pomoćni biskup đakovački i srijemski

PROŠTENJE SV. ANE NA SUBOTIČKOM KERSKOM GROBLJU

1. 08. 1999.

- u 8 sati: sv. misa na mađarskom jeziku
 - u 10 i 17 sati na hrvatskom jeziku
 sv. misa u 10 sati bit će za
 + mons. dr. Marina Šemudvarca (6 nedjelja)
- Misu predvodi vlč. Miroslav Orčić, župnik bački

RADIO SUBOTICA

Emisija na hrvatskom jeziku
 od 1. 07. ponovno od 19 do 20 sati
 (petkom od 19,30 do 20,30 sati)
 za sada samo na 91,5 MHz

EKOLOŠKI CENTAR „GLOBUS“

24000 SUBOTICA, Otmara Majera 10, Tel./fax: (024) 551-202, 553-142

- DENDROLOGIJA I HORTIKULTURA

PROIZVODNJA VISOKIH LIŠĆARA, ČETINARA, RAZNIH UKRASNIH ŽBUNASTIH VRSTA, ŽIVIH OGRADA, RUŽA, PERENA I CVEĆA.

- PEJZAŽNA ARHITEKTURA

SNIMANJE TERENA, IZRADA PROJEKATA OZELENJAVANJA, OBREZIVANJE I ODRŽAVANJE ZELENIH POVRŠINA.

- ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

ZAŠTITA OD SVIH VRSTA OBOLJENJA I ZAŠTITA DRVEĆA ZAŠTIĆENOG ZAKONOM.

- RAZNE USLUGE I SAVETI!

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, i Branko Vaci; Alojzije Stantić i s. Silvana Milan - marketing; Uredništvo stranica mladih: Vesna Ivanković, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

ZLATNA HARFA '99.

"NEKA JE S NAMA BOG OČAC"

Oko 300 djece dalo je svoj doprinos pjesmom i molitvom završetku jednog tužnog vremena. Njihova pjesma iz srca rekla je više od svih riječi.

Papa Ivan Pavao II. je Godinu Boga Oca nazvao velikim POVRATKOM u kuću Očevu...

Nadamo se da će nas iduće godine na "Zlatnoj harfi" biti još više u zajedničkoj pjesmi.

„Rokići” - župa sv. Roka, Subotica

„Đurđice” iz župe sv. Jurja, Subotica

Dječji zbor iz župe „Isusova Uskrsnuća”, Subotica

Dječji zbor iz župe „Marije Kraljice Svijeta”, Subotica

„Zlatni klasovi” iz župe sv. Terezije, Subotica

Dječji zbor iz župe „Josipa Radnika”, Đurđin

Dječji zbor iz župe „Marije Majke Crkve”, Subotica